

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 15 (2094) 1990 BALANDIS-APRIL 10 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • Tel. (416) 275-4672 • 75 ct.

Pakeliui į Emausą su prisikėlusiuoju

KUN. PROF. ANTANAS RUBŠYS
Manhattan College

Žemės veidas keičiasi greičiu, kurį turimi politikos greičio rodikliai nepajėgia pamatuoti. Kaitą sąlygoja dvi pasaulinės mūsų šimtmečio ryškės: idėjinis komunizmo įžulumas ir rasisinis žmogaus sudievinimas. Abi ryškės turėjo ir turi lemtingas pasekmes mūsų žemei ir tautai. Rasisinis žmogaus sudievinimas, nuslaibęs Europą dešimtmečių košmaru, subliuško istorijos teismą. Idėjinis komunizmas, įžulumas tapęs pasauline jėga ir tautų "gulagu" po Antrojo pasaulinio karo, blaškosi ant istorijos priekalo.

Rasinio košmaro ir tautų "gulago" žaidruose iro mūsų tautos visuomeniniai ryšiai, žlugo politiniai ir visuomeniniai veiksniai, buvo nesaugu ir žalinga domėtis bei poseleli religinius žmogaus poreikius. Nenuostabu, kad Lietuvos vyskupų konferencija, žvelgdama į ateitį, šiuos 1990-uosius metus paskelbė Dekalogo — Dešimties Dievo įsakymų metais. Anot kardinolo Vincento Sladkevičiaus, "tam mus paskatino mūsų tautos dabartinė didoka dvasinė ir moralinė padėtis, dvasinis ir moralinis tautos stovis. Tatai priverstė labai susirūpinti. Mes esame įsitikinę, kad tik tai Dievo įsakymų laikymasis tautos gyvenime gali duoti tikruosius pamatus tautos dorovei ir jos tikram atsinaujinimui".

PRISIKĖLIMO ŠVENTIMAS IR TAUTOS PAVASARIS

Komunizmas įžūliai reikalavo, kad mūsų tauta jungtųsi į Rojaus kūrimą be Dekalogo — Dešimties Dievo įsakymų:

Priešingai bet kokiems dievo įsakymams, skiepijantiems individualizmą, moraliniai komunizmo principai atveria naujo, humaniškaus žmogaus, žmogaus, gyvenančio ne kažkokio išgalvoto dievo, o žmonių gerovės labui, dorovės principus. Naujo žmogaus ugdymas yra vienas svarbiausių ir aktualiausių Tarybų Sąjungos Komunistų partijos politikos uždavinių, mokslininkų suformuluotų XXIV TSKP suvažiavime... (Religinė ideologija) iš esmės susigryvenavo su principu "žmogus žmogui — vilkas", (nes pagal ją žmogus) atsako už savo nuodėmes ne tiek prieš visuomenę, kiek prieš dievą, (Komunistinėje visuomenėje žmonių santykiai esą pagrįsti) humanišku abipusės pagarbos principu "žmogus žmogui — bičiulis, draugas, brolis"... (Užtat) Naujas tarybinis žmogus iš esmės skiriasi nuo krikščioniško žmogaus idealo... Komunistinės visuomenės kūrėjai, apsiginklavę komunizmo dorovės principais, kovdami prieš pasenusio kapitalistinio pasaulio atgyvenas, jų tarpe ir religines, išlikusias kai kurių žmonių sąmonėje, sukurs naują visuomenę, kurioje nebėliks vietos jokiems dievų įsakymams, kurioje naujas žmogus pajungs visas gamtos ir visuomenės jėgas žmonių gerovei, visos žmonijos laimei... (P. Aksamitas, Šventraščio dorovė ir dabartis, Vilnius 1975, 70-86 psl.).

Per penktą ateistinio auklėjimo dešimtmečių brukami teiginiai nesiderina nei su lietuvų sąmone, nei su mūsų tautos istorine ir krikščioniška patirtimi. Be to, jie paliudija, kokia žemės ryškė "gali tapti mokslo laimėjimai, kai jie patenka į rankas žmonių, kurie nepaiso Dievo įsakymų, krikščioniškos doros dėsnių". (Lietuvos katalikų mokslininkų pareiškimas, "Gimtasis kraštas", 1989 m. lapkričio 30 —

gruodžio 6 d., 2 psl.). Atkuriamajame ateitininkų suvažiavime, įvykusiame Vilniuje 1989 m. lapkričio 25-26 d.d., kun. Sigitas Tamkevičius taikliai pastebėjo, kad atgimimo sąjūdis turi būti susietas su sąjūdžiu, kuris prasidėjo su Dievo išjūngimu į žmogaus gyvenimą ir žemės istoriją per Kristaus mirtį — Prisikėlimą:

...daug kalbama apie dvasinį atgimimą, bet iš tiesų dvasinio atgimimo Lietuvai labai reikia. Vienoje mokykloje paklausiau, kiek vaikų klasėje yra tikinčių. Rankas pakėlė beveik visi. Jei tie vaikai, įkvėpti Sąjūdžio, sako, kad tiki, dažnas iš jų sako netiesą, kaip ir dažnas iš jų sakydavo pionierių vadovė įkvėpti, kad Dievo nėra. Kiekvienas...privalo pagrįsti savo tikėjimą ("Gimtasis kraštas", 1989 m. lapkričio 30 — gruodžio 6 d., 2 psl.).

Gyvenimo vingiai, istoriniai lūžiai ir pervartos giliai palietė ne tik kiekvieną žmogų, bet ir visą mūsų tautą. Tapome klausimu sau ir kitiems. Ir Lietuva tapo klausimu sau ir Žemės tautoms. Kartu pajuntame būtiną reikalą save aptarti, likiminį poreikį susieti su tikėjimu į Dievo užmojų istorijoje.

DIEVO UŽMOJIS IR JĖZAUS SĄJŪDIS

30-ųjų I kristinio šimtmečio metų pavasarį Jėzus su savo mokiniams keliavo iš Galilėjos į Jeruzalę paskutinį kartą. Iškilmingu įžengimu į Jeruzalę, senąją Dovydo karalystės sostinę, Jėzus apreiškė savo mesiją, užduotį iš šventyklos, religinio tautos centro, išvaikymu, jis patvirtino savo mesijinius įgaliojimus.

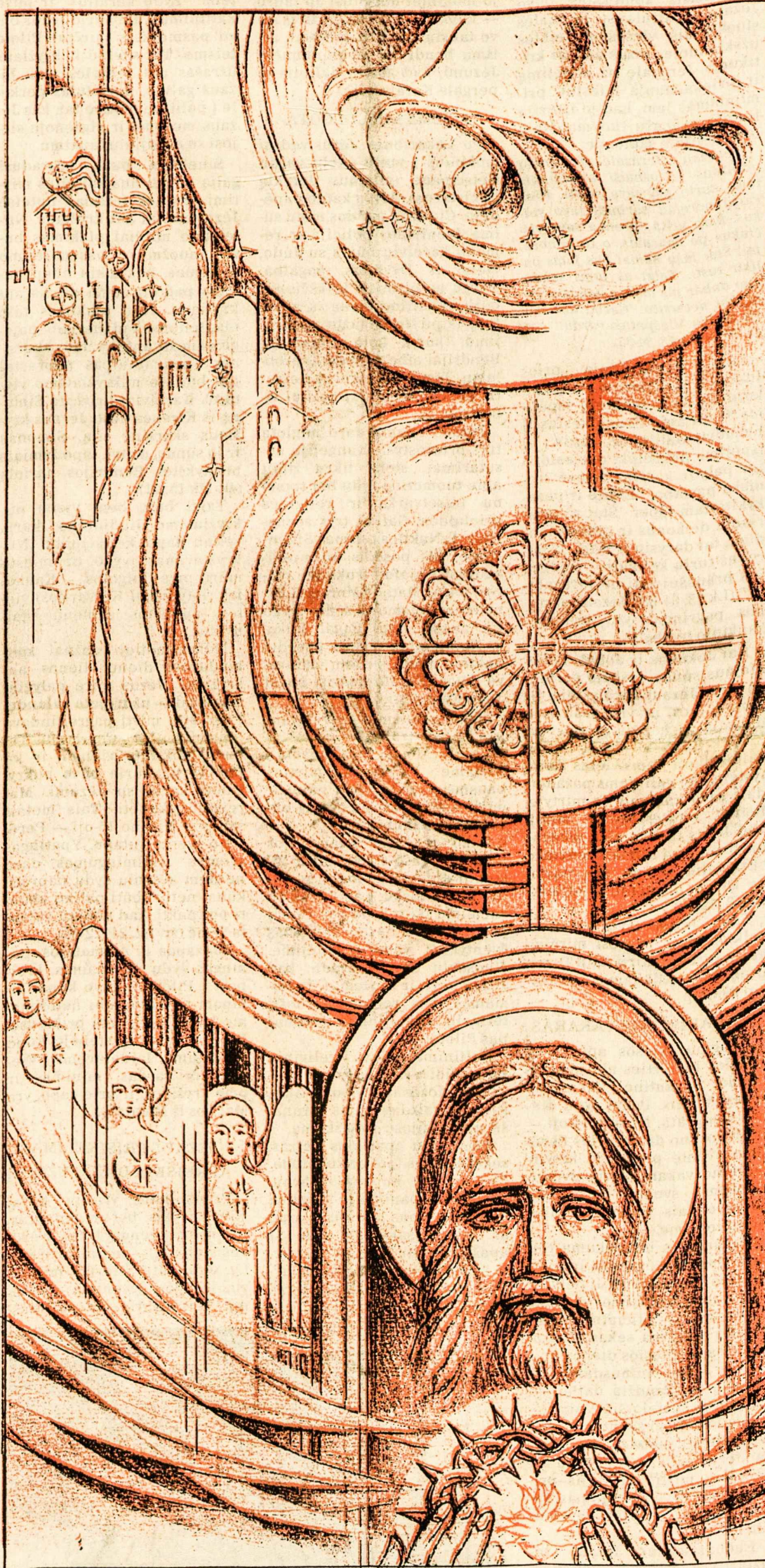
Jėzaus veiksmas buvo simboliniai ir priminė žmonėms Senojo Testamento pranašų poelgius. Nenuostabu, kad kunigiskoji aristokratija nutarė nedelsiant imtis priemonių prieš Jėzų. Taigi pats Jėzus apsprendė savo likimą, priversdamas Izraelio sostinę apsispręsti už jį ar prieš jį — paskutinį išganyto istorijos pranašą.

Jėzaus elgsena padeda pažinti jo savo mirties sampratą. Kaip žmogus gyvena, taip jis ir miršta! Jėzaus veikla, Dievo karalystės skelbimas ir gyvenimo būdas sutapo su jo meile Tėvui ir žmonėms, buvimu dėl kitų, net ir dėl priešų, — turėjo ištaką visapusiškame pasitikėjime Dievu, kuris ateina dalyvauti žmogaus gyvenime kaip Tėvas. Išgydymai, demonų išvarymas, paklydusiųjų ieškojimas, bendravimas su nusidėjėliais, nuodėmių atleidimas, net polemika su oponentais sklydėjo tarnaujančiu gerumu. Iš tikrųjų, Jėzus buvo Žmogus-dėl-kitų, — visas gyvenimas paaiškino jo mirtį, o mirtis paaiškino jo gyvenimą.

ARTEJA KANKINIO MIRTIS

Didėjantis priešiškas Jėzui, ypač tarp kunigiskosios aristokratijos ir pasauliečių Jeruzalėje, rodė, kad Jėzus bus nužudytas Perėjimo šventės metu. Buvo ir daugiau ženklų. Galilėjos miestai jau buvo atmetę Jėzaus karalystės skelbimą (žr. Mt 11, 20-24). Erodas Antipas, Pontijus Pilotas, vyriausiasis kunigas, sadukiejai ir pamaldūs pasauliečiai fariziejų sąjūdis turėjo save pagrindą priešintis Jėzui.

Apie galimybę tapti smurto auka kur kas daugiau pasako paties Jėzaus pranašiška savi- (Nukelta į 2-rą psl.)

Varpai, skelbiantys Kristaus ir tautos prisikėlimą

Ilustracija dail. L. Ločerio

VYNMEDŽIO ŠAKELĖ — O. GALDIKAITĖ

Prisikėlimo rytą

Kėlės Kristus, Tiesos Saulė
Mums nušvito dar linksmiau.
Ji pažadino pasaulį
Jį tikėti dar gyviau!

Kėlės Kristus prikryžiuotas,
Ietim perversa širdim.
Už mus kaltus paaukotas,
Lėmęs kovą su mirtim.

Kėlės Kristus — Visagalis!
Džiaugsmu virpa visata!
Adoruoją Meilės galia,
Dvelkia pagarba šventa!

O švenčiausia mūsų linksmybė,
Mūsų džiaugsmas, mūsų dangus!
Savo dieviška ramybe
Šiandien sveikini visus!

Tavo džiaugsmu apsvaiginta
Siela virpa meile Tau,
Mūsų laimės diena švinta!
Tavų džiūgaujam linksmiau!

Kėlės Kristus, Tiesos Saulė.
Meile virpa sielos mūsų!
Duok uždegti Tavim pasaulį,
Į Tave patraukt visus!

Inta, 1954 m.

Trimis pakopomis ateina pavasaris

PRELATAS JONAS KUČINGIS

Velykos yra vienintelė šventė, turinti tridienį, kurį taip galime charakterizuoti: išdavystės, kančios ir laukimo dienos. Šioje Kristaus kančios misterijoje mes lengvai suvokiame savo gyvenimą, savąją kančią ir savosios tautos likimą.

DIDYSIS KETVIRTADIENIS — tai Meilės sakramento įteigimas ir išdavystės diena. Judas Iskariotas už 30 niekšybės sidabrinių nusipirko dirvą, kurioje pasikoręs pusiau perplyšo (Apd. 1.18). Apaštalai, kaip bailios avys, pamačiusios vilką, išbėgiojo.

Bėglių netrūksta ir mūsų laikais. Netrūksta ir su Pilotu nusiplaunantį rankas. "Aš nekaltau dėl šio teisioto kraujo. Jūs žinokitės (Mt 27.24). Judo likimo mes nelinkime mūsų laikų Judams. Juos teis Dievas ir Istorijos teismas. O mūsų dienų Pilotams primename, kad ne viskas nuplaunama vandeniu.

DIDYSIS PENKTADIENIS — kančios ir mirties diena. "O jūs visi, kurie praeinate šiuo keliu, pažvelkite ir pamatykite, ar yra toks slegiantis skausmas, kaip manasis (Jeremio raudos, 1.2).

Po kryžiumi mažai kas domisi Kristaus kančia. Kareiviai žaidė burtais, fariziejai ir Rašto žinovai tyčiojosi, o dar kiti, praedami pro šalį, kraipė galvas, sakdami: "Kitus gelbėjo, o savęs išgelbėti negali" (Mt 27.42).

Ir taip baigėsi Kalvarijos auka, tačiau nesibaigė žmonių ir tautų kentėjimai, nes šiame absurdo, kančios ir prievartos pasaulyje visada buvo ir bus šokančių, burtus metančių, besityčiojančių ir galvas kraipiančių. Tai tie, kuriems terūpi linksmitis, turėti ir viešpatuoti.

Taip geso penktadienis ir aušo šeštadienis. Tai laukimo ir nerimo diena. Tai buvusių vilčių sudužimas.

Tragiškiausias suklupimas, tai suklupimas prie pergalės

slenksčio. Niekada žmogus nėra taip arti laimėjimo, kaip tada, kai sakoma: "Viskas pralaimėta". Tamsiausia valanda yra prieš aušrą. Ji, tiesa, yra toliausiai nuo saulės nusileidimo, bet arčiausiai saulės užtekėjimo. Mes laukėme beveik 50 metų, kol Lietuvai pasirodė pirmieji laisvės spinduliai. Žmogui dažnai atrodo, kad Viešpaties laikrodis vėluoja. Jis neveluoja, tik užsuktas visai amžinybei. Dievas kartais uždaro duris, bet palieka atvirus langus.

IR PAGALIAU SEKMADIE- NIS. Viešpats buvo kape. Jo kapo angą priešai užrito dideliu akmeniu, uždėjo antspaudus ir pastatė sargybą. Ar reikia tikresnio įrodymo, kad Kristus nugalėtas, sunaikintas? Ir net moterys, penktadienį stovėjusios po kryžiumi irėjusios sekmadienio rytą patępti Kristaus kūno tepalais, aimanavo: "Kas mums nuris akmenį nuo kapo angos? (Mk 16.3). Kai moterys eidamos taip aimanavo, akmuo jau buvo nuristas ir sargyba išbėgusi. Velykos jau buvo įvykios. Jie visi buvo pamirę vieną dalyką, būtent — Kristus ir grandinėse, ir ant kryžiaus, ir akmeniniame kape pasilieka Dievas per amžius.

Katalikų Bendrija, nustatydamą Velykų šventės datą, parinko europinį pavasario foną, įsakydama švesti Velykas ne anksčiau, kaip pirmąjį sekmadienį po dienos susilyginimo su naktimi. Mat gamta yra žmogui lyg koks sakramentas, simbolis, ženklins aukštesnį gyvenimo atspindį. Kitais žodžiais tariant, pavasaris yra ženklas to, kas įvyko prieš beveik 2000 metų žmogaus atprikimo istorijoje: gyvybės pergalė prieš mirtį, gėrio — prieš blogį, šviesos — prieš tamsą, dienos — prieš naktį...

Tad šiandien Prisikėlimo dėka viskas yra šventa: šventa žemė, šventa prisikėlusio žmogaus širdis. Pavasaris gamtoje, pavasaris sieloje, pavasaris Lietuvoje. Aleliuja!

Su Kristumi į prisikėlimo garbę

Lietuvių išeivijos vyskupo Pauliaus Baltakio, OFM, velykinis žodis

Velykos, švenčiamos pavasarį, visuomet yra perpildytos džiaugsmu ir naujo gyvenimo viltimi. Gėlių spalvingume, jų kvapume bei atbudusių vabzdžių ūžesyje mes jaustėme jaučiame naują gyvybę.

Šiam naujos gyvybės prasi- veržimui krikščionybė suteikė gilesnę dimensiją. Kristus, kentėjęs ir miręs kaip sužalotas žmogus, grįžo į gyvenimą išaukštintas, kad daugiau nebemirtų ir į jį įtikėjusiems užtikrintų laimingą amžinybę: "Aš esu prisikėlimas ir gyvenimas. Kas tiki mane, nors ir numirtų, bus gyvas (Jn 11.25).

Mūsų gyvenimo kelias yra labai panašus į žemiškąjį Kristaus kelią. Mes vargstame ir kenčiame, esame nesuprasti ir apšmeižti, gundomi rūpintis vien "duona" ir nepaisyti moralinių, o kartais ir fizinių dėsnių, akliplėšikai pasikliaujant, jog Dievas neeis, kad "užsigautume kojas į akmenį". Esame gundomi pelnytis populiarumą ir garbę krikščioniškų principų ir sąžinės sąskaiton (Mt 4, 3-10).

Išaukštintas Kristus po kančios, mirties ir prisikėlimo grįžo į dangų, bet sykiu pasi- (Nukelta į 2-rą psl.)

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672. Second class mail registration nr. 00509
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, J. Andriulis, Vyt. Balčiūnas, Č. Senkevičius. Metinė prenumerata – \$26, pusmetinė – \$14, mėnė – \$35, garbės – \$45 (Amerikoj – JAV dol.). Pavieniai numeriai – 75 ct.
Adresų keitimo reikalu kreiptis tiesiai į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.
Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st a. 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: (416) 275-4672.
U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092.
Subscriptions: ordinary \$26.00, supporter \$35.00, honorary \$45.00 per year.
Second Class Postage paid at Lewiston, NY.
US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092.
CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Printed in Canada.

Su Kristumi į prisikėlimo garbę

(Atkelta iš 1-mo psl.)

tas sekuliaristinio humanizmo, su ateistinio komunizmo "kultūroje" išauklėta visuomenė, kai sugretiname jų "herojus", apdovanotus Lenino ordinu už išdavimą savo tėvų ir brolių su mūsų Nijolėm, "džiaugsmingai einančiomis į vergiją, kad kiti galėtų laisvai gyventi" ar su Petrais Pauliais, po 35 metų Gulago, pasiryžusiais kentėti dar kitus 35, "kad nors kelių Lietuvos jaunuolių širdyse neužgestų meilė Dievui, Tiesai ir Tėvynei" (Gerojo Dievo globoje, p. 24).

Kančia, ypač moralinis blogis, visuomet liks nesuprantama paslaptimi. Tik "Dievui vienam yra žinomas kančios reikalo kelias, kurį Jis leidžia ir teikia jėgų juo eiti", sako Petras Paulaitis, laisvės kovotojas, 35 metus kentėjęs Sibiro lageriuose (G. D. g. p. 74).

Dievo Sūnus galėjo ir be kančios užtikrinti žmonijai amžinąjį gyvenimą, bet Jis pasirinko išikūnijimo – Kristaus Žmogaus kelią. Jis gimė gyvulių užvėjoje, pakėlė trem-

tį svetimame krašte, pelnėsi duoną staliaus amatu, pergyveno tautos atmetimą ir draugo išdavystę, mirė tarp dviejų žmogžudžių. "Argi Mesijas neturėjo viso to iškentėti ir įžengti į savo garbę?" — klausė prisikėlęs Kristus dėl Jo tragiškos mirties nuliūdusius mokinius (Lk 24,26).

Pasirinkę Kristų savo "keleliu, tiesa ir gyvenimu", mes ir mūsų tauta per vargą ir kančią viltingai einame į prisikėlimo garbę. Einame šiuo Kristaus keliu ne vien dėl savo pačių būsimos garbės. Auka ir malda padedame ir kitiems viltis laimingos amžinybės. "Dabar aš džiaugiuosi savo kalėjimais už jus ir savo kūną papildau, ko dar trūksta Kristaus vargams dėl jo kūno, kuris yra Bažnyčia" (šv. Paulius Kološo krikščionims 1, 24).

Visiems išėivijoje ir tėvynėje linkiu prasmingai išgyventi ir džiugiai atšvesti istorinį Kristaus bei savo asmeninį ir tautos prisikėlimą. Džiugių šv. Velykų!

VYSK. PAULIUS A. BALTAKIS, OFM

A+JONUI BALTAKIUI

mirus,

jo žmoną IRENĄ, sūnus — ALGĮ, VITĄ, LINĄ su šeima ir kitus artimuosius bei gimines nuoširdžiai užjaučiame —

Jonas ir Kristina Geniai su šeima
Jonas, Linda ir Dovydas Geniai

A+ANTANUI ŽEMAIČIUI

mirus,

jo žmoną DANUTĘ, dukrą AUDRONĘ, sūnų SAULIŲ su šeima, gimines bei pažįstamus nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime —

Monika ir Silvestras Bočkai
Sauliaus krikšto sūnus —
Jason Campbell

Kanados Lietuvių Bendruomenės nare

A+KONSTANCIJAI KAMINSKIENEI

mirus,

velionės vyrui BRONIUI, dukroms — ALDONAI ir JŪRATEI su šeimomis bei kitiems artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia —

J. V. Girdzevičiai
J. E. Skardžiai
K. K. Slyžiai

Sault Ste. Marie, Ont.

Canadian Art Memorials Ltd.

176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ont. L5H 1G4

LOUISTEMPORALE - oficialus skulptorius -
Bank of Canada, Bank of Montreal,
Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.
King George VI Niagara Falls

Atlieka įvairius kapų paminklų akmens ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų lietuvių kapinėms. Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą meniską darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

Pakeliui į Emausą su prisikėlusiuoju

(Atkelta iš 1-mo psl.)

monė: Jėzus laikė save eschatologiniu pranašu. O buvo tikima, kad Dievo pranašai yra atmetami ir jų laukia kankinio mirtis. Nuoseklu prileisti, kad Jėzus skaitėsi su galima kankinio mirtimi.

Kankinio kraują tuometinė žydų visuomenė laikė turinčiu atpirkimo jėgą. Be to, Jono Krikštytojo kankinystė darė kankinių kraujo teologiją realia galimybe.

Pats Jėzus apie savo artėjančią mirtį kalba užuominomis, panaudodamas kankinio-pranašo ir Tarno įvaizdį. Užuominos yra randamos įvairiose Evangelijų vietose, tačiau jų istoriškasis kontekstas buvo Jėzaus sankirčiai su Jeruzalės sluoksniais viešosios veiklos užsklandoje. Jėzus aštriai kritikuoja Jeruzalę už atmetimą ir priekaištaują miestui, primindamas jam, kad jo istorija liudija pranašų žudymą. Mato Evangelijoje skaitome:

"Jeruzale, Jeruzale! Tu žudai pranašus ir užmuši akmenimis tuos, kurie pas tave siųsti. Kiek kartų norėjau surinkti tavo vaikus, kaip višta surenka savo viščiukus po sparnais, o tu nenorėjai! Štai jūs namai bus jums palikti tušti. Taigi aš jums sakau: nuo dabar jūs manęs nebematysite, kol netarsite: 'Garbė tam, kuris ateina Viešpaties vardu!'" (Mt 23, 37-39; Lk 13, 34-35).

Luko Evangelijoje prieš šiuos Jėzaus žodžius yra pasakojimas apie fariziejų įspėjimą Jėzui apie Erodo kėslus jį nužudyti Galilėjoje. Jėzus ir jų įspėjimą nekreipia dėmesio, o tik palydi karčia, bemaž ironiška pastaba: "Eikite ir pasakykite tam lapui: 'Štai aš išvairinėju demonus ir gydaus šiandien, tai darysiu ir rytą, ir poryt aš turiu keliauti — nedera juk pranašui žūti ne Jeruzalėje'" (Lk 13, 31-33). Jėzaus pastabos pagrindas yra pranašo kankinio teologija.

Kai Jokūbas ir Jonas, Zebediejaus sūnus, ieškojo garbinę vietą Jėzaus karalystėje, jis klausė juos, ar yra pasiruošę dalintis jo kančia ir mirtimi (žr. Mk 10, 35-40). Jėzus neturi galios duoti jiems vietas Karalystėje, bet gali jiems pažadėti dalį savo kančioje ir mirtyje. Petras šiaušėsi prieš mintį, kad Jėzus turi kentėti, o Jėzus pabara Petrą aštriais žodžiais: "Eik šalin, šėtone, nes mąstai ne Dievo, o žmonių mintimis" (Mk 8, 32-33).

Taigi Jėzus savo viešosios veiklos metu ruošėsi mirčiai, kurią turėjo patirti kaip Dievo pranašas, atlikdamas išgany-mo užmojų.

EUCHARISTINIS VAKARAS

Daugiau šviesos apie Jėzų kančios ir mirties akivaizdoje duoda Paskutinė Vakarienė su apaštalais. Pagal žydų dienos sampratą, Nisano 14-oji — Pasiruošimo diena prieš Perėjimo šventę prasidėjo ketvirtadienio vakarą. Jėzus šventė Perėjimo šventės vakarienę su savaisiais vieno Jeruzalės bičiulio name.

Vakarienės istoriškumą liudija visos Evangelijos ir žodinis tikėjimo šaltinis. Ji nebuvo oficialioji Perėjimo šventės vakarienė, — oficialioji turėjo būti valgomą sekančią vakarą, Nisano 15-osios dienos pradžioje. Jėzus, nujausdamas išdavimą ir skaudžią dalį, sąmoningai susiejo šią Vakarienę su Perėjimo šventės valgį. Vakarienės metu duona ir vynas Jėzus sudabartino savo artėjančią mirtį, kurią jis priėmė kaip Tėvo užmojo paslaptį dalyvauti žmogaus gyvenime ir likime.

Eucharistiniai Jėzaus žodžiai yra užrašyti keturiais skirtingais variantais, kurių pagrindas yra du pirmieji rašyti tikėjimo lobyno liudininkai (žr. 1 Kor 11, 23-26; Mk 14, 22-25; Mt 26, 26-29; Lk 22, 15-20). Be to, turime ir Jėzaus žodžius Jono Evangelijoje: "Duona, kurią aš duosiu, yra mano kūnas už pasaulio gvybę" (Jn 6, 51).

Jėzaus žodžiai Jono Evangelijoje turi semtišką bruožą. Hebrajų kalboje žodis "kūnas" reiškia visą asmenį — įkūnytą "Aš". Taigi eucharistiniai Jėzaus žodžiai "Tai yra mano kūnas" reiškia "tai esu Aš", ir "Tai (ši taurė)" yra Sandora (patvirtinta) mano kraujuje". Jėzus savo mirtį laikė aktu, kuriuo Dievas atnaujino Sina-

jaus sandorą su Izraeliu/žmonija.

Iki pat mirties Jėzus laikė savo užduotimi viso Izraelio surinkimą ir išganyimą baigminėje istorijos valandoje. Ir šią vakarienę Jėzus laikė paskutine, — paskutine daugelio vakarienių, kurių metu Jėzus dalinosi valgį su mokiniais ir nusidėjėliais, paankstindamas Tėvo atleidimą ir išganyimą. Ši paskutinė vakarienė buvo ir pažadas, kad Tėvas, nežiūrint nesėkmės, išaukštins Jėzų net po mirties ir nuves jį bei jo mokinius į baigminę — eschatologinę puotą (žr. 1 Kor 11, 26; Mk 14, 25). Todėl Jėzus primygtinai prašo, kad jo mokiniai dalintųsi Jo taure — viena taure, o ne gertų iš savo taurių. Jie turi jungtis į artimą bendrystę su mirsiančiu Jėzumi, kad galėtų dalintis jo pergale Karalystėje.

TEISMAS IR GOLGOTA

Po Vakarienės, Jėzus vedasi mokinius į mažą ūkėlį, vardu Getsemanė (aliejaus daryklą ar cisterną), Alyvų kalno papėdėje. Čia Jėzų maldos metu suima šventyklos policija ir romėnų kareivių būrys su Judo, vieno iš Dvylikos, pagalba. Vargu ar pirmieji krikščionys būtų apkaltinę vieną iš apaštalių iš pirmo išlaužtų pasakojimų, kuris kėlė tikinčiųjų Bendrijai abė teologinių problemų. Jėzui atsisakius priešintis ginklu, mokiniai bailiai išbėgioja.

Jėzaus teismą daro miglotą trys priežastys: Evangelijų nesutarimai, stoka tikrų žinių apie tuometinę žydų bei romėnų teisėtvarką ir religines prielaidas. Galimi trys scenarijai: 1. Nakties teismas Sinedrijoje. Šis posėdis, pirmininkaujant Kafajui, truko iki aušros, pagal Matą ir Morkų. 2. Sinedrijos teismo posėdis įvyko tik anksti rytą, pagal Luką. 3. Neoficialus teismo posėdis nakties metu, kuriam vadovavo Anas, Kafajo uošvis, pagal Jono Evangeliją.

Nakties teismui prieštarauja Mišnos traktato *Sinedrija* nuostatai. Pagal juos, teismas, kuriame svarstoma mirties bausmė, negali įvykti naktį ir mirties sprendimas neturi būti daromas skubotai.

Luko ir Jono Evangelijos teismą aprašo skirtingai ir atspindi didesnę teologinį pobūdį. Viena aišku, kad Jėzus po suėmimo iki teismo pas Pilotą pretoriume buvo laikomas šventyklos vadovų kalėjime. Nuoseklu daryti išvadą, kad Jėzus buvo ir tardomas, ir teisiamas, nes reikėjo paruošti formalų apkaltinimą teismui pas Pilotą.

Kaltinimai buvo religinio pobūdžio: šventyklos išniekinimas, Mozės įstatymo nesilaikymas, vaizdavimasis pranašu, pretenzijos į dieviškumą.

Tuo tarpu apaštalas Petras, sekęs Jėzų iš tolo po suėmimo, šnekinamas kunigijos tarnų, pasiduooda panikai ir išsiginą, kad yra Jėzaus bičiulis. Vargu ar tokį pasakojimą apie šį apaštalą būtų sukūrę pirmieji krikščionys. Gėdingas apaštalas pasielgimas buvo tikras įvykis.

Kadangi Pontijus Pilotas, romėnas, Judėjos prokuratorius, domėjosi tik politiniais nusikaltimais, religiniai kaltinimai šventyklos vadovų buvo išversti į *lese majeste* — nusikaltimą prieš cezarį. Tai buvo perdėm lengva šalyje, kurioje nebuvo daroma ryškaus skirtumo tarp politinių ir religinių poreikių.

Nenuostabu, kad, atvedus Jėzų pas Pilotą, imta skystis: "Mes nustatėme, kad šitas kiršina mūsų tautą ir draudžia mokėti cezariui mokesčius. Jis tvirtina esąs Mesijas ir karalius" (Lk 23, 1-2).

Taigi Jėzus apkaltinamas kaip maištininkas ir apsime-tėlis. "Žydų karalius" ir buvo kaltinimas, dėl kurio Jėzus buvo pasmerktas mirčiai Piloto teisme. Tai skelbė ir kryžiaus užrašas ant lentelės virš Jėzaus galvos. Šis titulas perkėlė į politinę plotmę tai, kas Jėzaus mokyje ir elgsenoje siejosi su mesijiniu laukimu.

Sinedrija buvo praradusi galią bausti nusikaltėlius mirtimi. Romos teismas nutiesė Jėzų mirčiai ant kryžiaus. Nu-teistojo mirčiai plakimas buvo nuožmus pasigailėjimo veiksmas, nes tokiu būdu būdavo pagreitinama mirtis ant kryžiaus. Jėzų plakimas taip nusilpnino, kad jis nebepajėgė panešti ant kryžiaus skersinės sijos. (Stulpas paprastai jau būdavo nukryžiuavimo vietoje). Kareiviai privertė Simoną iš Kirenės nešti Jėzaus kryžiaus skersinę siją. Simonas ir jo sūnūs, matyt, tapo žymiais pirmųjų Bendrijos nariais (žr. Mk 15, 21).

Taigi būta bent vieno nukryžiuavimo liudininko, kuris vėliau tapo krikščioniu. Nukryžiuavimas įvyko už miesto murų prie Golgotos — Kaukolės (lotyniškai Kalvarijos) vietos, aplėistos akmenų skaldyklos.

Nukryžiuotieji dažnai kankinamosios dienų dienas ant kryžiaus. Jėzus mirė palyginti greitai — už trejetą valandų. Paprastai mirtį pagreitinavo blaudikaulių sulaužymu. Tai buvo padaryta vienam ir kitiems vyrai, kurie buvo nukryžiuoti kartu su Jėzumi. Mat reikėjo skubėti. Tais metais šabas ir Nisano 15-oji — Perėjimo šventė sutapo. Ypatingas šventės iškilmingumas darė perdėm svarbiu žydų paprotį: kūnai neturi būti palikti kaboti per naktį, kad nebūtų sutępta žemė (žr. Jst. 21, 22-23).

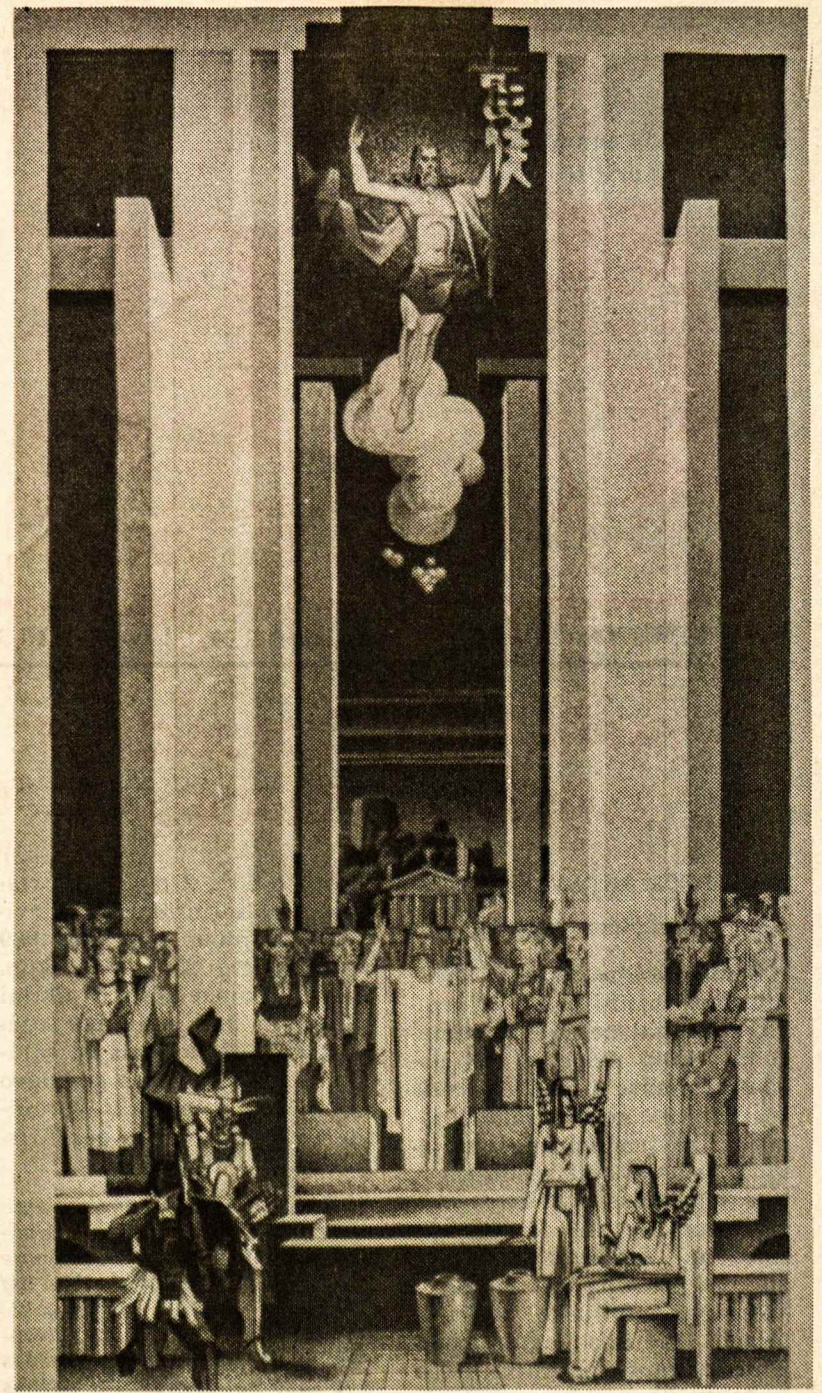
Žuozapas iš Arimatėjos, įtakingas žydų pareigūnas, kreipėsi į Pilotą ir gavo kūną laikinam palaidojimui netolima-mame kape, kuris jam priklausė. Keletas moterų stebėjo kūno paruošimą laidotuviams. Vienintelis vardas, minimas ir prie kryžiaus, ir prie kapo, yra Marijos iš Magdalos.

JĖZAUS PRISIKĖLIMAS APREIŠKIA DIEVO UŽMOJĮ

Prisikėlimas yra ne tik tiktai tikras įvykis, bet ir *nepaprastas*, nes peržengia laiko ir erd-vės slenkstį, — metaistoriškas, t.y. viršijantis istoriją, nes Jėzus įžengė į gyvenimą — artumą Tėvo, kuris yra amžinas.

Jaunosios lietuvių kovo 31 d. demonstracijoje Ontario Hamiltone Nuotr. J. Miltenio

KRISTAUS PRISIKĖLIMAS — dailininko K. Varnelio projektas Prisikėlimo šventovės vitražui Kaune (30 x 15 metrų)

Prisikėlimas apreiškė baigminį Kurėjo užmojų žmogui — amžinąjį gyvenimą.

Jėzus savo gyvenimu — žodžiu ir darbu — apreiškė išgany-mo džiaugsmą — Tėvo karalystę, Dievo atėjimą dalyvauti žmogaus būklėje ir likime. Tikinčiųjų Bendrija, tęsdama Jėzaus sąjūdį, skelbia, moko ir švenčia Jėzų, Dievo Kristų ir Sūnų, *sudabartina* jo apreikštą teismumą, sutaikymą atleidimu ir meile. Jėzaus apreikšime Dievo karalystė nėra teritorija, bet vyksmas: "Dievas ateina įsijungti į žmogaus būklę ir likimą kaip Viešpats".

Dievas visuomet yra žmonių ir visatos Valdovas. Bet dužlus ir maištingas kūrinys — žmogus atsimetė nuo Dievo teismo ir tapo nuodėmės bei Piktojo valda. Jėzus nuolat priminė, kad Dievas, būdamas ištikimas savo pažadui, apreikštam per pranašus, *dabar* per jo žodį ir darbą pareiškia savo teisę į dužlųjį ir maištingąjį kūrinį — žmogų. Jėzaus Gerosios naujienos šerdis švyti Valdovu, kuris mėgaujasi reikštimi tėvu, kuris džiaugiasi grįžusiu sūnumi/dukra (žr. Lk 15, 1-32).

Jėzus buvo nuostabus Dievo teismo ir gerumo mokytojas. Palyginimais kalbėjo apie naują vertybių skalę, naują pasaulį, revoliuciją, kurią sukelia Dievas, o ne žmogus. Iš tikrųjų palyginimai kalbėjo ne tik apie būsimą Karalystės pasaulį, bet ir atvėrė duris į Karalystę tiems, kurie leidosi prašnekinami ir buvo atvirai žiniai apie Dievo teismumą ir gerumą.

Atgaila — atsivertimas žmogaus gyvenime yra sukrečiantis išgyvenimas, bet neša prasmingą laisvę ir tikrą laimę. Būdinga, kad Jėzus mokė palyginimais ir atlaidų Tėvo kvietimą grįžti į prasmę ir laimę. Tokiu būdu jis šnekinė prašnekinamų žmogų gyvenimo žaidre, nejučiomis "viliodamas" apsisąlyti ir apsispręsti, kur yra prasmė ir laimė.

Kartą išgirdę palyginimą apie sūnų palaidumą, gailėtingai svetimtautį samarietį, moterį, su lempa ir sluota ieškančią pamesto pinigėlio, — negalima jų užmiršti.

Palyginimai skatina minti ir širdį klausyti: koks yra Dievas? Dievas ieško žmogaus, pasimetusio ir įstrigusio, juo rūpinasi, įgalina ne tik atpažinti savyje mylimą kūrinį, bet ir myleti artimą kaip patį save. "Kur jūs matėte tokį tėvą, kad duonos prašančiam vaikui duotų akmenį?" (Lk 11, 11). "Kiek kartų norėjau surinkti tavo vaikus, kaip višta surenka savo viščiukus po sparnais, o tu nenorėjai!" (Mt 23, 37).

Jėzus mėgo bendrauti ir dalintis duonos kąsniu su ano meto "mutininkais ir nusidėjėliais". Šitokia elgsena darė jį žydų visuomenės akys "netyrų", netinkamu dalyvauti apeiginiame Dievo garbinime. Pamaldūs žydai aistringai priešinosi Jėzaus elgsenai priimti į Karalystę "nusidėjėlius", nes jis neužkraudavo jiems įprastinių žydiškos atgailos bei aukų priesakų. Jėzus nei pats laikėsi, nei savo mokiniams neįsakė laikytis fariziejų įvesto pasninko. Jo gyvenimena ne tik skyrėsi nuo asketiškojo Jono Krikštytojo, bet ir buvo išuokiamą žydų. Jų akys Jėzus buvo "rijūnas ir vyno gėrėjas, mutininkų ir nusidėjėlių bičiulis" (Mt 11, 19). Mato Evangelijoje skaitome, kad Jėzus barė savo tautą: *Su kuo galėčiau palyginti šią kartą? Ji panaši į vaikus, kurie sėdi prekyvietėje ir šaukia savo draugams: "Mes jums grojome, o jūs nesokote. Mes giedojome, o jūs nerypavote..." Buvo atėjęs Jonas, nevalgis ir negeriantis, tai jie kalbėjo: "Jis demono apseistas". Atėjo Žmogaus Sūnus, valgantis ir geriantis, tai jie sako: "Štai rijūnas ir vyno gėrėjas, mutininkų ir nusidėjėlių bičiulis". Ir vis dėlto išmintis pasitelksina savo darbus (Mt 11, 16-19; Lk 7, 31-33).*

Tikinčiųjų Bendrija, skelbdama, mokydama ir švėsdama Jėzaus sąjūdį, klausosi jo žodžių ir juos įsimeina Prisikėlimo šviesoje. Ji liudija, kad Jėzus yra Dievo Sūnus ir Kristus, kad Jėzus mirė ir Prisikėlė įvykdė Tėvo užmojų istorijoje. Dievo karalystė jau atėjo! Bendrija, skelbdama, mokydama, švėsdama Jėzaus mirtį ir Prisikėlimą, liudija, kad Prisikėlusysis įsijungia į žmogaus raizgną ir tautos ateitį — politinius, ekonominius, visuomeninius mūsų tautos vingius. Jėzus savo sąjūdžiu iš esmės patvirtino Dešimt Dievo įsakymų kaip Tėvo valios apybraižą. Paklaustas, koks yra pirmasis įsakymas, atsakė: "Pirmasis yra šis: ... Klausyk, ... — Viešpats, mūsų Dievas, yra vienintelis Viešpats; tad mylėk Viešpatį savo Dievą visą širdimi, visu protu ir visomis jėgomis. Antrasis: mylėk savo artimą kaip patį save. Nėra įsakymo, didesnio už šiuodų" (Mk 12, 28-31; 10, 17-22).

Jėzus savo sąjūdžiu apreiškė lemtinę tiesą apie žmogų — dužlųjį ir maištingąjį Dievo kūrinį: žmogų Dievas myli! Meilė yra jėga, kuri įgalina daryti tai, ko reikalauja įsakymas. Meilės jėga nepripažįsta ribų: "Jūs esate girdėję, jog buvo pasakyta: 'Mylėk savo artimą (t.y. tautietį) ir nekęsk priešo'. O aš jums sakau: mylėkite priešus ir melskitės už savo persekiotojus, kad bū-o tu nenorėjai!" (Mt 23, 37).

(Nukelta į 3-čią psl.)

Kun. ALFONSAS SVARINSKAS ir Venezuolos kardinolas JOSE ALI LABRUN. Vizito metu Caracas mieste abu meldėsi už Lietuvą. Kardinolas sekandį dieną atnašavo Mišias už Lietuvos ateitį ir Katalikų Bendriją Lietuvoje

Pakeliui į Emausą su prisikėlusiuoju

(Atkelta iš 2-ro psl.)

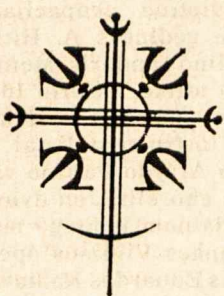
tumėte dangiškojo Tėvo vaikai; jis juk leidžia savo saulei tekėti blogiesiems ir geriesiems, siunčia lietu ant teisiųjų ir neteisiųjų. Jei mylite tik tuos, kurie jus myli, tai kokį atlygį gausite? Taigi būkite tokie tobuli, kaip jūsų dangiškasis Tėvas yra tobulas" (Mt 5, 43-48).

Luką šie Jėzaus žodžiai, atrodė, sutriko. Jis tuos pačius žodžius savaip perrašo: Būkite gailestingi, kaip ir jūsų Tėvas yra gailestingas" (Lk 6, 36).

PAKELIUI Į EMAUSĄ SU PRISIKĖLUSIUOJU

Naujasis Testamentas liudija, kad Jėzus mirė ant kryžiaus su "balsiu šauksmu" (Mk 15, 37; Mt 27, 50; Žyd 2, 7). Jau pats Jėzaus gyvenimo kelias, taip geraširdiškai ir glaudžiai siejėsis su žmonių varais, apreiškė, kad Dievo meilė galėjo būti išreikšta tik balsiu šauksmu. Žvelgiant nuo kryžiaus ar žiūrint į kryžių, atrodo, kad viskas veltui, nes blogis laimi. Žiūrint į kryžių Velykų ryto šventime, įžvelgiama, kad Jėzaus mirtis su "balsiu šauksmu" nebuvo istorinis nesupratimas, bet apreiškė, kad tai, ką jis skelbė ir mokė, turi lemiamos reikšmės, nes įgyvendina susitikimą su Tuo, kuris nugali nuodėmę — žmogaus įžulumą Dievui ir mirtį.

Jėzus savo sąjūdį vadino Dievo karalyste. Tikinčiųjų Bendrija, švęsdama Prisikėlimo rytą, atnauja žmogaus išjungimą į šį likiminį sąjūdį tikėjimu ir krikštu. O kartu ji šaukia žmones į nuosirdų ir visuotinį susitaikymą, kuriame atsisakoma ne tik galių — pavergtųjų būklės, bet ir didžiųjų politinių sąjūdių bei visuomeninių ryšių savitumų. Naujoji būklė yra kur kas daugiau negu poslinkis iš priespaudos ir laisvės. Ji kuria ir aplinką, kurioje kiekvienas žmogus, kas jis bebūtų, gali būti ir jaustis

"Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda"

The Lougheed & Barnard šeimos ir tarnautojai

"Žmonės, kurie atjaucia kitus"

Sudbury, Ontario

LIETUVA LAUKIA LAISVĖS REMK IR AUKOK TAUTOS FONDUI!

Jūsų auka TAUTOS FONDUI garsina Lietuvos laisvės bylą laisvajame pasaulyje. Šešiomis kalbomis ELTOS ir radijo žinios nesulaikoma! Skleidžia informacijas įvairiose kraštuose apie Lietuvos laisvės kovą ir ją skatina.

REMKIME TAUTOS FONDA

aukoms, darbais, palikimais. Kiekvienas paaukotas centas artina Lietuvai laisvės aušrą.

Aukas arba palikimus siųskime Tautos fondui:

TAUTOS FONDO ATSTOVYBĖ KANADOJE,
18 NORWICH RD., STONEY CREEK, ONT. L8E 1Z6.

LIETUVOS RESPUBLIKOS

AUKŠČIAUSIOSIOS TARYBOS

NUTARIMAS

DĖL KREIPIMOSI PAGALBOS Į RAUDONĄJĮ KRYŽIŲ IR TARPTAUTINĖS ŽMOGAUS TEISIŲ ORGANIZACIJAS

Atsižvelgdama į tai, kad 1940 m. birželį Tarybų Sąjungos ginkluotosios pajėgos, šiurkščiai pažeisdamos tarptautinę teisę, įsiveržė į Lietuvą ir ją okupavo;

kad dauguma pasaulio demokratių valstybių, tarp jų Šveicarija ir Šventasis Sostas niekada nepripažino Tarybų Sąjungos įvykdytos Lietuvos okupacijos ir aneksijos ir iki šiol pripažįsta Lietuvos valstybės de jure tęstinumą;

kad 1990 m. kovo 11 d., po laisvų ir teisėtų rinkimų, kuriuose Lietuvos žmonės išrinko atstovus į Aukščiausiąją Tarybą, ir ta Aukščiausioji Taryba paskelbė Lietuvos nepriklausomybės atstatymą;

kad daugiau negu tūkstantis jaunų Lietuvos vyrų atsiskaitė tarnauti Tarybų Sąjungos ginkluotosiose pajėgose ir grįžo iš Tarybų Sąjungos į Lietuvą ieškoti išsigelbėjimo nuo jiems taikomo fizinio ir psichologinio spaudimo, ypač dėl jų tautybės, ir kad Tarybų Sąjungos ginkluotosios pajėgos Lietuvoje yra okupacinė kariuomenė;

kad 1907 metų Hagos Konvencija, 1949 metų Ženevos Konvencija ir tarptautinės teisės visuotiniai pripažinti principai draudžia okupantui šaukti į okupacines karines pajėgas okupuotos teritorijos civilius gyventojus;

kad 1919 m. įkurtas Lietuvos Raudonasis Kryžius suteikė pastogę ir maitinimą visiems Lietuvos pabėgėliams iš tarnybos Tarybų Sąjungos kariuomenės, kurie tokios pagalbos prašė;

kad 1990 m. kovo 27 d. ginkluoti Tarybų Sąjungos kariuomenės desantininkai kareiviai, užpuolę ir įsiveržę į Naujosios Vilnios psichiatrinę ligoninę Vilniuje ir Žiegdžių psichiatrinę ligoninę Kaune, išlaužė duris, nutraukė telefonų ryšį, naudojama kraštutiniu atveju, suplėšė Raudonojo Kryžiaus vėliavą, įžeidė seses ir gydytojus, žiauriai mušė ir prievarta išvežė beginklius jaunos kariuomenės atsisakėlius ir kai kuriuos psichinius ligonius;

kad lenkų-amerikiečių televizijos grupei buvo grasinama susidorojimu, jei jų filmas, kuriame užfiksuoti minėti įvykiai Naujosios Vilnios ligoninėje, nebūs perduotas desantininkams;

kad Tarybų Sąjungos ginkluotosios pajėgos atsisako nurodyti pagrobėtų kareivių buvimą vietą ir būklę; kad civiliais rūbais persirengę Tarybų Sąjungos kareiviai įsilaužia į privačius Lietuvos gyventojų namus ir toliau jėga grobia Lietuvos jaunuolius, pabėgusius iš Tarybų Sąjungos karinės tarnybos;

kad Lietuvos Raudonojo Kryžiaus draugijos prezidentas dėl Tarybų Sąjungos kariuomenės veiksmų pareiškė protestą Tarybų Sąjungos vyriausybei ir kreipėsi į Tarptautinį Raudonąjį Kryžių, prašydamas atsiųsti į Lietuvą tarp-

tautinių specialistų, kurie galėtų įvertinti padėtį, susidariusią Lietuvos jaunuoliams atsisakius tarnauti Tarybų Sąjungos kariuomenėje;

kad Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos Pirmininkas ir Ministrė Pirmininkė dėl minėtų Tarybų Sąjungos ginkluotųjų pajėgų veiksmų Lietuvos teritorijoje pareiškė protestą Tarybų Sąjungos Prezidentui ir nesulaukė atsakymo;

kad Tarybų Sąjungos kariuomenės vadai ir toliau kėsinaisi Lietuvoje jėga suėmę išvežti iš Lietuvos jaunos kareivius, pabėgusius iš Tarybų Sąjungos kariuomenės, aiškindami, kad Tarybų Sąjungos Prezidentas ir Gynybos ministras neleisdžia veikti kitokiais metodais;

kad Lietuvos Respublika reikalavo uždaryti Tarybų Sąjungos karinius komisariatų Lietuvoje ir pareiškė, jog ji nemerės Tarybų Sąjungos valdžios bandymų šaukti Lietuvos jaunuolius į Tarybų Sąjungos kariuomenę;

kad Raudonojo Kryžiaus Komitetas Ženevoje paprašė Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos atstovą oficialaus parlamentinio nutarimo dėl kreipimosi pagalbos į Tarptautinį Raudonąjį Kryžių, Lietuvos Respublikos Aukščiausioji Taryba;

(1) Prašo neatidėliotinos Tarptautinio Raudonojo Kryžiaus atstovų pagalbos stebėti ir tikrinti Tarybų Sąjungos ginkluotųjų pajėgų veiklą Lietuvos Respublikos teritorijoje, reikalaujant atsisveikinti ir prievarta išvežti ir verčiamų atlikti karinę tarnybą Lietuvos jaunuolių būklę.

(2) Prašo Tarptautinį Raudonąjį Kryžių, paraginti Tarybų Sąjungos vyriausybę laikytis pažadų, duotų Ženevos Kon-

vencijoje, ir tarptautinės teisės visuotiniai pripažinti principai ir nedelsiant įsakyti savo kariniam personalui nutraukti bandymus suiminti ir versti Lietuvos gyventojus tarnauti Tarybų Sąjungos kariuomenėje.

(3) Prašo Tarptautinį Raudonąjį Kryžių ir kitas tarptautines žmogaus teisių organizacijas, tarp jų — Tarptautinę žmogaus Teisių ir Tarptautinės Amnestijos organizacijas, ir Helsinki Watch — imtis būtinų priemonių išsiaiškinti visų paskutinių savaitėmis Tarybų Sąjungos ginkluotųjų pajėgų pagrobėtų Lietuvos jaunuolių buvimą vietą ir būklę, padėti išspręsti jų likimą.

(4) Prašo Raudonąjį Kryžių ir kitas tarptautines žmogaus teisių organizacijas padėti nustatyti Lietuvos jaunuolių, dabar atliekančių karinę prievolę Tarybų Sąjungos ginkluotosiose pajėgose, buvimą vietą ir fizinę bei psichologinę savijautą.

(5) Kreipiasi į pasaulio vyriausybes ir Tarptautinį Raudonąjį Kryžių, prašydami iškelti Lietuvos gyventojų privertinio ėmimo į okupacinę kariuomenę klausimą Suvenytųjų Nacijų Žmogaus Teisių konferencijoje ir artėjančioje Saugumo ir Bendradarbiavimo Europoje konferencijoje.

(6) Prašo Tarptautinį Raudonąjį Kryžių imtis visų kitų būtinų ir tinkamų priemonių, kad būtų paleisti Lietuvos kariniai atsisakėliai, kuriuos neseniai pagrobė Tarybų Sąjungos ginkluotosios pajėgos.

V. LANDSBERGIS, LIETUVOS RESPUBLIKOS AUKŠČIAUSIOSIOS TARYBOS PIRMININKAS

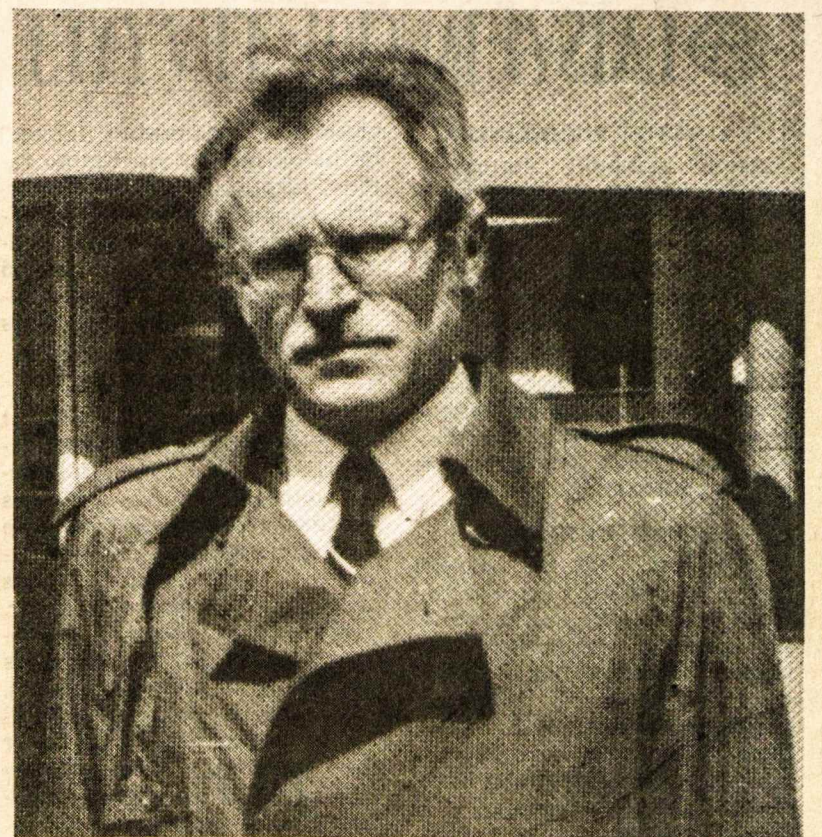
Vilnius,
1990 m. balandžio 3 d.
Nr. I-100

Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos pirmininkas VYTAUTAS LANDSBERGIS ir ministrė pirmininkė KAZIMIERA PRUNSKIENĖ pirmosios kovos eilėse už Lietuvos laisvę

Dalis oficialių asmenų, sėdinčių tribūnoje, Juodojo kaspino komiteto kovo 31 d. rengtoje Toronto rotušės aikštės demonstracijoje. Iš kairės: Juodojo kaspino komiteto pirm. M. Hess, Toronto miesto tarybos narys Ch. Korvin-Kuczynski, kun. P. Šarpanickas, OFM, NDP ir Ontario parlamento opozicijos vadas B. Rae, Lietuvos generalinis konsulas H. Lapas, Latvų Bendruomenės pirm. dr. G. Silins, Toronto miesto tarybos narys T. O'Donohue. Nuotr. Vyt. Balčiūno

Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos vicepirmininkas BRONIUS KUZMICKAS

Lietuvos viceprezidentas Toronte

(Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos vicepirmininkas B. Kuzmickas)

Kad šiomis sunkiomis nepriklausomybės įgyvendinimo dienomis, KLB krašto valdybos kvietimu, ryžosi į Kanadą atskristi Lietuvos viceprezidentas Bronius Kuzmickas — (Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos vicepirmininkas), visiems buvo kažkas nepaprasta, pakiliu ir šventiška. Garbingasis svečias savo viešnagę pradėjo balandžio 4 d. Otavoje, kur dalyvavo kasmet parlamento rūmose baltiečių rengiamame priėmimo parlamento nariams, vyriausybės bei spaudos atstovams. Šį kartą parlamentari pasirodė itin gausiai. Su jais viceprezidentui teko susipažinti ir pasikalbėti. Užsienio reikalų ministro Joe Clark laikysena betgi buvo labai atsargi, galimas dalykas saistoma protokolo, bet mus dar kartą nuvylusį ir po to pačių kanadiečių spaudoje gana kritiškai komentuota.

Balandžio 5 d. svečias buvo priimtas Ontario parlamento rūmose, kur kalbėjo ministras Bob Wong, NDP ir opozicijos vadas Bob Rae ir kiti. Trumpą viceprezidento kalbą vertė A. Šileika. Joje jis pasiūlydavo kanadiečių nuosirdumą ir jiems padėkojo. Balandžio 6 dienos metu priėmimas įvyko Toronto miesto rotušėje, o vakare Prisikėlimo parapijos Parodų salėje, kur svečias buvo supažindintas su baltiečių, ukrainiečių ir kitų tautybių atstovais.

Šventė Anapilyje

Pats didysis lietuvių susitikimas su viceprezidentu įvyko balandžio 7, šeštadienį, didžiojoje Anapilio salėje, šiaip taip sutalpinusioje dalyvius — torontiečius ir atvykusius iš kitų vietovių. Dar svečiui neatvykus, trispalvėmis išpuosta salė jau kalbėto kalbėjo ne apie paprastą susitikimą, o apie didelę šventę. Ir tikrai, tūkstantinei miniai nuosirdžiai plojant ir dainuojant "Balnokim, broliai, žirgus", lydimas garbės konsulo H. Lapo ir KLB krašto valdybos pirmininko A. Pacevičiaus bei kitų aukštųjų svečių, viceprezidentas pro tautinių juostų dangą įžengė į salę. "Lietuva, Lietuva" skambėjo ašaras spaudžiantis skandavimas, nulydėjęs svečią į sceną, kurioje savanoris-kūrėjas Vl. Kazlauskas ir mažiausias lietuviškos atžalėlės pasitiko jį su duona ir vynu, perjuosę lietuviška juosta ir pasveikino. Programai vadovavusi Rasa Lukoševičienė-Kurienė B. Brazdžionio "Kur tu, Lietuva" dar giliau širdin režė jautrią patriotinę nuotaiką.

Trumpai supažindino su viceprezidentu. Gimė 1935 m. Juodaraistyje, Prienų rajone. Filosofijos mokslų daktaras. 1960 m. baigė istorijos ir filosofijos fakultetą. Docentas, profesorius, kelių filosofinių veikalų autorius. Sudarė estetikos antologiją "Grožio kontūrai". Žymus Sąjūdžio pradininkas ir veikėjas.

I susirinkusius svečias pirmiausia prabilo angliskai. Apibūdino dabartinę Lietuvos padėtį ir siekius, padėjo kanadiečiams už jų dėmesį ir išreiškė viltį, kad jie teiksis Lietuvos nepriklausomybės įgyven-

dinimui stiprią moralinę paramą. Ilgesniame lietuvių kalba žodyje plačiau paaiškino nepriklausomybės atstatymo problemas, vykdomą procedūrą bei išskylančius klausimus. Atkreipė klausytojų dėmesį į tai, kad Maskvos pavaldume nebuvę imanoma įgyvendinti jos pačios suteiktos ekonominės savivaldos, kuri praktiškai buvusi traukdoma. Todėl turėjęs būti žengtas politinis žingsnis. Kovo 11-toji buvęs suolis nuo skęstančio laivo, nes Sovietų Sąjunga einanti prie visiškai ekonominio bankroto. Maskvos įstatymas dėl respublikų atskyrimo nuo Sąjungos iš tikrųjų tešą draudimo įstatymas. Ir jau vien dėl to prieš to veidmainiško įstatymo priėmimą Lietuvai reikėjo skubėti skelbti nepriklausomybę, kad galima būtų išvengti tų sukto įstatymo pinklių. Su Maskva esą galima tartis visais klausimais, bet nepriklausomybės paskelbimas, kaip visos tautos išreikšta valia, negali būti atšaukiamas ar "patrauktas bent vienu centimetru atgal". Baigdamas padėkojo už nuosirdų jaudinantį priėmimą ir palinkėjo išlikti patriotais.

Pranešėja R. Kurienė paprasė svečią į Lietuvą parvežti nuosirdžiausius visų kartų sveikinimus. Specialiai iš JAV atvykęs PLB pirmininkas dr. Vytautas Bieliauskas pasveikino viceprezidentą bendruomenės ir naujai sudarytos visų veiksmų Išeivijos tarybos vardu. LF tarybos pirm. dr. P. Lukoševičius padėkojo svečiui už atvykimą ir įteikė auką. Jautriu žodžiu atsisveikino garbės konsulas H. Lapas. Susirinkimo užsklandė pranešėjos padėkamuoti poetės J. Degutytės tėvynė šlovinančiąs žodžiai tarsi išreikšė visų dalyvių bendrą jausmą. Sugiedoti Kanados ir Tautos himnai, po kurių sekė įspūdinga eiseną į kapines, kur viceprezidentas padėjo vainiką prie žuvusių už Lietuvos laisvę paminklo.

Vienybėje su Lietuva

Džiaugsmo ir pakilios nuotaikos įspūdius dalyviai galėjo pasidalinti Anapilio parapijos salėje prie kavos ir ponių paruoštų ir suneštų pyragų gausybės. Ši spontaniška šventė buvo filmuojama ir tą patį vakarą rodoma per Toronto City TV stotį. Būta ir radijo pranešimų su įpintais dalyvių pasisakymais apie Lietuvą. Iškilmė buvo tarsi vienybė išreiškianti atliepanti į tą pačią dieną Vilniuje įvykusią demonstraciją, kurioje 300.000 minia pakartotinai pabrėžė tvirtą ir nebeatšaukiamą nusistatymą eiti nepriklausomybės keliu. S.

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(Prieš Lietuvai namus)

Telefonas 535-6252

Greitas patarnavimas, neaukštos kainos. Gaunami kontakto lęšiai (contact lenses).

LAISVĖJANČIOJ TĖVYNĖJ

“DAINAVOS” POLIKLINIKA

Kaune veikianči “Dainavos” poliklinika atidarė specialų skyrių negaluojuojantiems vaikams, kurie dažnai serga ir negali normaliai lankyti mokyklos ar priešmokyklinės įstaigos. Tokius vaikus motinos “Dainavoje” palieka kiekvieną rytą ir pasiima vakare. Visą dieną juos prižiūri, pamaitina ir pamigdo medicinos seserys, vaikus taigpi nuvedančios pas reikalingus gydytojus ir į procedūrų kabinetus.

APVOGĖ ŽURNALISTĄ

Kovo 11 d. naktį, kai lietuviai džiaugėsi Aukščiausiosios tarybos paskelbtu Lietuvos nepriklausomybės atstatymu, “Lietuvos” viešbutyje buvo apvogtas italų dienraščio “Il Messagero” korespondentas A. Sakketonis. Vilniui jis buvo atvykęs aprašyti šio istorinio įvykio. Naktinė kažkas jo kambaryje iš švarko kišenės ištraukė ir nusiėmė apie 2.500 dolerių. Vagystę žurnalistas A. Sakketonis pranešė “Lietuvos” viešbutio tarnautojams ir milicijai, bet Italijon grįžo neatgavęs pinigų. Svečias nebuvo pasinaudojęs “Lietuvos” viešbutio teikiama seifo paslauga. Pavogtoji dolerių suma juodojoje rinkoje yra verta 35.000 rublių. Milicija pradėjo bylą, bet nusikaltėlis, padaręs gedą Lietuvai, tebėra nesurastas.

LIETUVOS SPORTININKAI

Lietuvos valstybinis kūno kultūros ir sporto komitetas bei Lietuvos tautinis olimpinis komitetas praneša kovo 14 d. padarytą nutarimą dėl ateities rungtynių ir pirmenybių. Lietuvos sportininkai ir jų komandos nedalyvaus oficialiuose Sovietų Sąjungos čempionatuose. Šie renginiai dabar bus laikomi kaimynų renginiais, o rinktinės — kaimynų šalies rinktinėmis. Lietuvos sportininkai negalės atstovauti Sovietų Sąjungai Europos, pasaulio, olimpinės bei Geros valios žaidynėse. Su Sovietų Sąjunga Lietuva turės tik kaimyniškus sporto ryšius. Lietuvos sportininkai Sovietų Sąjungos varžybose galės dalyvauti tik tokiu atveju, kai jos bus atviros kitų valstybių atstovams ir kai į jas bus kviečiami Lietuvos sportininkai ar jų komandos.

PAMINKLINIS LAUKAS

Kauno architektų namuose aptariami konkurso “Kančios ir atminties laukas” projektai. Taip bus pavadintas paminklas XX š. Lietuvos okupacijos aukoms, žuvusioms nuo sovietinio teroro ar rezistencijos kovose. Į šias kapines bus priimami palikai partizanų, tremtinių, politinių kalinių ir emigrantų. Numatomi antkapių neturintys kapai su vienodos formos kryžiais. Atrodo, idėja yra paimita iš JAV karių kapinių Arlingtone. Planuojama ir Atminties siena, kurioje bus įrašyta kiekvieno žuvusio ar nukentėjusio pavardė, vardas arba slapyvardis, kilmės vieta ir data, kur ir kada žuvo bei kur yra palaidotas. Ir ši idėja yra pasiskolinta iš Vašingtono pastatyto paminklo Vietnamo kare žuvusiems amerikiečiams.

“Kančios ir Atminties laukui” išrinktas sklypas yra Kauno rajone, tarp Karaligio ir Lėberdžių kaimo, apie 4 km nuo Žemaičių pento. Palaikai bus pradėti laidoti nuo š. m. liepos 15 d. Iki to laiko bus paruošti galutiniai planai ir paskelbtos išsamesnės detalės.

GLOBĖJO DIENA

Lietuvos ateitininkai šiemet iškilmingai paminėjo jos globėjo Šv. Kazimiero dieną. Didžiausias minėjimas buvo surengtas Lietuvos moksleivių rūmuose Vilniuje, sutraukęs būrį ateitininkų iš visos Lietuvos. Jiems pranešimus padarė prof. dr. Arvydas Žygas ir kun. Jonas Gražulis, koncertą surengė Vilniaus arkikatedros jaunimo choras. Po oficialios dalies ateitininkai su vėliavomis, kryžiais ir verbomis nužygiavo Vilniaus arkikatedron ir dalyvavo specialiose Mišiose Šv. Kazimiero koplyčioje. Lietuvos ateitininkų federacija, vadovaujama prof. dr. A. Žygo, turi tris atskiras veiklancias sąjungas — sendraugų, studentų ir moksleivių. Šventės pranešime pabrėžiama, kad tai yra intelektualiosios krypties organizacija, skatinanti suvokti religines tiesas ir organizuoti savo gyvenimą pagal katalikybės principus.

JIE LIETUVOS VAIKAI?

Kauno menininkų namų direktorius Algimantas Norvilas “Lietuvos ryto” 23 nr. aptaria KGB saugumiečių dabartinę problemą: “Lietuva nesulaikoma jėgia nepriklausomybės link. Toks yra didžiosios daugumos Lietuvos žmonių noras, ir joks jėgos panaudojimas, jokia pikta valia negali sulaukyti tautos. Manau, jog atėjo toks metas, kai vis dažniau susimąstome — o ką darys tada tas milžiniškas aštuonkojis, vadinamas saugumu. Aš galvoju, kad žmogus, užaugęs po Lietuvos dangumi, valges jos žemėje augintą duoną, gėres jos upių vandenį, negali nemylėti savo Tėvynės, nesijauti jos dalimi, negali jos žmonėms linkėti blogo, eiti prieš jų valią. Tereikia tik suprasti, tik apsispręsti, ir viskas tampa aišku. Visiškai teisingai Saugumo komitetui priskiriama daugybė į jokus žmogiskumo ir teisės normas netelpančių darbų, bet šiandieninė kiekvieno žmogaus pozicija bus svarbiausia ir lemiamą. Siūlau nuo šiol kiekvienam komiteto etatiniam ir neetatiniam darbuotojui darbuose vadovautis dviem pagrindinėmis nuostatomis: ar mano veikla neprieštarauja bendražmogiškajai moralei ir teisei? Ir antra — ar mano veikla nekenkia Lietuvos žmonių interesams ir siekiams? Laikydami šiu nuostatų ir saugumo darbuotojai galės pasakyti savo vaikams: padariau viską, kad Lietuvoje būtų išvengta Rumunijos sindromo. Tik taip Saugumo komiteto žmonės galės nuvirsti ir susitaikyti su savo sąžine, gauti Lietuvos žmonių atleidimą. Lietuva nori nepriklausomybės — saugumiečiai taip pat Lietuvos vaikai, ir jie turėtų ne trukdyti, o padėti jos žmonėms”.

V. Kst.

Kovo 4, Lietuvos globėjo šv. Kazimiero dieną, ateitininkai iš Moksleivių rūmų žygiuoja Vilniaus arkikatedron

Nuotr. A. Brazaičio

Kviečiame į VII-tą

Pasaulio lietuvių

jaunimo kongresą:

Lietuvos jaunimo atstovų

Lietuvių išeivių jaunimą

Lietuvių turistus iš viso

pasaulio kraštų

Kongresas vyks — Argentinoje, Urugvajuje ir Brazilijoje sekancia tvarka:

1991.XII.18 — 1991.XII.27 — Studijų dienos Argentinoje

1991.XII.28 — 1991.XII.31 — Kultūros dienos Urugvajuje

1992.I.1 — 1992.I.8 — Stovykla Brazilijoje

BUS IDOMIOS EKSKURSIJOS

Platesnę informaciją galima gauti pas savo krašto-miesto Lietuvių jaunimo sąjungos valdybą ar atstovus.

VII PLJ kongreso rengimo komitetas

Winnipeg, Manitoba

PAMALDOS UŽ LIETUVĄ. 1990 m. kovo 25 d., sekmadienį, šv. Kazimiero šventovėje buvo atlaikyti pamaldos už gimtinę Lietuvą. Jos pradėtos Rožiniu, o pamokslą metu prel. J. Bertasius perskaitė vysk. P. Baltakio laišką, kviečiantį visus išeivius lietuvius melstis už Lietuvą, prašant Dievo palaimos nugalėti klūtis kelyje į nepriklausomybę. Po pamaldų šventovės salėje įvyko KLB Winnipeg apylinkės valdybos surengtas informacinis susirinkimas, kurį atidarė apylinkės valdybos pirm. M. Timmermanas. Sugiedojus Kanados ir Lietuvos himnus, pirmininkas pristatė dalyviams iš Toronto atvykusį KLB visuomeninių reikalų atstovą Algį Juzukonį. Pastarasis išsamiai apibūdino dabartinius įvykius Lietuvoje, vaizdžiai nušvietė Lietuvos įjungimą į Sovietų Sąjungą ir šiuolaikinius siekius atstatyti nepriklausomybę. Taipgi painformavo apie KLB valdybos veiklą šiuo kritišku Lietuvai laikui. Pranešė apie pastangas, kad Kanados valdžia remtų Lietuvos nepriklausomybės atkūrimą. Pamaldas ir A. Juzukonio pranešimą anglų kalba filmavo dvi didžiosios televizijos stotys — CBC ir CTV-CKY, kurios tą patį vakarą rodė pamaldų ir susirinkimo santrauką. Po susirinkimo dalyviams buvo išdalintos KLB atspausdintos kortelės, adresuotos Kanados ministerijai pirmininkui. Jose prašoma pripažinti demokratine Lietuvos valdžią.

WINNIPEGO DIENRAŠČIAI “The Winnipeg Free Press” ir “The Winnipeg Sun” rodo didelį susidomėjimą įvykiais Lietuvoje, kasdien pirmame puslapyje didėlėmis antraštelėmis spausdindami žinias iš Lietuvos, kartais net po du ar tris straipsnius atskiromis temomis.

AKTORĖ ELENA KUDABIENĖ iš Hamiltono, vaidinanti Manitobos teatro centre (MTC) veikale “You Can’t Take With You” kritišką įvertinimą labai palankiai. “Winnipeg Free Press” dienraštis 1990 m. kovo 23 d. laidoje atspausdino aktorės nuotrauką ir pasikalbėjimą, peržvelgiantį jos gyvenimą ir vaidybos karjerą.

A.A. FREDERIKAS BALBONAS, 84 metų amžiaus, mirė 1990 m. kovo 3 d. Gimęs Kaune, į Kanadą atvyko 1949 m. Liūdesyje liko žmona Emma, dukė, sūnus su šeima. Mirė daug kitų giminių ir artimųjų Kanadoje ir Lietuvoje.

A.A. VALTERIS ZAKYS, 68 m. amžiaus, mirė 1990 m. kovo 14 d. Gimė Laižuvoje, Mažeikių apskr. Nors buvo latvių tautybės, visą laiką draugavo su lietuviais ir buvo Manitobos lietuvių klubo narys.

ALBINA RAZMIENĖ ir ZIGMAS BRAZAUSKAS (iš Portage la Prairie, Man.) kovo 4 d. buvo išskridę

Knygų iškykla “SAMOGITA”
meniškai įrašo knygas bei žurnalus
A. Plėnys
3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8 Tel. (416)625-2412

Hamilton, Ontario

ŠV. KAZIMIERO IR TIKINČIOSIOS LIETUVOS DIENA paminėta kovo 4 d. religiniu koncertu, kurį suruošė Hamiltono ateitininkai. Programą atliko Toronto dainos vienetas “Sutartinė”, vadovaujama muz. Nijolės Benotienės, akompanuojant Pauliui Vytiui. Hamiltono smuikininkės — Audra ir Rūta Balytaitės, skaitytojai — Irena Žukauskaitė ir Stasys Bakšys. Gražiai išpuoštoje šventovėje žavėjomės “Sutartinės” šiai dienai pritaikytu giesmų repertuaru, kuris sukle jautrius religinius bei patriotinius jausmus. Sesučių Balytaitių smuikų garsai daug prisidėjo prie pakilių nuotaikos. Po koncerto Jaunimo centre buvom pavaisinti kava ir sumuštiniais ir dalinomės išpuodžiais, apgailestaudami, kad daug žmonių praleido progą išgirsti tokio aukšto lygio koncertą. “Tau garbė ir šlovė, / Paaukojai, Viešpatie save. / Tau garbė ir šlovė, / Ačiū Jėzau, kad radau Tave. (Giesmė iš Lietuvos). Ačiū ateitininkams. Dalyvė

Delhi-Tillsonburg, Ont.

PAGERBĖJIMAI a.a. garbės šaukė Juzę Žiogenicę, mirusią 1990 m. kovo 21 d. jos atminimui aukojo — “Tėviškės žiburiams: \$20 — J. Maciulis; \$10 — J. Jurėnas, P. Lapienis; Kanados lietuvių fondui: \$20 — V. Zadurskas, J. Tranlis; \$10 — E. Vinčaitienė, V. Galeckas; \$5 — S. Vilimienė, V. Jakubickienė; Tautos fondui: \$20 — J. Rimkus, J. Jocas, G. Rugienius, J. Jurėnas; \$10 — J. Vitas, J. Vieraaitis, A. Vieraaitienė, M. Norkus, B. Gudinskas.

Nuosirdžiai dėkojame už aukas. TF atstovybė

Calgary, Alberta

TAUTOS FONDUI iš Kalgario apylinkės aukojo: \$75 — V. A. Vyšniauskai; \$50 — P. Gluoksnys, L. Brusga, K. Slavinskis; \$30 — A. Zaldokas; \$25 — J. Brusga; \$20 — J. Žemaitis, A. G. Klimavičius, A. Kazianus, P. E. Devenis, Vanda Skideen, R. Šukys, dr. V. Zubis, A. Kasparavičius, N. Astravas, V. Dubauskienė, A. Anasienė, K. Dubauskas, V. Grigas, S. Dobos; \$15 — S. Noreika; \$10 — V. Dubauskas, J. S. Sinevicius; \$5 — Aldona C. Nuosirdus ačiū aukotojams, taipogi P. Gluoksnui už aukų surinkimą.

A. Patamsis, TF pirmininkas Kanadoje

Ivedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus
(Esu “Union Gas” atstovas)
Jurgis Jurgutis
Tel. 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

ED MASOTTI REAL ESTATE LTD. REALTOR
2093 Pine St. Burlington, Ontario L7R 1G1
Je norite pirkti ar parduoti namą, patarnauju lietuvių kalba Hamiltone ar Burlingtone
ANELE MURAUSKAITĖ
Verslo tel. 637-2376 Namų tel. 389-4242

Hamiltono lietuvių kredito kooperatyvui “Talka” reikalingas raštinėje tarnautojas-j.

Pastovus darbas, geras pradinis atlyginimas su greitu algos pakėlimu. Turi mokėti lietuvių ir anglų kalbas.

Taip pat pranešame, kad vasaros metu priimsime dirbti studentą. Norintieji dirbti “Talkos” raštinėje, turi būti baigę 12 klasių, moką lietuvių ir anglų kalbas. Prašymus įteikti “Talkos” raštinėje darbo metu.

“Talkos” valdyba

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS “TALKA”
830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 10 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 10 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 10 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto. Liepos-rugpjūčio mėn. uždaryta.

AKTYVAI PER 32 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

kasd. pal. čekių sąsk. iki ... 9%
santaupas 8%
kasd. pal. taupymo s-ta 7.5%
90 dienų indėlius 10.5%
1 m. term. indėlius 11.5%
1 m. term. ind. mėn. pal. 11%
3 m. term. indėlius 11%
RRSP ir RRRF (pensijos) 8.75%
RRSP ir RRRF 1 m. 11.5%
RRSP ind. 3 m. 11%

IMAME UŽ:

asmenines paskolas 16%
nekiln. turto pask. 1 m. 13%
nekiln. turto pask. 2 m. 12.75%
Nemokamas čekių ir sąskaitų apmokėjimo patarnavimas.
Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2.000 ir asmeninių paskolų drauda iki \$25.000.

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Lietuvių žurnalistų sąjungos Detroito skyriaus metinis narių susirinkimas buvo suauktas vasario 25 d. Šv. Antano lietuvių parapijos salėje. Susikauptimo minute prisiminti visi mirusieji skyriaus nariai — K. Baly, J. Gaizutis, M. Černekytė-Sims, prel. L. Gižinskas, P. Januška, V. Mingėla, P. Perminas, V. Selenis, J. Svoba, P. Turūta, R. Vaitaitis ir A. Žiedas. Praeitės renginio priminė valdybos nariai. Palikta ligšiolinė valdyba: pirm. Vytautas Kutkus, sekr. Stasys Slizys ir izd. Antanas Grinius.

VLK valdyba su pirm. dr. K. Bobeliu specialiaame posėdyje kovo 17-18 d.d. nutarė įsteigti Demokratinės Lietuvos atstatymo fondą ir jo pradžiai paskyrė \$500.000. Fondo lėšomis bus remiami nepriklausomybės atstatymą paskelbusios Lietuvos respublikos reikalai. Aukos bus renkamos pas išeivius lietuvių ir kitataučius, kuriems rūpi demokratijos puoselėjimas. Aukos prašoma siųsti Tautos Fondo vardu ir adresu: P. O. Box 02173, Woodhaven, NY 11421, USA. VLK valdyba taipgi nutarė suaukti veiksmų konferenciją sustiprinti bendroms lietuvių pastangoms.

Jūros šaulių “Švyturio” kuopos metinis susirinkimas Detroito buvo suauktas vasario 11 d. Šv. Antano lietuvių parapijos patalpose. Veiklos apžvalga padarė kuopos valdybos pirm. Bronius Valiukėnas ir kiti nariai. Visi džiaugėsi gerai tvarkoma “Pilėnų” stovyklavietė, garsinančia “Švyturio” kuopos vardą. Kuopos nariai rengia tradicinių lietuviškų švenčių minėjimus, remia Šv. Antano lietuvių parapiją, kuri dabar yra vienintelė lietuviška parapija Detroito, išvengusi arkivyskupijos planuoto uždarymo. Susirinkime dalyvavo ir Lietuvos šaulių sąjungos tremtyje valdybos pirm. Mykolas Abarius, pasirodęs kelionei Lietuvoje. Ten jis buvo pakviestas į Lietuvos šaulių sąjungos atkūrimo posėdžius.

Brazilija

Sao Paulo lietuvių ir saleziečių tvarkomą Šv. Kazimiero parapiją sausio pabaigoje aplankė svečias iš Lietuvos kun. Jonas Žemaitis, SDB, Rumšiškių klebonas. Jis yra paskutinis lietuvių saleziečių prieškarinės laidos kunigas, visą laiką gyvenęs Lietuvoje. Gimė 1904 m. sausio 31 d., kunigu įšventintas 1934 m. liepos 8 d. Brazilijon atvyko pasitarti ir pailsėti. Sausio 31 d. čia buvo atšvęstas jo aštuoniasdešimt šeštasis gimtadienis.

Australija

ALB Hobarto apylinkės naujoji valdyba, pasiskirsčiusi pareigomis, darbą pradėjo kovo 3 d. Ją sudarė: pirm. Ramūnas Tarvydas, vicepirmininkas ir sekr. Stepas Augustinavičius, išždininkas ir narys renginiams Juozas Paškevičius, narė jaunimo ir kultūros reikalams Terešė Šiaučiuaitė.

Pirmuoju Adelaidės lietuvių metiniu renginiu visada tampa Baltijos diena. Lietuvių parapijos taryba ją šiemet surengė sausio 21 d. Christies Beach pajūrio vasarvietėje “Baltija”. Gražus oras ir tradicinį pikniką medžių pavėsyje sutraukė apie 150 poilsiautojų, kurių eilėse buvo ir devyni svečiai iš Lietuvos. Pikniko dalyvių

pasveikino Adelaidės lietuvių parapijos tarybos vicepirm. V. Baltutis, o jis rūpinosi visi tarybos nariai.

Dariaus ir Girėno šaulių kuopa Sidnyje lietuvių namuose kovo 11 d. prisiminė Lietuvos šaulių sąjungos įsteigėją Vladą Pūtvi-Putvinskį (1873-1929). Kuopos valdybos pirm. S. Pačėsa, pasveikinęs susirinkimo dalyvių, šia proga taipgi paprašė tylos minute pagerbti ir kitus mirusius bei žuvusius šaulius, karius ir partizanus. Invokaciją sukalbėjo prel. P. Butkus. Paskaitą apie V. Pūtviu nuopelnus Lietuvai skaitė V. Patašius.

Britanija

A. A. Bronius Alekna, pakirstas plaučių vėžio, vasario 1 d. mirė Wiganu ligoninėje. Veliomis buvo panevėžietis, gimęs 1926 m. sausio 24 d., lankęs Panevėžio gimnaziją. Karo metais įsijungė į gen. P. Plechavičiaus vadovaujamą vietinę rinktinę. Iš jos vokiečių buvo perkeltas į kitus dalinius. Anglijon atvyko 1948 m. iš DP stovyklų V. Vokietijoje ir įsikūrė prie Leigh miesto. Priklausė ten įsteigtam DBLS skyriui. Dirbo anglies kasyklose, gyveno Ashtone, buvo vedęs anglę. Turėjo sūnų ir dukrą. Palaidotas vietinėse kapinėse iš Ashtone katalikų bažnyčios. Laidotuvis dalyvavo DBLS Leigh skyriaus nariai ir apylinkės lietuviai. Apeigas atliko kan. V. Kamaitis.

Mančesterio ir apylinkių lietuvių Vasario 16-tąją paminėjo savo klube vasario 17 d. Minėjimui vadovavo DBLS Mančesterio skyriaus valdybos pirm. Arkadijus Podvoiskis, pasveikinęs susirinkusius dalyvių ir paprašęs susikaupimo minute pagerbti žuvusius už Lietuvos laisvę. Paskaitininkas Henrikas Vaineikis pirmiausia perdavė Boltono estų ir latvių sveikinimus lietuviams Vasario 16 proga. Paskaitą jis pradėjo. Minėdavo laikais, apžvelgdamas istorinius įvykius ir žmones, turėjusius lemiamos reikšmės Lietuvai ir lietuvių tautai. Perėjęs prie dabartinių įvykių, ragino visus laikyti vienybės ir bendromis jėgomis siekti laisvės. Savo naujausius eilėraščius skaitė J. Arbaciauskas.

Vokietija

VLB Raštato apylinkės lietuvių Vasario 16 paminėjo vasario 10 d. Minėjimas buvo pradėtas bendromis katalikų ir liuteronų pamaldomis Dvylikos apaštalų parapijos bažnyčioje. Mišias atnašavo kun. J. Dėdinas, o pamokslą sakė ev. kun. Fr. Skėrys. Oficialią minėjimo dalį parapijos salėje įvadinu žodžiu lietuvių ir vokiečių kalbomis pradėjo VLB Raštato apylinkės valdybos izd. Augustas Sergėjus, pasveikinęs apie 80 susirinkusių dalyvių. Kun. J. Dėdinas lietuvių kalba skaitė paskaitą apie Vasario 16 d. dabartinius įvykius Lietuvoje. Kun. Fr. Skėrys vokiškai aptarė Lietuvos nepriklausomybės laikotarpį 1918-40 m., pasibaigusį sovietine okupacija, kurią atnešė gėdingas A. Hitlerio ir J. Stalino sandėris. Meninę programą atliko Vasario 16 gimnazijos moksleiviai — deklimatorius, instrumentalistai ir mokytojo Arvydo Paltino vadovaujamas chorėlis. Jon dviem liaudies dainomis įsijungė minėjime apsilankęs Vilniaus operos baritonas Eduardas Kaniava.

TRANSPAK GARANTUOJA ELEKTRONINES PREKES

DUODAME 2-JŲ METŲ GARANTIJĄ. Siunčiame video, stereo magnetofonus ir televizorius. Sutartis pasirašyta su ELEKTRON — didžiausia elektroninių prekių taisyms įmone Lietuvoje.

VAISTAI. Siunčiame receptinius ir nereceptinius vaistus. “Bayer” aspirinas (600 tbl.), multivitaminai, “Advil” ir kt. \$65. Vaistus galime pakeisti arba pridėti didesnį kiekį pagal pageidavimą. MUITO NERA.

IVAIRŲS MAISTO SIUNTINIAI. Delikatesiniai mėsos gaminiai — sprandinė, rūkytos dešros, skilandis ir kt.; kava, kakava, prieskoniai. Šių siuntinių turinį ir svorį sudarysime pagal jūsų pageidavimą. MUITO NERA.

PINIGŲ PERVEDIMAS. Palikimai tvarkomi naudingiausiais būdais jūsų giminėms. Galime atidaryti sąskaitą “dolerinėje” trūkstantį prekių išgyjimui.

DAIKTŲ PERVEŽIMAS. Turime didelę patirtį, siunčiant kargą į Lietuvą ir iš kitų JAV miestų. Siunčiamu siuvimo, mezgimo mašinas, telefonus, DEVTUS DRABUŽIUS ir t.t. Visos garantuotos elektroninės prekės pristatomos per UPS į kitus JAV miestus.

Rašydami BŪTINAI PRANEŠKITE SAVO TELEFONO NUMERĮ — atsakymą į savo klausimus gausite greičiausiai — arba skambinkite: **1 (312)436-7772**

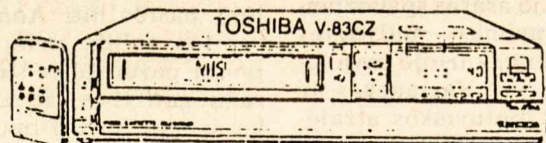
Romas Pukštys, TRANSPAK, 2638 W. 69th St., Chicago, IL 60629 Įstaiga veikia kasdien 9-5 v.v. Šešt. 9-2 v.p.p. Arba susitarus.

FIRCHUK TEXTILES LTD.

610 Queen Street West, Toronto, Ontario M6J 1E3

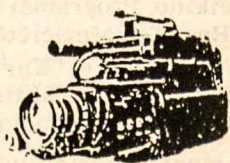
Tel. (416) 364-5036

Turime šių firmų prekes: Sharp, Panasonic, Hitachi, Sanyo, Toshiba, Sony, JVC, AIWA, Akai, National.

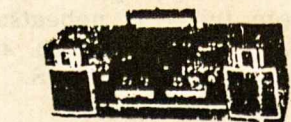
Mes suprantame jus ir jūsų giminii Lietuvoje reikalavimus.

Mes turime didelį pasirinkimą stereo ir video magnetofonų, video kamerų, sintezatorių, kalkuliatorių ir kitų elektroninių reikmenų.

PANASONIC NV-M7EN

Ateikite ir palyginkite mūsų kainas. Malonus patarnavimas, galimybė susikalbėti angliškai, ukrainietiška, lenkiškai, rusiškai bei jugoslaviškai.

SONY CFS-W350S

Visos elektroninės prekės yra PAL/SECAM, 220-VOLT.

Mes siunčiame iki 20 kg siuntinius į Lietuvą. Muitą galite sumokėti Kanadoje ar Lietuvoje. Turime didelį pasirinkimą didelių ir mažų skarų, šalikų, sportinių batų, kelnii (jeans), odinių patų, dirbtinio kailio patų ir kitų drabužių, kuriuos mėgsta Lietuvoje.

Darbo valandos nuo pirmadienio iki šeštadienio
9 v.r. — 5.30 v.p.p.

Hamiltoniečiai kovo 31 d. Juodojo kaspino dienos komiteto surengtoje demonstracijoje remia Lietuvos nepriklausomybę. Nuotr. J. Miltenio

PRANEŠIMAS IŠ EUROPOS

Kodėl lietuviai nedžiūgauja?

Švedų ir vokiečių spaudos balsai

A. LEMBERGAS

Paskelbti nepriklausomybę — vienas dalykas, ją pasiekti — kitas. Lietuva, kuri dabar mėgina išsilaikyti iš Sov. Sąjungos, tai puikiai žino. Paskelbtoji Lietuvos respublika neturi savo ūkio, bet yra dalis katastrofiškai blogo sovietinio ūkio.

Taip pradeda savo samprotavimus apie dabartinę Lietuvą padėti Stockholmo dienraščio "Dagens Nyheter" korespondentas Maskvoje Anders Steinvall, kuriam atrodo, kad nutraukti visų ryšių neįmanoma. Todėl kurį laiką Lietuva priklausysianti nuo to, kiek geri bus ryšiai su sovietinio centro valdžia Maskvoje.

Vilniuje kelis mėnesius dirbo parlamento komisija, svarstydama problemas, kurias reikės spręsti, kai respublika tikrai taps savarankiška. Komisijos narys Henrikas Jackevičius sakė švedui korespondentui, kad kai kurių problemų sprendimai jau rasti, bet daugeliu klausimų dar reikės spręsti. Komisija Lietuvos nepriklausomybei atkurti dirbo pasiskirsčiusi į keturias darbo grupes, kurios nagrinėjo atskiras savarankiškumo sritis: vidaus reikalus, santykius su užsieniu ir Sov. Sąjunga, ūkio ir kultūros. Iš jų sudėtingiausia — ūkio sritis.

Maskvos sąskaita

Maskva jau pateikė ribią sąskaitą, kurią Lietuvai turės atsimokėti, norėdama pasitraukti iš Sov. Sąjungos. Lietuviai savo ruožtu rengiasi pateikti kitokią sąskaitą. Gorbachovs teigė, kad negali būti derybų dėl Lietuvos ir kitų Pabaltijo valstybių savarankiškumo. Tas pats Gorbachovs anksčiau darbais ir žodžiais parodė, kad jis rengiasi kalbėtis su Lietuva ir, galimas dalykas, pokalbiai veikiai prasidės. Iš tikrųjų derybos jau seniai prasidėjo, teigia Henrikas Jackevičius. Būtent tada, kai prasidėjo Lietuvos ūkio savivaldos svarstymai. Pasak jo, dalį Maskvos reikalavimų reikės patenkinti, nes svarbu turėti su ja gerus santykius. Tačiau negali būti jokios kalbos apie 27 milijardų rublių sąskaitą Vakarų valiuta, kaip buvo užsiminęs Gorbachovs.

Be kita ko, Maskva kalba apie atsilavinimą už kapitalo investavimus per 50 metų. Lietuviai kępsni apverčia ir kalba apie savo reikalavimus. Centro valdomos įmonės per tą laiką uždirbo milžiniškas sumas, bet iš jų Lietuvos žmonės negavo nė rublio. Lietuviai nori, kad būtų atlyginama už gamtos suniokojimą, už sovietinės kariuomenės nuomomą žemę. Kitas reikalavimas — kompensuoti už tris šimtus tūkstančių lietuvių, kurie žuvo ar buvo tremiami Stalino teroro laikais.

Ligi Lietuvai susitars su Maskva dėl kompensacijų, derybos gali tęstis metų metus. Tai kokia galimybė lieka lietuviams ūkiškai atsistoti ant kojų? — klausia laikraščio "Dagens Nyheter" korespondentas. Jokių, jei pasikliautume sovietiniais ekspertais. Vis dėlto Gorbachovs veltui stengiasi įtikinti lietuvius, kad jiems naudingiausia būtų pasilikti "naujoje tarybinėje federacijoje", kurią jis žada sukurti.

Ekonominė ateitis

Lietuviai, — rašo "Dagens Nyheter", — supranta, kad sunku sukurti savarankišką ūkį, bet noriau galvoja apie savo galimybes negu problemas. Visų pirma jie viliasi, kad jų respublika taps mazgu, kai ateityje didės Vakarų ir sovietų prekyba. Jau dabar mezgami santykiai su užsienio įmonėmis, norinčiomis prisidėti su savo indėliais.

Jau minėtas Henrikas Jackevičius teigia, kad Lietuva galinti pasiūlyti gana gerai pažengusią pramonę, jei ją lygintume su sovietine. O lyginantis su Vakarais galima pasiūlyti pigesnę darbo jėgą. Šiuo metu didelė problema — savosios valiutos neturėjimas. Sovietinis rublis visiškai netinka tarptautinei prekybai. Be to, reikia organizuoti bankus, ryšių ir transporto priemones, muitines ir daug kitų dalykų.

Prekyba su kitomis sovietinėmis respublikomis turės smarkiai keistis. Kol kas Lietuvos prekybos mainai yra nuostolingi. Deficitas siekia kone pusantro milijardo rublių. Toji suma taptų dviguba, jei reikėtų pirkti dujas ir naftą pasaulio rinkos kainomis.

Derybose dėl Lietuvos ateities iškils daugiau sunkiai sprendžiamų klausimų, ne tik ūkiniu. Stockholmo laikraštis klausia, kas atsitiks su Lietuvoje gyvenančiais rusais, kurie norės pasilikti sovietiniams piliečiams? Maskva reikalaus apmokėti jų išsikelimo išlaidas.

Irgi galimas dalykas, kad Maskva iškels pretenzijas į Lietuvos teritoriją. Gorbachovs jau padarė užuominą, kad reikėtų pataisyti dabartines sienas. O kas bus su sovietinė kariuomene Lietuvoje? — klausia švedas korespondentas ir baigia savo pastabas tokia išvada: su visais tais klausimais galvoje suprantama, kodėl lietuviai iki šiol per daug garsiai nedžiūgavo dėl savo paskelbtos nepriklausomybės.

V. Vokietijos dienraštis "Die Welt" kovo 19 paskelbė savo apžvalgininko Carlo Gustavo Stroehmo straipsnį apie Pabaltijo valstybių galimybes atgauti nepriklausomybę ir atkurti savo gerovę. Štai jo minčių santrauka.

Ekonominiai klausimai

Naujoji Lietuvos vyriausybė įsteigė trisdešimt pasienio punktų, kad sutruktų neprižiurimą prekių išvežimą iš respublikos į Sov. Sąjungą. Naujas Lietuvos prezidentas Landsbergis jau pareiškė, kad tikroji kova už nepriklausomybę ne pasibaigė, bet tikiai prasidėjo. Pirmiausia, tai kova už nepriklausomą ūkį. Todėl Maskva dažnai argumentuoja, kad Pabaltijo respublikos — Lietuva, Latvija ir Estija nepajėgios išsilaikyti be Sov. Sąjungos. Vokietis autorius primena esto ekonomisto nuomonę, kuri galioja visam Pabaltijui: "Mes tik tada nepriklausomūs būsim, kai ūkiškai atsipalaiduosim nuo Maskvos". Tačiau kiti estai ekonomistai pabrėžia, kad tikros ūkio reformos Pabaltijį įmanomos tikiai po atsiskyrimo nuo Sov. Sąjungos.

Nuo pat aneksijos pradžios trijų Pabaltijo valstybių ūkį Maskva tvarkė kaip norėjo. Beveik visa jų gamyba buvo tiesiog Maskvos ministerijų prižiūrima. Ji sprendė, ką Pabaltijis turi gaminti ir kam savo gaminius parduoti. Centro valdomos gamyklos įveža iš Sov. Sąjungos ne tik žaliavas, bet ir darbo jėgą, tuo būdu gana daug prisidedamos prie Pabaltijo rusinimo, jo apgyvendinimo rusais ateiviais. Investavimai galimi tik su Maskvos leidimu pagal centro įstaigų nustatomą dydį. Jau vien dėlto milijardinė sąskaita, kuria Gorbachovs grasina lietuviams atsiskyrimo atveju, atrodo menkai pateisinama. Visos trys Pabaltijo valstybės įrodinėja, kad už jų prijungimą reikėtų dar brangiau atsilyginti.

Maskva nuskurdino

Iki Antrojo pasaulinio karo Estijos ūkio lygmuo nesiskyrė nuo Suomijos, net su Švedija galėjo lygintis. Šiandien, po penkiasdešimt metų, atsilikimą nuo Skandinavijos reikia matuoti šviesmečiais. Iš Maskvos įsteigtų gamyklų į vietos kasą nepatenka nė rublis. Visas, ką Maskva vietiniams palieka, tai tiktai gamtos teršalai. Iki sovietinės okupacijos visos trys Pabaltijo valstybės

Lietuva - kitų spaudoje

KAZYS BARONAS

Sov. Sąjungos pasiuntinybė Bonnoje leidžia mėnraštį "Sovjetunion heute" — "Sov. Sąjunga šiandien". Geras popierius, labai puikios nuotraukos gerai pasitarnauja propagandiniais tikslams, nors palyginti su ankstyvesniųjų metų straipsniais, jaučiamas stiprus atoslūgis, "tono" pakeitimas. Be abejonės, tai persitvarkymo įtaka. Spausdina ir skaitytųjų laiškuose skirtingų pažiūrų pasisakymus.

Vasario mėnesio laidoje vienas straipsnis liečia Lietuvą. Autorius Igoris Sedichas nagrinėja naują Lietuvos padėtį. Jau pradžioje rusas rašo, kad, stebint demonstracijas Lietuvoje, susidarė vaizdas, jog Lietuva yra tvirtai nusistatčiusi pasitraukti iš Sov. Sąjungos.

Kris pragyvenimas?

Tačiau daugumai nėra žinoma, kad pasitraukus Lietuvai, tuo pačiu keliu žygiuos Latvija ir Estija. Susidarys ūkinės problemos, nes tik 3-4% jų pramonės gaminių gali konkuruoti pasaulinėje rinkoje. Pagarinus Pabaltijį žemės ūkį, negalima laukti ir šioje srityje ypatingų laimėjimų.

Rusas teigia, kad Lietuvos, Latvijos ir Estijos ūkinis gyvenimas taip stipriai yra įaugęs į Sov. Sąjungos gyvenimą, kad atsipalaidavimas būtų toms valstybėms labai nuostolingas — kristų tų tautų pragyvenimo lygis. Jis nemano, kad baltiečiai to siektų. I. Sedichas taip pat primena, kad baltiečių miestai nėra vienašaliai. Pirmąs Lietuvos mokyklų akademijos prez. J. Poželos žodžiais, kad "suverenitetas lietuviams nėra izoliavimas, bet tik teisė patiems spręsti visus gyvybinius respublikos klausimus", nurodo, kad to siekia ir Gorbachovs būsimoje federacijoje.

Taip pat mini Arvydo Juozaičio pasakymą, kad "paskelbti nepriklausomybę yra žymiai lengviau kaip ją įgyvendinti". Pabaigoje rusas išpėja lietuvių. Esą jie turi M. Gorbachovo pasiūlymą rimtai apsvarstyti, nes išstodami iš Sov. Sąjungos, turės sumokėti aukštą kainą.

pasizymėjo žemės ūkio gaminių perteklių. Šiandien Lietuva pagamina dar daugiau mėsos ir pieno produktų negu prieš karą, bet parduotuvėse jų mažai ar beveik nieko. Gamyba pradingsta sovietinio koloso nasruose. Pabaltijo respublikos verčiamos savo žemės ūkio gaminius parduoti Maskvai pigiau savikainos. Tuo pačiu metu jos turi pirkti sovietinės gamybos padargus padidintomis kainomis.

Be to, sovietinė pramonės politika didelius Pabaltijo plotus pavertė tyrais. Didelę Maskvos įstaigų gamyklų dalį dėl jų nepelningumo reikės anksčiau ar vėliau uždaryti. Estų ir lietuvių ekspertai sutinka, kad pradžioje po atsiskyrimo nuo Maskvos reikės įveikti daugiau sunkumų. Tačiau tam nereikėtų daug laiko. Pabaltijis gali pats apsirūpinti maisto produktais iki 93% ir pasigaminti tris ketvirtadalius reikiamų pramonės prekių. Gaminami vakarietiški baltiečiai galėtų palengvinti Maskvai ryšius su Vakarais ir tapti Vakarų tiltu į Sov. Sąjungą. Jie turi kvalifikuotos pigios darbo jėgos ir patogią infrastruktūrą. Per dešimtmetį gal net tapti Pietų Korėja Europoje.

Laikraščio vedamajame rašoma, kad Lietuvoje ir Kaukaze reiškiasi nacionalistiniai judėjimai, kurie dramatiškai graso Sov. Sąjungos egzistencijai.

Lenkų nuotaikos

Trumpose žiniose skelbiama, kad Šalčininkų rajono gyventojai nutarė įsteigti autonominę lenkišką sritį, kadangi iš 40 tūkst. gyventojų 81% pripažino esą lenkų tautybės. Lenkai priešinosi oficialios lietuvių kalbos įvedimui. Jie norėtų, kad jų vaikai galėtų studijuoti ir aukštusius mokslus gimtąja kalba.

"Sielskaja Žizn" ("Kaimo gyvenimas") laikraštis praneša, kad 1988 m. tik 29% šio rajono vaikų lankė lenkiškas mokyklas, kadangi lenkų kalba dėstoma tik žemės ūkio mokykloje bei pedagoginiame institute. Tačiau išleisus naują įstatymą, lenkų kalba šiose mokyklose bus pakeista lietuvių. Lenkai taip pat nusiskundžia, kad rajone yra lietuvių mokytojų ir vadovėlių trūkumas.

Sovietiniame laikraštyje dar rašoma, kad Haborge lankėsi Lietuvos pramonės ir prekybos atstovai Jurijus Rusenka, Igoris Izvekovas, planavimo komisijos pirm. A. Jovarauskas. Jie buvo susitikę su Hamburgo ūkio reikalams seminariumi Vilhelmu Rahlfu. Uostamiestyje buvo įsteigta lietuviška prekybos atstovybė Vakarų Europai LITCOM-MERZ.

Iš tikrųjų vasario mėnesio laida yra skiriama Gdijai. Plačiai aprašomas pokariniam laikotarpyje sugriautų miestų bei ūkinio gyvenimo atstatymas.

Reta operacija

Vokiečių dienraštis "Bild" (tiražas 4.5 mln. egz. ir mieliai skaitomas net parlamento narių) vasario 22 d. laidoje beveik per ketvirtį puslapio išspausdino Vilijos ir Vitalijos nuotrauką su dideliu užrašu "Maskvos stebuklas".

Vienoje nuotraukoje sėdintis suaugusios galvutė, kitoje — atskirtos ir žaidžia lauke. Pasirodo, kad Vilija ir Vitalija "aus Kaunas Litauen" buvo nuvežtos operacijai į Maskvą. Nesant daug vilčių, prof. Aleksandrui Konovalovui po 28 valandų pavyko laimingai operaciją atlikti. Dabar mergaitės be jokios svetimos pagalbos žaidžia atskirai. Spėjama, kad smegenys nebuvo paliesotos.

Hamiltono lietuvių jaunimas demonstruoja prie Kanados parlamento rūmų. Juos aplankė ministeris Geoff Scott iš Hamiltono. Nuotr. M. Borusienės

Išvykos į Otavą

Rašo jaunimas iš Hamiltono

Š. m. kovo 28 d. išvykome demonstruoti į Otavą. Demonstracija vyko prie Kanados parlamento rūmų. Mes laikėme lietuviškas vėliavas, plakatus ir rinkome parašus, kurių surinkome per 200.

Iš ryto priėjo prie mūsų Kanados senatorius Stanley Haidas, lenkų kilmės, kuris labai remia baltiečius. Buvo pasirodęs ir Joe Clark, kuris nesustojė su mumis pasikalbėti. Tačiau prie mūsų priėjo ministeris pirmininkas Brian Mulroney. Tada mes jo maldavome, kad Kanada pripažintų Lietuvos nepriklausomybę. Jis pasakė, kad Kanada su kitom Vakarų valstybėmis kalbasi, kas vyksta Lietuvoje. Sakė, kad jie daro viską, ką gali dėl Lietuvos.

Algis Dziemionas

Kovo 29, ketvirtadienį, 47 hamiltoniečiai keliavome į Otavą. Kelionė truko daugiau kaip šešias valandas. Visi žinojome, kad keliavime su svarbiu tikslu — kaip nors padėti Lietuvai.

Pagaliam pasiekėm parlamento rūmus. Išlipom iš autobuso ir tuoj įsijungėm į darbą. Entuziastiškai žygiavom su vėliavomis ir plakatais. Ispūdingai atrodė 60 pėdų ilgumo trispalvė, kurią dingai nešė jaunuoliai. Mūsų gražios lietuviškos surinko 250 parašų per 4 valandas.

Susisiekiu telefonu su Amnestijos International atstovu Bob Goodfellow dėl lietuvių pagėbėlių iš Raudonosios armijos. Atstovas pasakė, kad jis kalbės su centru Anglijoje ir ragins iškelti šį klausimą.

Ministeris Geoff Scott iš Hamiltono gan ilgai kalbėjosi su mumis, jis sakė, kad jis remia Lietuvą. Jam įteikėme 500 parašų, pasisakiusių už Lietuvos nepriklausomybę. Jis sugrįžo į rūmus ir vė-

liau atėjo su ministru pirmininku Brian Mulroney.

Jesse Flis, parlamento narys, yra lietuvių geras draugas. Jis gan dažnai išėdavo pasikalbėti su budėtojai. David Kilgarn iš Edmontono pasiūlė naudotis jo įstai-ga. Jis mums pranešė, kad yra suorganizuotas iš parlamentarų komitetas padėti Lietuvai.

Penktą valandą susikrovėm plakatus, vėliavas ir iškeliavom namų link. Grįžom pervargę, bet visi užsidedę toliau kovoti, kad Kanados valdžia pripažintų Lietuvos valdžią. Esame pasiryžę karštai dirbti Lietuvos išlaisvinimui.

Ona Stanevičiūtė

Kovo 29, ketvirtadienį, su grupe lietuvių iš Hamiltono važiuavau į Otavą. Mes ten demonstravome prie parlamento rūmų. Veliau aš sutikau poną Brian Mulroney. Aš jį paklausiau, ar jis galėtų pripažinti Lietuvos nepriklausomybę ir naują valdžią? Jis tikrai greitai pasakė — "We'll see about that". Tada nuėjo su kitais kalbėtis. Man atrodė, kad jam nėra svarbu, kas vyksta Lietuvoje. Aš manau, jog jis atėjo pasisveikinti, nes nori, kad lietuviai už jį balsuotų. Mes, Kanados lietuviai, turime jam pasakyti, kad žodžių neuženka. Turime dar vis siųsti peticijas, kad jis žinotų, jog kanadiečiai nori laisvės Lietuvai.

Susitikau su dviem parlamento nariais. Jie su manim labai draugiškai kalbėjo. Vienas iš jų sakė, kad labai stengiasi įtikinti ministerį pirmininką, kad pripažintų Lietuvos naują valdžią. Dar yra vilities. Mums reikia sunkiai dirbti. Pavyzdžiui aš mokykloje surinkau per 500 parašų ir toliau rinksiu, kol ponas Mulroney pripažins Lietuvą.

Andrius Gedris, 14 metų keliautojas

J&L SULIMIERSKI and ASSOC.

INCOME TAX

TAX TRO NIX

Certified Service

2290 Bloor street W.(at Durie) Toronto, 252-4566 (or 769-4558)

KOVOKIME SU GOBŠIA MOKESČIŲ SISTEMA!

Remdamiesi šiuo ūkiu, mes patikriname savo klientų kiekvieną atvejį, žiūrime tikras ir užslėptas galimybes, kaip sumažinti mokesčius jūsų naudai. Tokie situacijos, kaip nuo kuklaus \$27,800 uždarbio, reikia mokėti 40% nuo kiekvieno uždirbto dolerio. Esant sudėtingom mokesčių taisyklėm, kiekvienais metais milijonai mokesčių mokėtojų permoka jau ir taip aukštus mokesčius (atminkite Kanados mokesčių įstaiga nežiūrės, kad jums būtų geriau), bet mūsų TAX-PRO kompiuterinė sistema lengvai apskaičiuos jūsų naudai. Naudodami šią programą, mes garantuojame, kad mūsų mokesčių apskaičiavimai yra naudingi jums ir daromi kaip galima daugiau sumažinti jūsų mokesčius, ir tai atliekama su moraliniu įsipareigojimu.

JEI KLIENTAS NĖRA PATENKINTAS, JOKIO ATLYGINIMO IŠ JO NEIMAM

Savo įstaigoje, 2290 Bloor St. W., mes tuoju galime jums parodyti kompiuterio pagalbą apskaičiavimo rezultatus. Mes **garantuojame**, kad mūsų apskaičiavimai yra šimtaprocentiniai teisingi. Jei klientas nėra pilnai patenkintas, mes grąžiname jam originalius dokumentus ir neimam jokio atlyginimo. Priešingai, mes net siūlome \$20.00 dovanai tam, kuris parodytų kaip geriau užpildyti mokesčių grąžinimo lapus.

VIENKARTINIS ATLYGINIMAS PILNŲ METŲ PATARNAVIMUI

Mūsų atlyginimo dydis remiasi jūsų mokesčių grąžinimo lapų pildymo sudėtingumu ir yra teisingai apskaičiuojamas mūsų kompiuterio. Nežiūrint didelių pakeitimų ir pridėtinų mokesčių formos sudėtingumu, praktiškai savo atlyginimą laikome praeitų metų lygį. Kompiuterio dėka ne tik mūsų apskaičiavimai yra aukščiausios kokybės (daugiau kaip 20 sąskaitų kompanijų — "chartered accounting companies" — naudojami mūsų patarnavimui), bet ir atlyginimas yra labai žemas (pvz. paprastų mokesčių lapų užpildymas — \$24.00, statistinių lapų užpildymo vidurkis — tarp \$28.00 ir \$36.00). Be to mes teikiame **AUTOMATIŠKĄ 30% NUOLAIDĄ** jūsų sutuoktiniui(ei).

Atlyginiman taipgi įeina:

- Ištų metų mokesčių apskaičiavimo pagalba.
- Vienkartinis patarimas pradedant arba parduodant savo verslą.
- Investavimo patarimas, arba
- nuomojimo nuosavybės pajamų patarimas.
- Investuoto pastato nuomojimo pajamų patarimas.

DĖL PLATESNIŲ INFORMACIJŲ SKAMBINKITE tel. 769-4558.

DĖMESIO VERSLININKAI! Atsiminkite, kad verslo nuostoliai yra atimami nuo kitų pajamų šaltinių, tokiu būdu sumažinant jūsų mokesčius arba padidinant mokesčių grąžinimo sumą. Dėka mūsų "BUSINESS 1" programos, mes teikiame platų patarnavimą už neįprastai žemą atlyginimą: • knygyvedyboje, • pajamų ir išlaidų lapuose, • balanso lapų paruošime.

Įstaiga atidaryta darbo dienomis nuo 10 v.r. — 19 v.v., šeštadieniais nuo 10 v.r. — 16 v.v.

MEDELIS CONSULTING

1407 Sarcee St. Oshawa, Ont. L1G 4N2

Įvairūs patarnavimai Lietuvoje.

- **Pervežam** palaikus, palikimus • **Priziūrim** kapus • **Perduodam** paramą giminėms • **Nuperkam** automobilius, elektronikos aparatus • **Pristatom** gėles • **Per trumpiausią laiką išrūpinam** iškviertimus apsilankyti Lietuvoj, • **Iškviečiam** gimines į Kanadą
- **Parūpinam** jiems draudimą ir atvežam iš Montrealo
- **"Aeroflote"** patvirtinam arba pakeičiam grįžimo datas ir t.t.

Visais reikalais kreipkitės į **Stefą ar Algį Medelius**, vakarais tel. (416) 434-1847. Reikalui esant, atvažiuojam į namus.

ALGIS MEDELIS

Kennedy Travel Bureau Ltd., 296 Queen St. W., Toronto, Ontario M5V 2A1

1990 METŲ KELIONĖS Į LIETUVĄ

Aplinkybės nuolatos keičiantis, prisitaikydami prie naujai susidariusių sąlygų, kelionių datas ir persėdimo punktus pakeisim. Besidomintieji, ypač važiuojantys su iškviertimais, prašomi pasitarti asmeniškai su ALGIU MEDELIU nurodytais telefono numeriais. Parūpiname bilietus pigiausiomis kainomis ir suplanuojam keliones į kitus pasaulio kraštus.

Turner & Porter

laidotuvių namai

436 Roncesvalles Ave, Toronto 3, Ont. Tel. 533-7954

436 Roncesvalles Ave, Toronto 3, Ont. Tel. 533-7954

436 Roncesvalles Ave, Toronto 3, Ont. Tel. 533-7954

436 Roncesvalles Ave, Toronto 3, Ont. Tel. 533-7954

Neįrašyti pasinaudoti priebe 10% nuolaida, atneškite apskaičiuoto atlyginimo.

10%

apskaičiuoto atlyginimo.

Hamiltono tautinių šokių ansamblio "Gyvataras" šokėjai bei šokėjos su savo vyriausia vadove GENOVAITE BREICHMANIENE (viduryje) ir mokytojomis – JOLANTA JOKUBYNIAITE ir IRENA JOKUBYNIENE. Jų sukaktuvinis koncertas įvyks gegužės 5, Hamiltone

Jų darbai - visų džiaugsmas

Prabėgo keturi dešimtmečiai

"Gyvataras" mums – kone jau Hamiltono sinonimas. Vartau nuotraukose paskandintą trisdešimtmečio leidinėlį. Ir skaitau: "Prieš trisdešimt metų pradėjus veikti su šešiomis poromis šokėjų (...) išaugo į gražų, darnų ir veiklų jaunimo sambūrį..." Šiandien jau braukiame žodį "trisdešimt". Jo vieton įrašome "keturiasdešimt". Dešimtmetis greitai prabėgs, ir vėl teks keisti skaitmenis, auksu pabarstyti, didžiulis ir džiaugtis. Taip ir reikia. Tas susibūrusio jaunimo gyvastingumas per tautinį šokį ir žiurovų akis traukiančių drabužių meninį spalvingumą tegu ir toliau kalba apie Lietuvą.

Pirmieji žingsniai – vadovės

Sueikim, pašokim. Anie gal padainuos. Reikia programos tam renginiui, reikės ir kitam. Jaunimas, ypač mergaitės, mėgsta šokti. Nesvarbu – kaimas, miestas, tėvynė ar be jos. Šokis kaip magnetas. O tautinis dargi turi gilia, jaunesniam gal nevisuomet suvokiama, prasmę. Hamiltonas niekada nebuvo paskutinis. Atvirkščiai – jo veikėjai daug kur ta-

po šviesiais pradininkais. Ir šokančio jaunimo organizavime jie, o teisingiau jos, energijos ir veržlumo pavyzdžiai. Kas gi neatsimena Vandos Panavaitės, kai šokėjų žingsniai buvo tokie nedrąsūs pirmosios Kanados lietuvių dienos koncerte. O paskui atsirado labai reikalinga asis, apie kurią ir dabar dar sukasi "Gyvataras". Tai Genovaitė Dumčiūtė-Breichmanienė. Prasidėjo augimas, tvirtėjimas. Nauja, patraukli mokykla, kur pradėjo šokti mažyliai, kasmet vis augę amžiumi ir pažangumu. Prasišė, rodos, nebeišsenkama versmė – vieni išsina, kiti ateina. Taip metai po metų. Reikėjo daugiau padėjėjų, atskirų grupelių vadovų, mokytojų. Programose vis skaitys pavardės: Nijolė Stanaitytė, Lina Verbickaitė, Lionė Stanevičiūtė, Alfa Stanevičius, Irena Jokubynienė, Jolanta Jokubynaitė, Kristina Aušrotaitė, Elytė Rukšėnaitė, akordeonistas Kazys Deksnys. Ne tik "Gyvataras", bet ir visuomenė turi jiems būti dėkingi už laisvalaikio valandas ir nuosirdų talpinimą. O per tiek metų vyriausiąją vadovę G. Breich-

manienę ne vien tik kantrybės ir gabumų reikėjo. Gyventi tarsi kokį antrąjį gyvenimą "Gyvatare" – taip, jame, su juo ir jam – reikėjo pirmiausia didelės meilės tautiniam šokiui ir lietuviškam jaunimui.

Koncertas

Prieš akis ilgiausias sąrašas. Tokių malonių statistikų ne taip jau daug. Užteli kažkokia pasidžiavimo bangelė. Užlieja gal ne mane vieną – štai kokiai gražiai tautai mes priklausome. 1959 m. Kiwanis festivalyje – auksio medalis. Pradedant 1962 m. tris kartus iš eilės pirmosios vietos kituose festivaliuose. 1966 m. įjungtas į pasikeitimo programą, dalyvauja daugelyje festivalių visos Kanados mastu. Po metų EXPO, paskui Lietuvių dienoje ir dar devyniuose festivaliuose. Jau net skaitant prakaits muša. O kaip gi jie galėjo visa tai išlaikyti? 1968 m. Kanadai atstovaujama Prancūzijoje. 1970 m. – vėl į Kanados vakarus. 1974 m. žydincioje Kolumbijoje. 1976 m. pabaigoje ir 1977 m. pradžioje tolimoje, nepamiršamoje Australijoje. O kur dar šimtai kitų pasirody-

mų Tautinių šokių šventėse, minėjimuose, sukaktuviniuose renginiuose, televizijos programose. Leidiniai, net filmas, apžvelgti didieji laimėjimai, gausioje spaudoje išsakyti įvertinimai. Tikrai pozityvaus lietuviško darbo neužmirštama statistika.

Dirbote ir dirbkite

Kaip gi kitaip – keturi dešimtmečiai sujungę, surišo žmones draugystėmis, vedybomis, atsiminimais. Kas pradėjo straksėti būdamas vos kelerių metų, šiandien jau žilstelėjęs žingsniuoją kadrių. "Gyvataro" struktūra leidžia visiems būti drauge. Tai jau tik didėlė ir graži šeima su seneliais ir vaikaičiais. Lyg kažkokia maža šokanti bendruomenė. O jaunam – dar daugiau, nes dažniau šokiai, o ne klausomos paskaitos suporuoją.

Po tų šviesių keturių dešimtmečių, švenčiant brangiąją sukaktį, norėtumė tik padraštinti ir palinkėti: laikykitės! Įvairiaformės veiklos prasmė dar labiau išryškėja, kai galime ir turime būti kovojančios tautos bendrininkais. "Tebūna nepamiršamas VIII-tosios Tautinių šokių šventės šūkis "Tautinio šokio judesys, tėvyne, mums gyva esi!" Č.S.

Velnio kooperatyvas

(Netikra tikrovė)

Č. SENKEVIČIUS

Niekas dar ir šiandien nežino, kas gi tikrasis to kooperatyvo savininkas. Tuoj po karo kažkas pradėjo platinti akcijas, kažkas jų daug prisipirko. Kilo, krito, kai kurie biržose nusišovė. Diplomuoti ekonomistai tvirtino, kad centras vis dėlto esąs Niujorke. Gali būti – kas gi žino? O pagaliau perkančiai miniai, koks gi skirtumas, kur tasai centras.

Mūsų mieste reikėjo tik pasamdyti kooperatyvo vedėją. Gerą algą pasiūlė ir greitai surado. Vedėjas – tikras džen-telmenas: mandagus, jūdrus, komplimentų meistras, labiausiai gerbiamas ponas visoj apylinkėje. Vos tik atidarė tą milžinišką parduotuvę, visas duris apspito pirkėjai. Biznis augo, klestėjo. Kasdien samdė vis naujų tarnautojų, kas savaitę kelė jiems algas, daliai dovanas, registravo pasakiškas pensijas.

Šiandien inventorizacijos diena. Blizga vedėjo akutės, kvepia patulios rankutės. Šviečia raudonas kaklaraištis. Nedidukas, tik ką nuo svarstyklių nulipęs 73 kg vedėjas su šypsena kalbina vieną, kalbina kitą. Tarnautojos tik lekia, tik neša šviežią kavą. Viena už kitą greitesnė, meilesnė. Rytoj juk algų pakėlimas ir priedai, priedai... Čia pat nuo grindų iki lubų užpildyti blankai darbui gauti. Sudulkę guli ir gulės. Priiminėjami giminės, jų draugai, draugų draugai. Naujieji emigrantai ar politiniai pabėgėliai gali tik parduotuvės vardą sugadinti.

Tarnautojų apstotas vedėjas žiūri į ilgą prekių sąrašą, pirštu vedžioja, susikaupęs, lyg susimąstęs. Juk viskas ant jo vieno pečių. Tik rimti bižnierių tegali šitai suprasti. — Manau, kad laikas pertvarkyti parduotuvės skyrius, — niurna ir vėl pirštu vedžioja. Pritardami linksi tarnautojai.

— Per daug atsiranda vis naujų prekių. Reikia parūšiuoti, nors maždaug, ar ne? Vėl visi linkioja gražiai, vieno-dai, kaip reikalauja miesto mandagumas.

— Be to, nebeturime pakankamai vietos ir daiktams, kuriuos gerieji žmonės sunėša pardavimui ar mainams. Ištuš-tinsime visą antrąjį aukštą ir pristatysime dar du.

— Tos dienos, vedėjau, mes jau seniai laukėme, — paraudusi iš laimės taria žaliaplaukė sekretorė. Ir kad nepamirš-tų (mat be kompiuterio) skuba pridėti:

— Ir pertraukos metu kavą gersime ir uždraustą dūmą trauksime visi sulipę ir burbuliuojantį baseiną...

Neapsakoma pasitenkinimo ekstazė. Tiesiog klyksmas, spie-gimas. Štai kur darbo entuziazmas!

— E... e... gerbiamasis ir mylimas vedėjau, — kažką atsi-mena sekretorė, — nepamirškime tik languose prilipdyti išpardavimo sąrašą. Kog atliksim inventorizaciją, tegu mielieji klientai susipažįsta. Reikia ar nereikia, o jeigu tik pigiau, tai ir perka.

Sekretorė genijus. Vedėjas tirpsta iš laimės.

— Taigi ir pradėsime nuo są-rašų. Beje, išpardavimą reikėtų paskelbti ir didžiojoje spau-doje.

— Ir televizijoje! ...
— Ir per radiją!

— Tegyvuoja kooperatyvas! ...
Vedėjas pasiūkia sekretorę, kad padėtų paruošti išpardavimo sąrašus.

— Kaip tu manai? — klausia ža-liagalvė, — kastuvelius auksui kasti nupiginti?

— Manau, kad padarykim taip: vieną perki, o kitą nemokamai gauni.

— Idealu, Sandy dear ...

— Toliau: raktai ne savų pi-nigų dėžėms atrakinėti?

— Senoviška jau: pusė kainos!

— Linksmųjų nuodus? ...

— Kainą palikti, gerai eina.
— Neribotos laisvės pasus su-rišti po tuziną.

— Suvėnyrus už negimusių kūdikių žudymą? ...

— Nuleisti 20%. Su ministe-rio parašu kainą palikti.

— Advokato Goldsprandžio vadovėlį "Skyrybos – auksa ka-syklos"? ...

— Išparduota. Spausdina nau-ją laidą.

— Maišeliai sėklų sukčiams auginti?

— Laukiam naujo transporto iš centro.

— Sidabru siuvinėtos užuo-laidos melui dangstyti?

— Nuleisti 50%. Mat didelis pasirinkimas. Kasdien siuva naujų ...

— Kremas viršininkui pa-tepti?

— 50%. Ir dar pridėti po dė-žutę rusiško.

— Stačiai pavargau bežiūrė-damas į sąrašus. Kiek čia gėrė-bių, kiek pinigų, — atsidūsta vedėjas.

— Atnešiu stiprios, pagerin-tos kavos ... ir cigarą ... Ha-vana, — sekretorė dingsta už durų.

Po inventorizacijos – išpardavimas. Spūstis neapsakoma. Ir vaikų, ir studentų, ir parla-mentarų. Merginų, motinų, tėvų. Visokių luomų. Mokytų ir bemokslų. Išpardavimas! Tai magiškas žodis! O čia spūstys sukiojasi, stumdosi toks ne-matytas plikagalvis žmogeliukas. Tikriausiai naujas klien-tas. Ir kur gi tokio nepastebės vedėjas. Prišoka, mandagiai padaro minioje taką: atsipra-šome, dovanokite, ačiū labai ... Kažkur nusiveda. Greičiausiai plastikinę kredito kortelę pa-siūlys. O minia tik perka, tik graibsto. Išeinantiems prie d-žiųjų durų nemokamai dali-na Karolio Markso "Kapitalą", vaikams balionus su Hitlerio galva arba "T" marškinėlius su užrašu "Visų šalių proletarai vienykitės..."

Ir taip pelningoji išparda-vimo diena pasibaigė. Kai ki-tą rytą susirinko tarnautojai,

Ėjimas į laisvę

BIRUTĖ JONELIENĖ

Lietuva

Sulaukėm. Stebuklas įvyko. Įvyko tai, ko troškom ir vylė-mės ilgus tamsos ir priespau-dos metus. 1990 metų Kovo 11-jį bus aukso raidėmis įrašyta į mūsų tautos istoriją šalia 1918 metų Vasario 16-osios.

— Gerai, kad palaipsniui pri-pratom prie tos minties, ki-taip — širdis galėjo plyšt, — pasakė buvusi tremtinė.

Stebuklo vasara

Iš tiesų, mes laisvi pasiju-tom jau anksčiau. Jau beveik dvejus metus žingsnis po žings-nio ėjom į šią dieną, nugalėda-mi kliūtis, tvirtėdami dvasiškai ir artindami Laisvę.

Prisimenu 1988 metų vasarą. Jau ir provincijoje išgirdom, kad Vilniuje dedasi negirdėti dalykai, kad buvo neįprastas mitingas Katedros aikštėje, kad per studentų dainų šven-tę "Gaudeamus" plevėsavu tri-jų Pabaltijo valstybių tautinės vėliavos studentų rankose.

Kai liepos 9 dieną atvykau į mitingą Vingio parke, pagal-vojau, kad sapnuoju. Tiek tie-sos žodžių apie praeitį ir da-bartį buvo pasakyta iš tribū-nos, tiek trispalvių plevėsa-vo virš minios. O aš jas mačiau pirmą kartą! Visų žmonių vei-dai spinduliavo vidine šviesa, visi buvo vienas kitam geri ir paslaugūs.

Ne, žodžiais negalima per-teikti to jausmo. Visus iki sielos gelmių buvo permel-kęs stebuklas, visi pasiju-tom laisvi vienos tautos vai-kai. Susiėmė už rankų daugia-tūkstantinė minia giedojo "Lietuva brangi", o iš akių riedėjo džiaugsmo ašaros. Ta-da mes pasijutom laisvi. Ta-da galėjo plyšti širdis. Ne-plyšo. Tik grįžusi savaitę lai-ko negalėjau užmigt naktimis.

Laisvės banga

Tą vasarą iš Vilniaus Lais-vės bangos pasisklido po visą Lietuvą, rajonuose susikūrė Sąjūdžio grupės, vyko mitin-gai, kilo trispalvės. Pasigir-dom ilgus metus slopintos nei-sakytos tremtinių kančios bal-sas, susikūrė jų organizacijos. Lyg stebuklas visai Lietuvai buvo prasidėjusio atgimimo kulminacija — pirmasis Są-jūdžio suvažiavimas 1988 metų rudenį.

O 1989 metų vasarą pavadin-čiau kryžių prisikėlimo vasa-ra. Buvo atstatomi per 50 me-tų barbarų nugriauti ir išnie-kinti kryžiai, išdygo daugybė naujų kryžių ir koplytstulpių ant surastų Lietuvos partizanų kapų, jų žuvimo vietose. Iš pagriovių ir pelkių į šventą kapinių žemę buvo perkeltami jų palaikai. Sovietinis karinis lėktuvas parsikraidino iš Sibiro daugiau negu šimtą mū-sų tautos kankinių karstų. Lie-tuva prisiminė, pagerbė, iš naujo apraudojo visus kentė-jusius ir žuvusius už Tėvynę. Ji stiprėjo dvasiškai ir ruošė-si Laisvei.

Laisvė arba tankai

Visas pasaulis matė mūsų susitelkimą ir vienybę "Balti-jos kelyje", kai susikibo ranko-mis trijų vieno likimo ir vienos nelaimės ištiktų tautų žmonės, tuo išreiškdami pasiryžimą gy-venti laisvai.

Daugybė mitingų — mažes-nių ir didesnių — miestuose ir miesteliuose, patriotiškos kalbos, tautiškos dainos, gies-mės, žvakių liepsnelės — visa tai tirpdė mūsų širdyse amži-ną išlą, ruošė jas Laisvei. Žinojom, kad kitaip nebus, kad jau niekad negrįšim į tamsos laikus. Arba Laisvė, arba tan-kai. Todėl Kovo 11-oji mums buvo tik dėsninga to kelio

baigmė ir jaudino tikrai ma-žiau negu pirmieji mitingai, kai širdį gnaužė naujas, nie-kad nepatirtas Laisvės pajui-timas. Tik širdy tapo kažkaip ramu, erdvu ir giedra.

Laisvos širdys, sukaustytos rankos

Atsikėlėme kitą rytą ir net keista — niekas nepasikeitė, žmonės skuba gatvėmis tokie patys pavargę, susirūpinę ar abejingi. Tokios pat spūstys troleibusuose, tokios pat eilės prie tualetinio popieriaus ir... prie degtinės.

Sunku suvokti, kad tai, kas įvyko, yra tikra, yra istorija. Susitikom su buvusia politine kaline, apsikabinom, džiaugiamės ir klausiamoje viena kitą: "Ar tai ne sapnas?"

Tomis dienomis šėlo stip-rus, gūsingas vėjas, lyg sim-bolizuodamas neramų metų. Atvares iš Kuršių marių van-denį, jis sukėlė didžiulį po-tyvį Nemuno žiotyse. O gal tai mūsų Tėvynės džiaugsmas liejasi iš krantų?

Po savaitės vėjas nurimo, atėjo saulėtis, šiltos tik gegu-žės mėnesiui būdingos dienos, termometras rodė 17-19°C šilu-mas. Šiomet žymiai anksčiau pražydo gelės, sugrįžo ir su-čiulbo paukščiai, sveikinda-mi laisvėjančią Tėvynę. Ne vienas pastebėjo, kad gamta šiomet atitinka politinę tem-peratūrą.

Mano mamytė, ištėvusi 10 metų katargą Sibire, sako, kad tie gamtos ženklai — tai įrody-mas, kad Dievas globoja mūsų Tėvynę ir su Jo pagalba mes atgavom Laisvę. Iš tikrųjų —

BIRUTĖ KLIMČIAUSKAITE-JONELIENĖ, gimusi 1953 m. Si-bire, Irkutsko srities Bodaibo vie-tovėje, tremtinių šeimoje. Baigė Vilniaus valstybinį universitetą. Gabi žurnalistė. Dar vadinamos stagnacijos metais rašė principin-gus, drąsius straipsnius, persunk-tus krikščioniška morale ir ginan-čius teisingumą. Ypač aktyviai reikiškiai atgimstančios Lietu-vos spaudoje. Užsienio spaudai rašo pirmą kartą. RED.

atgimimas prasidėjo 1988 — Marijos metais. Kokia tai buvo saulėta, derlinga ir džiaugs-minga vasara!

Žinom, kad bus sunku — juk mūsų rankas dar tebekauosto pančiai, nors širdys jau lais-vos. Net ir kai nusimesim juos, ilgai dar jausime nutirpusias rankas. Bet mes laimėsime, nes mums padės Dievas.

Nepavydim užsienyje gyve-nantiems tautiečiams patoges-nio ir turtingesnio gyvenimo, nes mes turim brangiausią tur-tą — kasdien po kojom jaučiam brangią pavasarėjančią, lais-vėjančią Tėvynės žemę. Daug kentėjusią, daug kraujo sugė-rusią, daug teriotą ir niekin-tą, bet pajegusią prisikelti.

Dviejų solisčių koncertas

LAIMA B. KURPIENĖ

Kovo 31 d. vakare, Toronto Lietuvių namuose, ir klasiki-nės muzikos mėgėjai susilau-kę dovanos iš Lietuvos — kon-certavo solistės Sigutė Trima-kaitė ir Aldona Vilčinskaitė-Kisielienė, akompanuojamos torontietės pianistės Leoka-dijos Paulauskaitės-Kanovi-čienės. Solistės, jau aplankiu-sios JAV didmiesčius, atsklei-dė savo muzikinius talentus įdomia ir įvairia programa.

Jaunutė S. Trimakaitė turi labai malonias skambantį ly-rinį soprano balsą. Jos šilta asmenybė ir nuosirdus kiek-vieno kūrinio interpretavimas lengvai pagauna klausytojo dėmesį, padaro ryšį su publi-ka. Laikysena scenoje kukli, nepretenzinga, jokių manie-rizmo ir neatitraukia dėme-sio nuo muzikos perdavimo klausytojui.

Pirmoje koncerto dalyje S. Trimakaitė padainavo R. Schumanno "Kaip gėlė tu nuo-stabi" ir L. van Beethoveno "Ilgesys", giliai įsijausdama į šių kūrinių nuotaiką, muzi-kos gelmes. Z. B. Vekerien dvi smagios nuotaikos pastoralės ypač tiko jos jaunatviškam balsui. W. A. Mozarto kūrinių atlikimas reikalauja didelės balso kontrolės; S. Trimakai-tei tai nesudarė sunkumų pre-ciziškai ir kartu žaismingai atliekant Zerlino ariją iš ope-ras "Don Žuanas".

"Bel canto" dainavimo sti-lių atskleidė klausytojams solisčių duetas "Taikos ange-las" — V. Bellini, ir G. Doni-zetti "Serena". Gražiai susi-dainavusios, jos atliko šiuos melodingus kūrinius su dėme-siu jų ornamentacijai, nors kai kur A. Vilčinskaitė-Kisielienė nustelbė S. Trimakaitės švelnesnį balsą.

A. Vilčinskaitė-Kisielienė, dramatinis sopranas, pirmajai koncerto daliai pasirinko R. Strausso "Pašventimas" ir Adrians ariją iš F. Cilela ope-ras "Adriana Lecouvreur". Stiprus balsas, savim pasi-tikinti laikysena scenoje impo-navo klausytojus. R. Strausso "Lieder" tai stilingi, elegan-tiški kūriniai, reikalaujantieji subtilumo, intymumo, kurių solistei nevisai pavyko išgaui-ti. Nejaukiai ji jautėsi ir pran-cūzės artistės-klassikės Adria-nos Lecouvreur vaidmenyje. Šiai dramatiškai, sudėtingai asmenybei apibūdinti yra bū-tina ne tik gera dainavimo technika, bet ir itin stipri bal-sinė vaidyba. A. Vilčinskaitės-Kisielienės stiprybė atsisklei-dė antroje koncerto dalyje pui-kiai J. Gruodžio "Saulės rau-

dona" ir J. Indros "Apynėli ža-liasai" padainavimu.

Visa antroji koncerto dalis buvo skirta lietuvių kūrybai. S. Trimakaitė pasakojo susi-rinkusiems, kad lankydama nuošalias Lietuvos vietas ji renka ir užrašo senas liau-dies dainas. Atvežė jų keletą ir mums pasiklausyti. Be akompanimento abi solistės sudainavo žemaičių dainą "Oi valioi, valioi Lietuva", o S. Tri-makaitė dar trejetą senųjų dainų, kurių įdomiausia — "Lopšinė", kiek gysnė ir kir-tinga nuo įprastinių elegiškų, monotoniškų liaudies melodi-jų. Šitai klausovų sutiktas duetas, St. Šimkaus "Plaukia sau laivelis" — kiekvienam lietuviui pažįstama ir artima daina. Koncerto pabaigai A. Vilčinskaitė-Kisielienė ispū-dingai atliko G. Kuprevičiaus "Už jūrų marių", modernaus stiliaus kompoziciją, berods dalį dainų ciklo "Išeiviams". S. Trimakaitė jaudinančiai padainavo B. Kutavičiaus trumputį, užburiantį kūrinių "Lietuva".

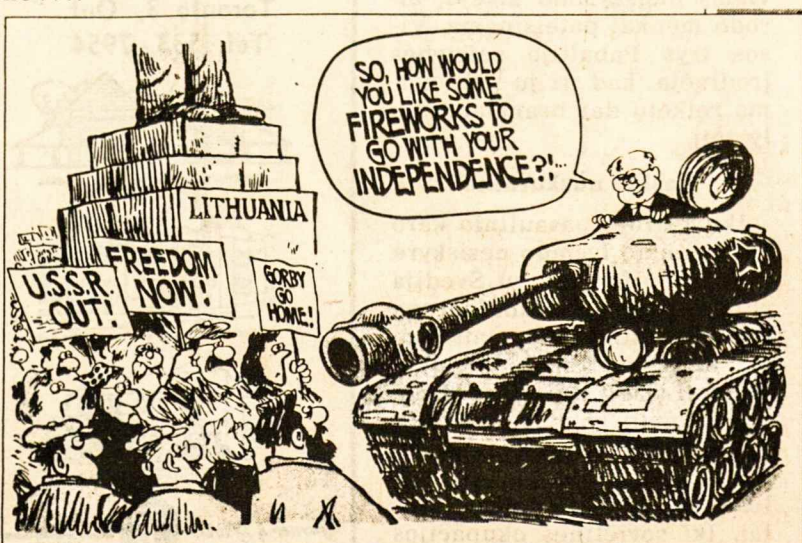
Akompaniatorė pianistė L. Paulauskaitė-Kanovičienė at-Idžiai palydėjo solistes, susi-jungdama su jomis į darnų vie-netą, sukurdamą tinkamą foną kiekvienam skirtingam kūri-niui.

Koncertą globojo Toronto Lietuvių namų kultūros ko-misija.

Malonu girdėti, kad Lietu-voje klesti muzikinis gyveni-mas, auga jaunų dainininkų ir muzikų karta. Linkime mūsų mieloms viešioms sėkmės jų pasirinktoje sunkioje, bet kar-tu ir daug džiaugsmo ir pasi-tenkinimo duodančioje profe-sijoje.

Solistės SIGUTĖ TRIMAKAITĖ ir ALDONA VILČINSKAITE-KISIELIENĖ, atlikusios puikų kon-certą. Nuotr. Jono Tamulaitis

Taip vaizduoja dabartinę Lietuvos būklę "The New York Times"

Nauji istoriniai veikalai

Dokumentų rinkinys apie Žemaičių vyskupiją ir rinktiniai prof. Zenono Ivinskio raštai

Nors daugelis išeivių, Lietuvos praeities mylėtojų, jau paliko šį pasaulį, L. K. Mokslų Akademija Romoje vargais negalais 1989 m. išleido svarbų P. Jatulio redaguotus veikalus.

1. **Codex Medicensis** seu **Samogitiae dioecesis**, II tomas, apimęs 1609-1926 m., XXVIII – 777 psl. — Tai Žemaičių vyskupijos kodeksas — dokumentų rinkinys, pradedant nuo vysk. Mikalojaus Paco. Vyskupui Merkeliui Giedraičiui mirus, vysk. M. Pacas, pamokslus sakęs lietuviškai ir visą laiką besirūpinęs lietuvių reikalais, išvyko į Paduvą, Italijon, kur šiltais vandenimis bandė atstatyti pašlijusią sveikatą, ten gyveno 1614-1624 m., mirė ir palaidotas kamaldulių Rua kalno vienuolyno šventovėje, 20 km atstų nuo Paduvos. Yra eilė jo raštų ir testamentas.

Toliau seka dokumentai, surinkti iš įvairių archyvų, žinios apie Žemaičių vyskupus, papirpijas ir tikinčiuosius iki 1926 m., kai buvo įsteigta Lietuvos bažnytinė provincija ir padalinta Žemaičių vyskupija.

Kartu yra išspausdinti likusieji žinomo **Babinovskio** kodekso dokumentai apie parapijų ir altarijų steigimus. Jie rašyti lotynų, lenkų ir kirilicos kalbomis (ši pastaroji parašyta mūsų raidėmis). Pastebėtina, kad knygos gale yra 38 Žemaičių vyskupų nuotraukos. Visi jų paveikslai anksčiau kabojo Kauno kun. seminarijos II-je salėje, bet 1940 m. bolševikai daugelį tų paveikslų sunaikino; iš likusių padarytos nuotraukos, gautos iš Kauno, ir įdėtos šioje knygoje.

Prieš tai (1984) išspausdintas „**Codex Medicensis**“ I tomas (XXXIV – 709 psl.), kuris apima dokumentus nuo Konstantinos visuotinio bažnytinio susirinkimo, į kurį Vytautas ir Jogaila buvo atsiuntę 60 parapijų Žemaičių, ir visumos posėdyje buvo perskaitytas **Žemaičių skundas**, kaltinąs kryžiuočius. Lietuvos-Lenkijos valdovų prašomas, visuotinis susirinkimas įgaliojo Vilniaus ir Lvovo vyskupas vykti į Žemaitiją, ten įsteigti vyskupiją, paskirti vyskupą ir su tvarkyti bažnytinis reikalus. Minėtame tome įdėtas Žemaičių skundas, įgaliojimas abiem vyskupams, šių pranešimai apie jiems pavestą darbą, žmonių krikštijimą.

Išspausdinti Vytauto dovanojimų raštai vyskupijai, parapijų steigimai, žinios apie vyskupus (iki vyskupo Merkelio Giedraičio, Žemaičių apaštalo), mirties dokumentai 1416-1609. Knygoje yra įglausti dokumentai iš **Babinovskio** kodekso apie parapijų ir altarijų steigimus. Gale knygos yra trijų vyskupų nuotraukos ir 5 žemėlapiai.

2. **Prof. Zenono Ivinskio rinktinų raštų III tomas** — lietuvių kovos su vokiečių riteriais XIII-XV amž., XV – 586 psl. — Tai lietuvių karžygiškumo laikotarpis. Spausdinti įvairiuose žurnaluose bei laikraščiuose įdomūs Profesoriaus straipsniai ir dar niekur nepasirodžiusi ilga jo paskaita apie lietuvių santykius su vokiečiais iki pat šio paskutinio karo pabaigos.

Anksčiau pasirodė Z. Ivinskio rinktinių raštų tomai: I tomas (Lietuvos istorija iki Vytauto D. mirties) jau išspausdintas; II tomas (Istorinius šaltinius tyrinėjant, Lietuvos kraš-

tas ir kaimynai, senasis lietuvių tikėjimas ir kultūra), XVI – 723 psl.; IV tomas (Krikščionybė Lietuvoje), XVI – 750 psl., pasirodė Lietuvos krikšto sukakties metais (1987).

Kardinolo Slipij prašomas, esu paruošęs spaudai 12 tomų „Monumenta Ucrainae Historica“ (išsp. 1964-1973). Tuose tomuose yra daug medžiagos ir apie Lietuvą bei lietuivius. Rytų apeigų unitų metropolitas dažnai gyveno Vilniuje, ir jų žmonės turėjo ryšių su lietuiviais. Dokumentai rašyti 6 kalbomis. Aš daviau kiekvieno rašto santrauką ir paaiškinimus lotynų kalba.

Kadangi lietuviškų istorinių veikalų spausdinimas pareikalavo daug lėšų, IV-jam Z. Ivinskio tomui gelbėjo mecenatas, o aš, ypač Australijos lietuvių sušelpas, galėjau duoti aukų: už Z. Ivinskio II ir IV tomus daviau po 2 milijonus litų (apie 1.500 JAV dol.), dabar duodu už Ivinskio III to-

mą ir „Codex Medicensis“ II tomą taip pat po 2 mln. litų. Pastarojo I tomą kun. prof. A. Liūma Akademijai užsakė spausdinti 500 egz., aš užsąkiauo atskirai dar 100 egz. ir spaustuvei sumokėjau pusantro milijono litų. Kiekvieno tomo paėmiau po 100 egz. Juos siunčiau archyvams ir bibliotekoms, kuriose dirbau, kai kuriems vyskupams ir geradariams bei draugams. Tuo nekiludau kun. A. Liūmai, kuris siunčia knygas Akademijos nariams ir bibliotekoms. Knygų kaina 30-40 dol.

Tolimesiems Z. Ivinskio raštams (bent 3 t.) leisti labai yra laukiami mecenatai ir kiti aukotojai. Be to, dar reikalinga daug lėšų ir knygų išsiuntimui, kuris yra labai pabrangęs. Džiugu, kad dabar yra atsidaręs kelias į Lietuvą. Prašom rašyti:

Msgr. Paulius Jatulis
Via Casalmonteferrato 20
00182 Roma, Italia

Inf.

“Atšilę žodžiai”

Lenkės knyga apie Lietuvą, išleista Prancūzijoje

Irena Wiszniewska, gimusi Vilniuje, gyvenanti Prancūzijoje, lankėsi Lietuvoje ir parašė knygą apie lietuivius bei Lietuvą prancūzų kalba („Paroles degeles, Ces Lituanien que l'on dit Sovietiques“, Editions Calmann-Levy, Paris, 272 p., 98 f.). Čia pateikiame vertimą ištraukos, paimtos iš „Le Monde Diplomatique“ (1990 m. kovas). RED.

Lietuvoje 1989 m. vasara. Būrelis asmenų pasakoja savo problemas, sunkumus, viltis. Jų tarpe yra Robertas, vargonininkas, buvęs seminaristas. Jis kalba apie religines problemas.

Reikia pripažinti, kad Lietuvoje ortodoksai turėjo privilegijas, apie kurias mes, katalikai, negalime nė svajoti. Jų šventovės visuomet buvo atidarytos. Niekas ir niekada jokiu būdu nekiludė ortodoksams lankyti savo cerkves bei laikytis savo tikėjimo reikalavimų. Taip pat veikė ir jų vienuolynai.

Šią nepaprastą privilegiją labai lengva išaiškinti. Lietuvoje Ortodoksų Bendrija neturi jokios įtakos. Ji neturi tikinčiųjų. Jei užeisite į kurią nors ortodoksų cerkvę, rasite kele tą senučių. Tai ir viskas. Jau nimas yra užmiręs netgi atsiminimus apie tikėjimą. Taigi tokiems galima viską leisti, nes nėra pavojingi.

Ryšium su dabartiniais įvykiais Katalikų Bendrija pradeda stipriai reikštis. Vyksta Sąjūdžio veikla ir tautinis atgimimas. K. Bendrijos vaidmuo keičiasi. Mes esame katalikai, taigi skirtingi nuo rusų. Tai mus jungia. Įvyko savimovės pasikeitimai.

Lietuvius automatiškai sako esąs katalikas. Bet jei pažiū-

rėsime iš arčiau... Pirmiausia imkime Sąjūdį... Yra tokių, kurie sudegino savo partijos biolietus. Taip, tai tiesa, bet jų nematysite šventovėse. Principie jie neturi nieko prieš religiją. Tačiau, kas jie yra moraliniu požiūriu? Vieną dieną yra raudoni, kitą — staiga pakeičia spalvą. Tai neįkvepia pasitikėjimo jais.

Kai pažvelgi į juos tikinčiojo akimis, nustembi. Prieš karą Vilniuje buvo 36 šventovės trečdaliu dabartinio gyvenytojų skaičiaus. Jos visuomet būdavo pilnos. Dabar, vėl atgavus katedrą, dauguma iš veikiančių vienuolikos šventovių, būna pusiau tuščios.

Katalikai niekad neturėjo teisės į savo spaudą. Pastaruoju metu pradėtas leisti vienas žurnalas. Pirmasis numeris šiaip taip išsiveržė. Antrasis buvo normaliai pardavinėjamas. Trečiasis guli kioskuose. Neparduoti numeriai kaupiasi klebonijose. Klebonai neturi kam jų duoti. Galima sakyti, kad rusų smūgis pavoko. Jie nureligino visuomenę beveik 90%.

Blogiausia padėtis su tikinčiaisiais. Jie rodo savo tikėjimą išorėje, bet jis nesireiškia gyvenime. Dažnai jie yra geros valios žmonės, bet nesupranta, kodėl reikia eiti į pamaldas. Jie tiki, bet neįpraktikuoja. Įprotis yra dingęs. Ar įmanoma atgauti prastą sritį? To aš nežinau. G.

Atsiųsta paminėti

CARITAS. Mėnesinis žurnalas 1990 metų sausis nr. 1(4). Katalikiško moterų sambūrio leidinys. Vyriausioji redaktorė — Albina Pajarskaitė. Redakcijos adresas: 233000 Kaunas, Vilniaus gatvė 19, Lithuania.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Niujorko lietuviai Kultūros židinyje Bruklne sausio 13 d. susitiko su svečiu iš Lietuvos — rašytoju ir žurnalistu Leonidu Jacinevičiumi, Lietuvos rašytojų sąjungos savaitraščio „Literatūra ir menas“ vyr. redaktoriumi, jau aplankiusiu Kanados lietuivius. Lietuvių rašytojų draugijos ir PEN klubo vardu svečią pasveikino Algirdas Landsbergis. Apie L. Jacinevičiaus gyvenimą ir kūrybą kalbėjo literatūros kritikė Alina Staknienė, palietusi jo apsakas ir romanus, sprendžiančius jaunų žmonių psichologines problemas. Remdamasis savo kūrinių, L. Jacinevičius yra parašęs scenarijus dviem Lietuvos kino studijos filmams — „Kur iškeliava pasakas“ ir „Neatmenu tavo veido“. Pirmajam filmui panaudoti apysakos „Rūgščių laukais“ motyvai, antrajam — pjesės „N kilometre“. Susitikimo dalyviams buvo parodytas rež. Raimondo Banionio, scenaristo Leonido Jacinevičiaus ir kompozitoriaus Fausto Latėno filmas „Neatmenu tavo veido“. Deja, nuotaiką sudrumstė bloga rody-mo aparatūra.

Antano Vanagačio šimtųjų gimimo metinių minėjimą Čikagos lietuiviams kovo 11 d. Jaunimo centre surengė „Margučio“ radijo valandos vedėjas Petras Petrutis. A. Vanagatis, kompozitorius, aktorius, žurnalistas, gimė 1890 m. gegužės 19 d. Valių kaime, anuometinėje Šakių srityje. Ryšius su muzika pradėjo vargonininku, vargonuoti pramokęs pas J. Sodaitį, pasitobulinęs vasarniuose vargonininkų kursuose Kaune. 1918-21 m. muziką studijavo Vokietijoje, Dresdeno konservatorijoje. Į JAV A. Vanagatis atvyko 1924 m. su vokaliniu tipo grupe „Dzimdzi-Drimdzi“, kurią, be jo paties, sudarė aktoriai Juozas Olšauskas ir Viktoras Dineika bei vėliau įsijungę Jonas Dikinis. 1928 m. balandžio 1 d. A. Vanagatis pradėjo leisti žurnalą „Margutis“, o 1931 m. „Margučiu“ pavadino ir savo radijo programą. Iš jo kūrybinio palikimo bene plačiausiai paplito dainos „Stasys“, „Dul-dul-dū-dėlė“, „Mes be Vilniaus nenurimsim“. Paliko ir kitų dainų bei giesmių. Mirė 1949 m. kovo 10 d. Missisipi valstijos Gulforte, palaidotas Čikagoje. Paskaitą apie A. Vanagačio veiklą ir kūrybą šimtųjų gimtadienio minėjime skaitė Vytautas Kasniūnas. Atsiminimas dalijosi advokatas Antanas Lapinskas, artimas suakutvininko bendradarbis. A. Vanagačio dainomis „Aš bijau pasakyti“ „Džukų kraštas“ ir „Dobilėlis“ minėjimą įsijungė sol. Jina Varytė, muzikos studijas magistro laipsniu baigusi Northwestern universitete. Akompanavo pianistas Manigirdas Motekaitis.

JAV LB kultūros tarybos 1989 m. žurnalistikos premija paskirta Jurgui Janušaičiui. Vertintųjų komisijos vadove jau anksčiau buvo paskelbta Lietuvių žurnalistų sąjungos centro valdybos pirm. Rūta Kleva Vidžiūnienė. Dabar paaikšėjo, kad vertintųjų komisijon buvo įjungti penki nariai — Algirdas T. Antanaitis, Paulius Jurkus, Vytautas Kasniūnas, Bronys Raila, Juozas Šlajus ir kad balsavimui vadovavo Bronys Raila, išpareigojęs galutinius rezultatus pranešti JAV LB kultūros tarybos pirm. Daliai Kučėnienė. Ešą taip buvo sutarta su R. K. Vidžiūnienė. „Drauge“ paskelbtame pranešime Bronys Raila pasakoja, kad vertintųjų komisija per Lietuvių žurnalistų sąjungos centro valdybą buvo gavusi keturis kandidatus, ir prideda pastabą: „Komisijos nariai tačiau sutarė, kad jie turi teisę ir pareigą siūlyti ir daugiau kandidatų. Taip pat buvo sutarta, kad balsavimo eiga ir kitos personalinės detalės turi likti diskrečios“. Tūkstančio dolerių premija, kurios mecenatas yra JAV lietuvių fondas, J. Janušaičiui buvo paskirta telefoniniu balsavimu, pasibaigusiu 1990 m. vasario 20 d. Oficialus galutinių rezultatų pranešėjas Bronys Raila rašo: „Štai jų duomenys ir man skirta pareiga surašyti daugumos nuomonę, už ką premija skiriama: Žurnalistinės premijos jury komisija balsų dauguma nutarė 1989 metų lietuvių žurnalisto premiją skirti Jurgui Janušaičiui už straipsnių, reportažų ir pokalbių gausą užsienio lietuvių spaudoje visuomeniniams ir kultūriniais klausimais bei už aktyvią ilgametę darbuotę užsienio lietuvių žurnalistų organizacijam gyvastigumui išlaikyti“.

Juozo Baltušio romanus „Sakmė apie Južą“ seniai yra peržengęs Lietuvos ribas. Savo gimtąja kalba jį skaito ne tik lietuviai, bet ir latviai, rusai, ukrainiečiai, gruzinai, armėnai, uzbekai, čekai, slovakai, vokiečiai. 1989 m. pabai-goje „Sakmė apie Južą“, lenkų kalbon išversta Henriko Broniatovskio, išleido Varšuvos leidykla „Czytelnik“. Netrukus pasirodys ir prancūziškoji laida.

Juozo Grušo premiją Lietuvos kultūros ministerija ir Lietuvos rašytojų sąjunga paskyrė dramaturgui Juozui Glinskiui už pjesę „Pasivaikščiojimas mėnėsienoje“. Ją, pasirašytą Anonimo iš Lietuvos slapyvardžiu, Niujorko teatre „Theatre for the New City“ 1978 m. pastatė rež. Jonas Jurašas, iš Lietuvos išguitas sovietinių cenzorių. Premijuotos pjesės spektaklius Vilniaus dramos teatro dabar paruoš rež. Jonas Vaitkus.

Parodų rūmai vilniečius pakvietė Vasario 16-tajai skirton tautodailininkų Vytauto Sabataičio, Onos Brazionienės ir Antaninos Didžgalvienės darbų parodon. Lankytojus žavėjo V. Sabataičio koplytėlės, kryžiai, paukšteliai, tulpėmis, žvangučiais papuoštos rankšluostinės ir verpsės. Iš klevo, liepos ir skirpsto jis yra išdrožęs apie tris tūkstančius verpsčių, tūkstantį rankšluostinių, daug juostinių. V. Sabataičio darbus papildė tautodailininkų O. Brazionienės ir A. Didžgalvienės išausti rankšluosčiai ir juostos.

Pirmoji pasaulio lietuvių rašytojų konferencija įvyks š. m. gegužės 22-24 d.d. Anykščiuose. Ja norima pašalinti prarają, kuri pusę šimtmečio skyrė Lietuvoje ir už jos ribų kurtą literatūrą. Skaudžia dvasine netektimi buvo tapusios talentingų išeivijos lietuvių rašytojų knygos, negalinčios pasiekti tautos kamieno. Konferencijon kviečiami tėvynėje gyvenantys ir po visą pasaulį išlaikyti lietuvių poetai, prozininkai, dramaturgai, literatūros mokslineikai bei kritikai. Norima paskelbti, kad lietuvių literatūra yra nedaloma, vienintelė, kuriama bendromis visų jėgomis. Diskusijoms siūlomos šios temos: „Lietuvių literatūros vientisumo ir tęstinumo samprata“, „Istorijos tiesa ir kūryba“, „Lietuvos vaizdas išeivijos literatūroje“, „Tautos literatūra pasaulyje“, „Atsisveikimas su 'socialistinio realizmo' doktrina“. Konferencijos dalyvių taipgi lauks Lietuvos ir išeivijos rašytojų veiklos bei knygų leidybos apžvalgos. Informacijas organizaciniais klausimais teikia Lietuvos rašytojų sąjunga, 232600 Vilnius, Rašytojų 6. Tel. 22-39-19.

Šimtas baritono Antano Sodeikos gimtadienis sausio pabaigoje buvo paminėtas Lietuvoje. Jis gimė 1890 m. sausio 23 d. Jurbarkė, mirė Vilniuje 1979 m. rugsejo 12 d. Į profesinio Lietuvos operos teatro steigėjų gretas sol. A. Sodeika įsiriškavo pirmajame G. Verdžio „Traviatos“ spektaklyje Kaune 1920 m. gruodžio 31 d. atliktu Žermono vaidmeniu. Lietuvos operoje jis paliko gilius savo pėdsakus, ilgus metus būdamas pagrindiniu jos baritonu. Šimtajai A. Sodeikos gimtadienį Lietuvos operos ir baleto teatras Vilniuje paminėjo specialiu G. Verdžio „Traviatos“ spektakliu vasario 4 d. Dirigentu buvo pakvies-tas Alvydas Vasaitis, svečias iš Čikagos. Žermono vaidmenį atliko Eduardas Kaniava, Alfredo — Virgilijus Noreika, Gaila, kad spektaklių pranešime nepaminėta pagrindinio Violetos vaidmens atlikėja. Lietuvos muzikos draugijos atstovai Antakalnio kapinėse apklė velionies kapą, padėjo gėlių ir uždegė žvakutes. Prisiminimų vakarą surengė Vilniaus konservatorija, oficialiai vadinama Lietuvos konservatorija. Vakaru vadovavo R. Geniūšas atsiminimais dalijosi V. Lau-rušas, R. Siparis, E. Kaniava, G. Kaukaitė, velionies sūnus prof. E. Sodeika. Jurbarkė Antano Sodeikos vardu buvo pavadinta muzikos mokykla, atidengta memorialinė lenta. Iškilėn išjungė velionies dukra Angelė Mažeikienė ir sūnus Erdvilas. Iš įrašų skambėjo paties A. Sodeikos balsas, solistų G. Kaukaitės ir E. Kaniavos dainuojamos liaudies dainos bei operų arijos. Programon įsijungė ir A. Sodeikos muzikos mokyklos moksleiviai. Sausio 28 d. velionis prisimintas Mišiomis Jurbarko bažnyčioje. Giedoją Vilniaus filharmonijos sol. Giedrė Kaukaitė. V. Kst.

Ornamentinis kryžius, pergvenęs tikinčiųjų persekiojimus ir išlikęs Skuodo rajono Arlėnų kaime

Kun. VALERIJUS RUDZINSKAS

Susimąstymai kryžių žemėje

Ištrauka iš rankraščinio eilėraščių rinkinio

Nėr tiek rankų
palaimai išsemti!
Ak, kaip gera priglusti
Dangaus atkarpon!
Ir sudegti!
Šventoj Dievo Dvasios ugnį
ligi pat atgimimo sudegti,
kad iš naujo galėtume būti
Jo žmonėmis . . .

Į kryžkelės akmenį
remiasi Kristus,
kad tu nepaklystum.

Jis žingsnį netvirtą
palaimina kryžium,
netyčia suklupęs,
kad kilt pasiryžtum

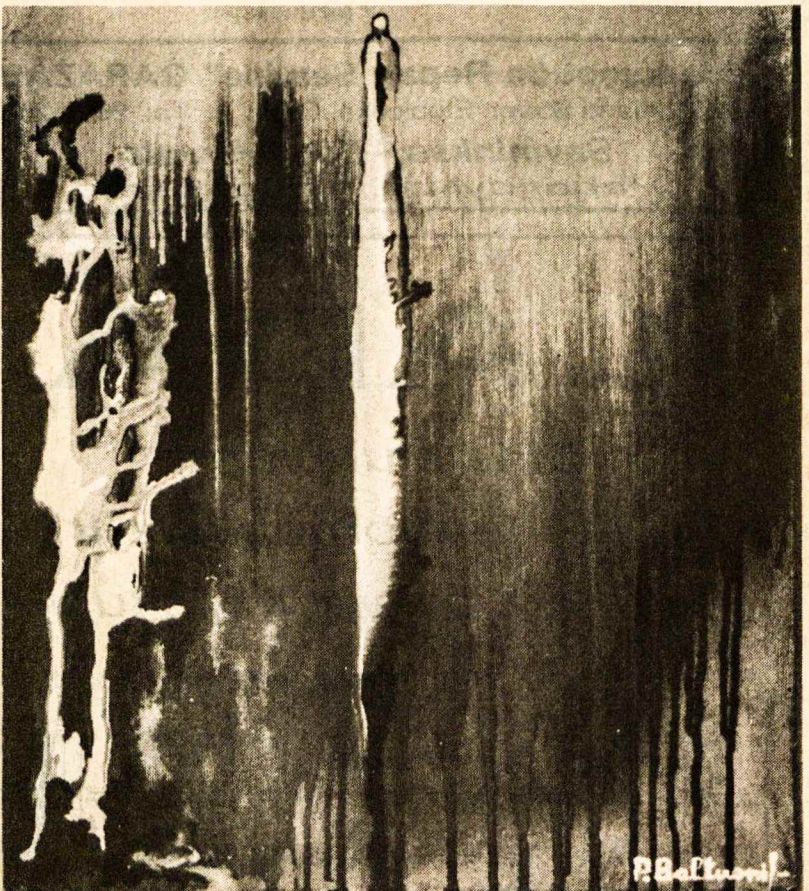
Tau reikia poilsio.
Drauge su Kristaus mokiniais
į dykumą išeiki,
kad dideli dalykai atsivertų
tyloje.

Per sunkų monologą atitrūkęs,
tarsi šuo nuo grandinės,
ar paukštis iš narvo,
supranti:

reikia atiduoti pyktį,
kad atsistotum ant meilės kojų;
reikia užmerkti akis,
kad išvytum bent kraštelį rojaus;
reikia paprasčiausiai numirti,
kad prisikeltum gyvenimui . . .

Tėve,
Kuris Tėvu esi mums tiek,
kiek mes esame tarpusavy broliais,
augink mumyse meilę!
Kažkas yra pasakęs,
kad meilė —
tai auksiniai laiptai,
kuriais širdis kopia į dangų.
Leisk sužinoti apie meilę
viską —
kad meilė yra viskas,
kad šalia jos visa laikina,
o mūsų amžinume
tik ji lieka amžina . . .

Rudamina, 1989 m.

“Topolių alėja”

Dail. Pranas Baltuonis

Galerija-muziejus “Nemunas”

Š. m. birželio 27 d. sueis treji metai nuo lietuviško kultūros centro įsteigimo Ontario Gananoque vietovėje. Ši lietuviška institucija per trumpą laiką sugebėjo kitataučiams parodyti vertingų lietuviškų rodinų.

Balandžio 28 d. galerija “Nemunas” yra pakviesta dalyvauti meno parodoje didžiuliame JAV kariuomenės centre For Drum, Niujorko valstybėje. Į šią parodą numatyta nuvežti vertingų rodinų — įvairių medžio skulptūrų, meno paveikslų, tautodailės dirbinių, juostų, Velykų margučių, šiaudinių. Galerijos savininkas džiaugiasi, galėdamas prisidėti tautos kovoje už laisvę. P.R.

Lietuviška lėlė saugo margučius Toronto miesto rotušėje ant lietuviško Velykų stalo

Nuotr. V. Matulaičio

Emigracija - bėgimas iš Lietuvos?

Atsiliepiant į Vytauto Skuodžio mintis

EDITA NAZARAITE

Deja, tik kovo mėnesio pradžioje mano namus pasiekė "Gimtojo krašto" 52-as numeris (1989 m. gruodžio 28 — 1990 m. sausio 3 d.). Nepaisant šio vėlavimo, nutariau rašyti, nes problema, paliesta tame numeryje, bus aktuali dar ilgai.

Be galo daug minčių sukėlė V. Skuodžio straipsnis "Tiem, kurie bėga iš Lietuvos". Norėčiau jomis pasidalinti.

Gerb. V. Skuodis teisingai rašo apie Lietuvoje susidariusią nuomonę, esą Amerikoje kepti karveliai emigrantams į pražiotą burną įskrenda. Tai mitas. Tačiau naujakurio vargus valingos asmenybės įveikia, ir skurdas nėra amžinas palydovas, jei žmogus darbštas.

Bet ne apie pralobimo galimybes norisi diskutuoti. Neramina kiti dalykai. Prof. V. Skuodis rašo: "Keliantieji sparnus visiems laikams palikti Lietuvą! Atminkite, Lietuva ir mūsų išeivija tokio jūsų skrydžio niekada nepateisins."

Mes visi labai gerbiame V. Skuodį už jo patriotizmą, bet argi parodyta narsa ir patirta kančia jau įgalina kalbėti visos Lietuvos ir išeivijos vardu? Kitaip manančių yra ir Lietuvoje bei išeivijoje, labai galimas dalykas, kad tai mažuma, tačiau totalizmas prasideda nuo nesiskaitymo net ir su mažuma. Ar ne geriau tuomet panašius pareiškimus pridengti savo arba jau grupės vardu, nes frazė "mūsų išeivija" labai primena tuos nesusėmus laikus, kai įžliausia demagogija ir propaganda buvo dangstoma tiesiog fatališkais išsireiškimais, kaip pvz. "mūsų liaudies" arba "liaudies vardu".

Gerb. V. Skuodis rašo, kad "mūsų išeivijos nebeįtikina atbėgėlių argumentai (...)". Iš kur tas teisingo tonas? Jauciu pareigą pasakyti norintiems išvykti iš Lietuvos, kad "mūsų išeivijos" niekuo įtikinti nereikia, kad emigrantų bylas tvarko šalių, į kurias norima įvažiuoti, emigracinės įstaigos ir jų valdininkai, kad naujai atvykusius "mūsų išeivija" nėra įpareigota nei teisti nei teisinti, kad "mūsų išeivijoje" niekas nepuola naujakuriui padėti, dažniau nugarą atsuka, bet visada galima sutikti žmonių, ištiesiančių pagalbos ranką, ištariančių padrąsinti.

Dr. Gina J. Ginčauskaitė optometristė

1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių namų)
Pirma pacientus pagal susitarimą
Telefonas 532-7115
Susitarus priima pacientus ir vakarais

nantį žodį. Lygiai taip pat, kaip Lietuvoje.

Gerb. V. Skuodis dar štai ką rašo: "Pasakiau ir tai, kad dabar bėgti iš Lietuvos — tai tiesiog moraliai ją išduoti, nuskaldyti prieš mūsų tautą (...)". Dar taip nesenai mums į ausis buvo pilami moralai apie niekadėjus, palikusius savo "brangiąją tarybinę šalį", sučiuptus kišdavo kalėjiman. Kuo gi iš esmės V. Skuodžio žodžiai skiriasi nuo "tarybinių" sovietinių tiradų?

Liūdna ir tai, kad pagarba asmenybei Lietuvoje neturi jokių tradicijų, jas įdiegti į gyvenimą nebus lengva.

Man teko ilgokai pagyventi "pabėgėlių stovykloje" Atėnuose, kalbėtis su įvairiausio išsilavinimo ir visokių įsitikinimų žmonėmis. Graikija turi daug bėdų, nemažai graikų emigravo į Šiaurės Ameriką, kitur. Tačiau nei vienas pašnešė, kad kuris būtų juos vadinęs amoraliais ar išdaviškais. Graikijos lopšyje buvo išsuptas demokratijos naujagimis, tad ar nevertėtų iš jos pasimokyti tolerancijos kultūros, užuot pasidavus pigios patriotinės propagandos pagundai, tegul ir lietuviškai.

Penkerius metus gyvenau Kanadoje. Ir ši, regis, tokia galiniga, laisva ir turtinga šalis turi problemų, kanadiečiai taip pat emigruoja, daugiausia į JAV. Tačiau jie nesusilaukia nei paniekos, nei pasmerkimo. Tiesa, spaudos puslapiuose kartais padėjiojama, kad JAV "nusiperka" gabiausias kanadiečius, tačiau it iš gausybės rago pilami kaltinimai žeriami valdančiai Kanados partijai už tokios padėties susidarymą, bet ne išvykstantiems.

Gi mūsųose vis dar tebeaišnėjamas tas vargų sumaitotas žmogelis, kuriam pirštu pagrasinti didelės išminties nereikia. Apkaltinti už šalyje padarytą baisų chaosą parsidavusius Lietuvos komunistus bei Kremlių — kur kas nepatogiau, gali ką viršūnėse įžeisti... Ką gi, seni įpročiai gajūs.

Nėra valstybių be problemų. (Jei apie tokias girdėsite, skubiai rašykite — bus sensacija). Bet viena šalis neišvengia emigracijos, neišvengs jos ir Lietuva — besilaisvinanti ar laisva. Siūlyčiau ir šį reikią žiūrėti be superpatirtinės nuotaikos, be pagiežos — žmoniškai, tolerantiškai. Emigracija neturi būti nei skatinama, nei apklijuojama išdavių etiketėmis. Tai yra asmeninis žmogaus sprendimas — išmokime jį gerbti. Visų mūsų karti patirtis byloja, kad niekas neturi teisės priversti tikėti į Dievą, priversti būti ateistu, priversti būti galingo kaimyno vasalu, priversti numirti žemėje, kurioje gimei.

Juodojo kaspino dienos komiteto kovo 31 d. surengtoje demonstracijoje už Lietuvos nepriklausomybę dalis žmonių Toronto rotušės aikštėje

Dabarties įvykiai Lietuvoje

Lietuvių informacijos centro pranešimu, Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos vardu pirmininkas Vytautas Landsbergis balandžio 5 d. pasiuntė Sov. Sąjungos prezidentui M. Gorbačioviui atsakymą dėl jo reikalavimo atšaukti kovo 11 d. nepriklausomybės atstatymo aktą:

— Mes suvokiame, jog Lietuvos ryžtas grįžti į nepriklausomą valstybę bendriją kelia rūpestį Tarybų Sąjungai ir asmeniškai Jums, gerbiamas Prezidente. Jūs teisingai vertinate situaciją, laikydamas ją sudėtinga, reikalaujančia argumentais pagrįstų diskusijų bei priimtinių sprendimų.

Mes labai vertiname visas Jūsų pastangas, kuriomis siekiama taikaus šios problemos sprendimo. Vis dėlto kai kurie klausimai, susiję su Jūsų pozicija, mums ne visai aiškūs. Lietuva, kaip ir anksčiau, pasirengusi sąžiningam dialogui, tačiau to neturėtų lydėti savavališki Jūsų ginkluotųjų pajėgų veiksmai. Todėl mes siūlome netrukus surengti pirmas dvišales konsultacijas, kurių tikslas — išsiaiškinti abiejų šalių pozicijas dominančiais jais klausimais.

Jums žinoma, jog Lietuvos problema sukūrė ne Lietuva. Lietuva tik įkūnija savo amžinąją teisę. Lietuvos Aukščiausioji Taryba pasirėmusi dialogui, kuriame būtų svarstoma Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos aktų ir nutarimų esmė bei raidė tiek tarptautinės teisės, tiek TSRS Konstitucijos požiūriu.

Jūs taip pat žinote, kad Lietuva siūlo ir yra pasiruošusi palaikyti nusistovėjusius ekonominis, kultūrinius ir humanitarinius ryšius su TSRS.

Mes tikime, kad Jūs, gerbiamas Prezidente, teiksime pirmenybę politiniams, o ne kitiems, problemoms sprendimams. Kartu Lietuvos Respublikos Aukščiausioji Taryba patvirtina, kad ji pasirengusi pradėti dialogą ir aptarti, kaip užmegzti naujus mūsų valstybių santykius.

Didžiulė demonstracija

Balandžio 7, šeštadienį, Vingio parke, Vilniuje už Lietuvos nepriklausomybę demonstravo 300,000 minia. Demonstracijoje dalyvavo ukrainiečių, estų, latvių, moldavų, azerbaidžaniečių, tautinių judėjimų atstovai. Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos pirmininkas Vytautas Landsbergis, kalbėdamas apie kovo 11 d. nepriklausomybės atstatymo paskelbimą, pasakė: "Greičiau geležis sutirps į vaską ir upės pavirs į akmenį, negu mes pasitrauksime". Tai aidas kovos šūkio Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino. Į klausimą "ar išversime persekiojimą ir provokaciją", minia sugriauzdė: "Taip, taip".

Kreipėsi į jaunimą

Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos pirmininkas Vytautas Landsbergis kreipėsi į Lietuvos jaunimą, primindamas, kad Lietuvos valdžia negali jėga apginti jaunuolių nuo karinės prievolos sovietinėje kariuomenėje. Tačiau ji imasi juridinės ir moralinės atsakomybės už savo valstybės piliečių atsiskaitą tarnauti svetimiesiems. Lietuvos vyriausybės įstatymais panaikino jaunuo-

lių prievolę tarnauti Sov. Sąjungos kariuomenėje, nutraukė karinių komisariatų veiklą.

Taip pat buvo kreiptasi į Raudonąją kryžį, į visas žmogaus teisių gynimo organizacijas, prašant paramos, jei kiltų konfliktai. "Kiekvienas iš jūsų, prievarta paimtas į TSRS ginkluotąsias pajėgas, taptų ne tik tėvų, artimųjų, bet ir visų mūsų skausmu ir rūpesčiu" — sakoma kreipimesi.

Ragina nestoti

Balandžio 2 d. Lietuvos laisvės lyga paskelbė atsisaukimą į Lietuvos gyventojus.

Lietuvoje pradėjo veikti Kremliaus penktoji kolona. Atrodo, okupantas stengiasi įsteigti marionetinę valdžią, tam tikrą kilią remiamą ginkluotomis pajėgomis. Todėl šiuo metu svarbu išlaikyti rimtį ir nepasiduoti provokacijoms, kartu ryžtingai remti Lietuvos vyriausybę savo pilietiniu nepaklusnumu okupanto reikalavimams.

Siuo metu niekas negali garantuoti visiško saugumo Lietuvos jaunuolių, atsisakančių tarnauti sovietinėje kariuomenėje. Bet mažiau yra rizikinga slapstytis negu stoti į Raudonąją armiją, kurioje laukia Lietuvos laisvės priešų kerštas. Nepaklusnūs okupantui gali pasikliauti savo sumanumu. Šaukiami į okupacinę armiją jaunuolių apsisprendimas gali būti lemiamas nepriklausomybės atžvilgiu: klausyti Lietuvos vyriausybės ar okupanto.

Prezidento išėjimas

"The Toronto Sun" balandžio 7 d. laidoje rašo, kad JAV prezidentas, lankantis Vašingtone Sov. Sąjungos užsienio reikalų ministeriui, įspėjo, kad naudojimas jėgos Lietuvoje turės priešiškos įtakos JAV ir Sov. Sąjungos santykiams. "Mes nesakome jiems ką daryti, bet sakome ko nedaryti — nenaudoti jėgos. Priešingu atveju, yra didelė rizika — gali kelti įvairių klausimų susitarimams. Aš raginu Sov. Sąjungą pradėti geros valios dialogą su Lietuva" — pažymėjo JAV prezidentas.

Vakarų pagalba

Balandžio 7 d., pasak to paties dienraščio, Toronto miesto rotušės priėmė Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos vicepirmininkas Bronius Kuzmickas savo pareikšime ragino Kanados vyriausybę pripažinti naują nepriklausomą kraštą — Lietuvą. Ji be Vakarų pagalbos negalės išsilaikyti. "Aš tikiu, kad Kanada visada bus vilties, taikos ir žmoniškumo kraštas" — kalbėjo Br. Kuzmickas.

Jis taipogi pasirašė petičiją, raginančią Otavą pripažinti Lietuvą. "Tegyvuoja laisva ir nepriklausoma Lietuva", — pareiškė priėmimo Toronto burmistras Art Eggleton.

"The Ottawa Citizen" kovo 28 d. laidos vedamajame ragina Kanados vyriausybę primygtinai reikalauti, kad Maskva pradėtų derybas su Vilniumi. Taip pat turėtų Kanados valdžia aiškiai pasakyti M. Gorbačioviui, jei Sov. Sąjunga naudos jėgą, tai bus suduotas stiprus smūgis geriems Kanados ir Sov. Sąjungos santykiams.

Paryžiaus spauda

"Le Figaro" kovo 18 d. laidoje išspausdino korespondentės Irina de Chikoff pokalbį su Sigitu Kudarausku, Politikos instituto Vilniuje profesoriumi ir Sąjūdžio nariu.

M. Gorbačiovas nesutinka su nepriklausomybės paskelbimu, vadina jį negaliojančiu; kaip lietuviai iš tos padėties išsisuks, klausia korespondentė. Profesorius į klausimą atsako netiesiogiai. Jo teigimu, lietuviai skubinosi paskelbti nepriklausomybės atstatymą, nes suteikimas M. Gorbačioviui beveik neribotų prezidentinių galių galėjo būti stabdis Lietuvos nepriklausomybės paskelbimui.

Lietuviai prieš tai siūlė M. Gorbačioviui dvišalį susitarimą. Pradžioje atrodė, kad jis su tokiu siūlymu sutinka. Tačiau vėliau nerodė pozityvios reakcijos. Pasiliko prie nuomonės — laukti naujo respublikų atsiskyrimo įstatymo. Naujas įstatymas negali būti taikomas Baltijos respublikoms — šie kraštai niekad nebuvo Sov. Sąjungos sudėtinė dalis. Jie nukentėjo nuo Stalino ir Hitlerio sandorio, kuris praėjusiais metais buvo pamerktas ir sovietinės valdžios.

Kaip įtikinti M. Gorbačiovo tokio klausimo teisingumą? Atsakymas — jeigu Sov. Sąjunga iš tikrųjų nori tapti demokratiniu kraštu ir likviduoti visas Stalino veiksmų pasekmes, tai negali sustabdyti demokratinio proceso prie sovietinių sienų. Kitaip ji rizikuoja "perestroikos" sugriuvimu ir nustojimu pasitikėjimo jos gera valia. Vakarai turėtų Gorbačiova įtikinti, kad pripažinimas Lietuvos nepriklausomybės būtų istorinis mostas, naudingas pačiai Sov. Sąjungai.

Kaip su 21 milijardo kompensacija? Pasak prof. Kudarausko, toks reikalavimas yra nepagrįstas. Kur buvo girdėta, kad okupuotas kraštas mokėtų kompensaciją okupantui? Arba, kad nukentėjęs turėtų atlyginti užpuolikuvi?

Ar gali Lietuva išsiversti atsiskyrusi nuo Sov. Sąjungos? Nėra jokios abejonės. Lietuviai, aišku, nori turėti normalų ir geras santykius su savo kaimynu. Jei Sov. Sąjunga pasirinktų Lietuvai kenkiantį kelią, žinoma, nebus lengva. Lietuva susiras galimybes ištvirti. "Tik jėga gali Lietuvą pakludyti" — sako profesorius.

Kas šiuo laiku būtų svarbiausia? Vakarų kraštai turėtų pripažinti ir patvirtinti Lietuvos grįžimą į Europos laisvų tautų šeimą.

"Le Monde" kovo 21 d. laidoje rašo apie Maskvos spaudimą Lietuvai. M. Gorbačiovas tai žada vesti dialogą su Lietuva, tai atmeta bet kokias derybas ir skelbia Lietuvai ultimatumus. Pradėjo naudoti ir karinę jėgą.

Laikraščio nuomone, Kremlius turėtų leisti Baltijos kraštams atsiskirti. Jie Hitlerio ir Stalino susitarimu sovietų buvo užimti. Atėjo laikas — Vakarai turi pasakyti Gorbačioviui, jog šie kraštai nori būti bendrame Europos name. J.A.

Laikas baigti ginčus

Lietuvių ir lenkų santykiai besikeičiančioje dabarties politikoje

STEPAS VARANKA

Realūs balsai

Prasidėjus pavergtų, komunistinės sistemos prispaustų tautų atbudimui, griūvant komandinei santvarkai, vyksta išskirtų šeimų ir suskaldytų tautų susijungimas, bruzdėjimas ir kruvini susirėmimai.

Europoje dviejų Vokietijų susijungimas didelio džiaugsmo nesukelia. Buvę prieškariniai Vokietijos kaimynai ir ne-kaimynai prisiminę Vokietijos karo metu užkariautoms tautos padarytus didžiulius žiaurumus, ypač lenkų ir rusų tautoms.

Didelių milijoninių žmonių aukų, Amerikos turtų ir pramonės dėka, Vokietija karą pralaimėjo. Pralaimėjusi karą Vokietija buvo padalinta į dvi Vokietijas — Vakarų ir Rytų. Dalis Vokietijos žemių buvo priskirta prie Lenkijos valstybės kaip kompensacija už rytines žemes, Vilnių, dalį Vilniaus krašto, kurio plotas vėliau atiteko (dalis) Lietuvai, Gudijai ir Ukrainai.

Galinga ir stipri Vokietija — tai Europos baimė. Lenkija baiminasi dėl jai po karo priskirtų žemių.

Dabartinis Vokietijos kancleris H. Kohl, kai prasidėjo kalbos apie Vokietijų susivienijimą, pareiškė, kad Vokietijos sienų klausimą spręs susivienijusi Vokietija. (Vėliau savo nuomonę jis pakeitė). Toji sąlyga Lenkijai ir kitoms valstybėms nėra priimtina. Ji neturėtų būti priimtina ir Lietuvai. Pastaroji taip pat turėtų savo teises dėl Klaipėdos ir Mažosios Lietuvos apsaugoti prieš Vokietijų susijungimą. Vėliau gali būti per vėlu.

Svajonės apie rytines sienas

Leidžiamas Anglijos Londone lenkų laikraštis "Dziennik Polski i Dziennik Zolnierz" 1978 m. 8 nr. paskelbė emigracinės Lenkijos vyriausybės prezidento St. Ostrowskio kalbą antraste: "Emigracija neat-sisako Lovo ir Vilniaus". Toje prezidento kalboje sakoma: "Mūsų pareiga siekti jų atgavimo".

Toronto leidžiamas lenkų laikraštis "Gazeta" 1990 m. kovo 3 d. laidoje rašo apie lenkų ministerio Hall lankymąsi Toronte. Ministeris buvęs paklaustas apie rytinių žemių atgavimo galimybę. Atsakymas: "Esame susirūpinę lenkais Sovietų Sąjungoje. Gudijoje lenkai yra gerai susiorganizavę. Bendradarbiavimas su valdžia yra neblogas. Blogiau yra Lietuvoje. Ten Sąjūdis nervingai reaguoja į visas lenkų pastangas reikštis savo veikloje. Mes Lietuvos lenkams padedame kiek galime. Reikalaujame, kad lenkų kultūrinis ir istorinis palikimas būtų (uzanowane) išlaikytas, gerbiamas ir nepažeistas. Nekeliam sienų klausimo, kad nesudarytų sąlygos pakeitimui kitų sienų."

Visiškai teisingas atsakymas. Be to, Vilniaus klausimas yra visiškai aiškus. Lietuvos įkurta, teisėta valstybės sostinė buvo jėga lenkų užgrobita. Dėl Vilniaus teisiskai negali būti jokių derybų. Neteisėtai užgrobita objekto savininkas yra Lietuva.

"Automotion Repair Service" GARAŽAS
83 Portland Street, Etobicoke, Ont. Tel. 253-5206

Savininkas — Edy Palvenis
Pabandykite, nesigailėsite

LADA

Mes siunčiame

"LADA" automobilius ir jų dalis į Lietuvą bei Rusiją

Skambinkite dėl informacijos dar šiandien

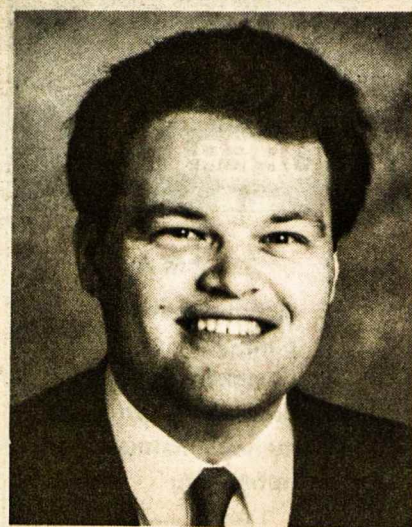
CARMEN & FRANK'S LTD.

2584 Eglinton Ave. E., Scarborough, Ontario M1K 2R5
Tel.: (416)261-7219, 261-6581 • Fax: (416)265-0979

Demonstracijoje už Lietuvos nepriklausomybę kovo 31 d. Toronto rotušės aikštėje invokacija kalba kun. PIJUS ŠARPNIČKAS, OFM; nuotraukos apacioje Toronto "Volungės" choristai

Nuotr. St. Dabkaus

**Džiugių
Velykų
lietuviams
linki**
DAVID FLEET,
M.P.P.
High Park-Swansea
2100 Bloor St. W.,
Toronto, Ontario
(416) 762-6959

Maskva ir Lietuva

ALGIMANTAS EIMANTAS

Beveik viso laisvojo pasaulio politikai yra sužavėti Gorbaciovo pertvarka ir politinė draša. Kai kuriuose sluoksniuose jam net pritaikomas genijaus vardas. Tačiau toks titulas yra per lengvai taikomas tam piliečiui, nes per anksti spręsti apie jo įnašą į žmonių gerovę.

„The Washington Post“ korespondentas M. Dobbs palygina Gorbaciovo vaidmenį pasaulinėje arenoje su nendres svyravimu vėlyje. Jis neranda atsakymo į klausimą, ar Gorbaciovas seka Lenino ar Kerensko pėdomis?

Kerenskis buvo gerų norų ir motyvų žmogus, kuriam teko būti provizorinės valdžios galva tuoj po revoliucijos Rusijoje. Nelaimei, jis buvo pagautas savo paties sukurtos politinio sukurio ir nublokštas šalim. Netiesiogiai jis sudarė sąlygas komunizmo klestėjimui, nes nesugebėjo išvengti politinio chaoso. Leninas su mania išnaudojo tokią padėtį bolševikų naudai, būdamas kietas dogmatikas ir politikas be sąžinės.

Po septyniolikos metų komunistinio režimo Rusijoje vėl galima rasti panašumų į priešrevoliucinį krašto padėtį. Ekonomika nusmuko, o vidaus neramumai veda Sov. Sąjungą į 1917-ųjų metų būklę. Atsidūrus krizėje, telieka tik dvi galimybės: perorganizuoti valstybę į daugpartinę politinę santvarką, pakeisti ekonomiką, paremtą laisvos rinkos dėsniais, arba atstatyti seną

ją griežto režimo diktatūrą.

Visi sutinka su pažiūra, kad Gorbaciovas, kaip Kerenskis, atidarė duris politinių partijų pliuralizmui. Tačiau iki šiol jis neparodė tvirtos nusistatymo, kuria politinė linkme jis pasuks. Sunku spręsti apie tai iš jo elgesio.

Smurtas Azerbaidžane yra aiškus Lenino ir Stalino griežtos centrinės kontrolės bruožas. Pirmieji prezidento Gorbaciovo dekretai taikomi Lietuvai kelia nerimą ir nuogąstą, kad Sovietų Sąjunga ruošiasi prievarti mūsų kraštą paklusti Maskvai.

Iš kitos pusės, jis kalba apie demokratiją ir žada nenaudoti jėgos. Tai duoda vilčių laisvės įgyvendinimui Lietuvoje.

Visa bėda, M. Gorbaciovas nesilaiko nusistovėjusių politinių vėžių. Jis jaučia ešes vidurkeliu, bet ta laikysena nedavė jokių teigiamų rezultatų. Jis nepatenkino nė vieno. Nors jo dėka stalinistinė sistema buvo pasmerktą, tačiau jos vietoje jis nieko naujo nesukūrė. Žodžiai „Glasnost“ ir „Perestroika“ perskriejo visą Sovietų Sąjungą, sukeldami naujų vilčių. Bet iki šiol nieko nenuveikta. Gyventojai nemato jokių permainų, žadančių ekonominį pagerėjimą.

M. Gorbaciovas įklimpo į pelkę, kartu skandindamas visą kraštą. Lietuva stengiasi išsprukti iš sovietinio glėbio. Paskelbta nepriklausomybė šviečia kelią į naują ateitį. Bet atrodo, dar laukia didelės klūtys.

PADĖKA

Per dvi dienas KLB krašto valdyba suruošė Lietuvos nepriklausomybės atstatymo šventę, apie kurią spaudos, kitų tautybių bei valdžios atstovai atsiliepė ypatingai teigiamai. Tai įvykdyti buvo įmanoma tik gausių tautininkų dėka. Ypatingą padėką reiškia Kanados lietuvių jaunimo sąjungai, supratusiai reikalo skubotumą bei svarbą ir taip energingai atlikusiai techninius ruošos darbus. Dėkingi Pauliui Bekerui, Vytautui Čuplinskiui, Wally Dauginiui, Vidai Dirmantaiti, Eglei ir Vilijai Gacionytėms, Romui Garbaliuskui, Ričardui Kalendrai, Edvardui Macijauskui, Arui Nausėdai, Viliui Pakštui, Ričardui Punkriui, Antanui Rašymui ir Gintui Sendžikiui. Dėkojame jaunimui, prisidėjusiam prie svečių registracijos bei priėmimo. Ačiū Gailei ir Tomui Joniams, Astai Šimkuvienai ir Monikai Spudaiti. Už aukų rinkimą renginio metu dėkojame Aldonai Barysaitei, Vidai Juzukonytei ir Ramunei Stravinskaitei. Dėka Nijolės Benotienės, „Sutartinės“ dainininkių bei Kristinos Šimkutės, ir patys jauniausi mūsų bendruomenės nariai galėjo paminėti tėvų nepriklausomybės atstatymą. Ačiū joms visoms už mažylių užėmimą bei įjungimą į šią ypatingą šventę. Ją beruošiant, KLB rasti turėjo labai daug darbo. Už darbo valandas, paaukotas atsiimant be perstojo skambančius telefonus bei atliekant įvairius

administracinius darbus, nuoširdžiai dėkojame Arūnui Pabedinskiui, Monikai Spudaiti ir A. Stepaitei. Ypatingai dėkingi Mirgai Šaltmiraiti už savanorišką darbą raštinėje bei už puikiai atliktą koordinavimą, organizuojant telefoninį sujungimą su Vilniaus radiju. Dėkojame Snaigai Šileikienei už įspūdingos „kortelės“ paruošimą ir G. Valiūnienai už trispalvių vėliavėlių pagaminimą. Taip pat dėkojame Volungės choristams už dainų lapus.

Ypatingą padėką B. Abromaitienai ir LN moterų būreliui už vaišių paruošimą. Ačiū Prisikėlimo bei Lietuvos kankinių parapijų moterims, Toronto skautininkėms už talką vaišėse ir visoms šeiminiškėms, taip skubiai priėmusioms ir suaukojusioms pyragus.

Už baro priežiūrą ir pakilios nuotaikos palaikymą nuoširdžiai dėkojame V. Kulnui ir LN kultūros komisijos nariams. Už kantrybę ir paramą esame dėkingi nuolatiniams rėmėjams — LN valdybai ir jos pirmininkui J. V. Šimkui, LN vedėjui Teodorui Stanuliui bei visiems LN darbuotojams. Dėkojame už leidimą naudotis LN patalpomis.

Už nuolatinę paramą bei už didžiosios vėliavos paskolinimą dėkojame Toronto LB apylinkės valdybai ir jos pirmininkui Rimui Strimačiui už žodį, tartą popietės metu.

Mintis ruošti nepriklausomybės atstatymo šventę kilo bendrame KLB krašto valdybos ir visuomeninės veiklos komisijos posėdyje. Už tos minties išvystymą ir sukonkretinimą bei reklamavimą Kanados spaudoje esame dėkingi Antanui Šileikai ir Algiiu Juzukoniui.

Joanai Kuraitei-Lasienei nuoširdžiai dėkojame už sklandų vadovavimą programai. Kadangi tautininkų turėjome labai daug, gal ne visus čia paminėjome. Tačiau už kiekvieną paslaugą, už kiekvieną atliktą darbėlį esame visiems dėkingi.

Pagaliau dėkojame ir visiems atsilankiusiems. Gausių dalyvavimų užtikrinte įvykio pasisekimą.

KLB krašto valdyba

Naujoji Europa ir Lietuva

DR. PETRAS LUKOŠEVIČIUS

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Naujoji Europa

Vakarų Europos tautos ir valstybės, patyrusios Antrojo pasaulinio karo žmonių ir materialinius nuostolius, ryžosi pertvarkyti Europos tautų santykius. Pirmosios iniciatorės buvo BENELUX (Belgija, Olandija ir mažytė Liuksemburgo valstybė), vėliau prisidėjo dar trys ir susidarė ŠEŠIOS, kurių idėjos privedė prie Europos Bendrosios rinkos įsteigimo. Dar vėliau pasidarė DVYLIIKA ir, galimas dalykas, šis skaičius dar didės. Jei viskas vystysis normaliai, tai 1992 m. Bendrosios Europos rinkos valstybių turtas, siekias 20% viso pasaulio turto, rimtai galės varžytis su kitų pasaulio rinkų konkurentais.

Remiantis tik ekonomine atvira rinka, dabar vystosi Jungtinių Europos Valstybės, kuriose žmogus galės laisvai keliauti iš vieno krašto į kitą be vizų, muitų ir kitų formalumų. Įsteigtas Europos parlamentas, kuris šiuo metu turi tik patariamąjį balsą.

Nauji pasikeitimai ir jų tolimesnis įgyvendinimas sukelia didesnes diskusijas, ypač tarp Anglijos ir Prancūzijos. Pastaroji nori ir toliau vadovauti naujosios Europos Jungtinių Valstybių minčiai. Anglija tuo tarpu jokių būdu nenori politiškai kam nors paklusti. Vokietija, kuri kantriai dirbo, pralaimėjusi Antrąjį pasaulinį karą, ir buvo padalinata, visiškai atsigavo. Vokietija ekonomiškai tiek sustiprėjo, kad pralenkė Antrojo pasaulinio karo laimėtojus ir dabar jaučia savo politinę galią. Tai ypač ryšku, kai atsirado galimybė susijungti su Rytų Vokietija.

Tai sudaro didelį rūpestį Anglijai, Prancūzijai, Sovietų Sąjungai ir ypač Lenkijai, kuri po Antrojo pasaulinio karo gavo sienas Oderio-Neissės linija, prisijungdama tas žemes, dėl kurių iš dalies ir kilo Ant-rasis pasaulinis karas.

Tuo tarpu kiekviena Europos galybė aiškina naujosios Europos pertvarkymą, žiūrėdama specifinių savo reikalų. Savo straipsnyje „Les Etats Unis et l'Europe future“ Louis Wintzner („La Croix“, 1990. II. 27) aiškina, kad „amerikiečiai mato Berlyną kaip rytdienos Europos sostinę“. Pasak jo, kontinentinę Europą sudarys ne vien tik Bendrosios rinkos valstybės. James Baker pasiūlytas vardas „Nouvel Atlantisme“ mato politiškai ekonominę sąjungą tarp Atlanto sąjungos valstybių, prie kurių galėtų prisijungti Rytų Vokietija ir kitos R. Europos valstybės, bet kuriose vyrautų JAV ar net Vašingtono-Bonnos ašis. Savaimė suprantama, toje sąjungoje paskiros valstybės būtų daugiau autonominės negu nepriklausomos.

Pagal Gorbaciovo „bendrų namų“ teoriją, naujoji Europa tęstųsi nuo Atlanto iki Uralo ir jos dalimi būtų ir Sovietų Sąjunga. Tokia naujoji Euro-

pa galėtų būti prieinama ir JAV-ėms. Pasak Gorbaciovo, tokia naujoji Europa turėtų būti iš dalies demilitarizuota. Taipgi ji sudarytų sąlygas R. Europos kraštams ir Sovietų Sąjungai pasinaudoti Vakarų kapitalu bei technologija.

Prancūzų ir vokiečių pažiūros

Prancūzijos prezidentas Francois Mitterrand, pagal Vašingtone susidariusią nuomonę, esąs susirūpinęs, kad naujojoje Europoje Prancūzija pasilikytų galybę, kuri Europos DVYLIIKOS dėka galėtų naudotis V. Vokietijos technologija ir erdvių tyrinėjimais, suplanuotais Paryžiuje. Prancūzijai tokioje Europoje būtų labai svarbu išlaikyti Europos DVYLIIKOS pajėgumą. Tačiau, jeigu Europos DVYLIIKA būtų priversti pasidaryti Europos DVIDEŠIMT PENKIAMS, įsijungiant Rytų ir kitiems kraštams, Prancūzijos įtaka sumažėtų, ir tokios naujosios Europos sostinė būtų ne Paryžius, o Berlynas. Norėdamas to išvengti, F. Mitterrand pataria stiprinti Europos DVYLIIKOS veiklą ir kiek galint ilgiau nutęsti naujų narių priėmimą. Tai nesusilpnintų Ekonominės rinkos kraštų sąjungos, ku-

rai vadovauja Prancūzija. Pagal tą planą, naujoji Europa pasidarytų trečioji pasaulio galybė, atsipalaidavusi iš amerikietiškos ir sovietinės kontrolės.

Nežinia, ar kieno paraginti, o gal tik atsitiktinai, Ecole Centrale Paris patalpose Paryžiuje susirinkę iš įvairių Vakarų ir Rytų Europos kraštų 270 studentų priėmė rezoliuciją ir ją įteikė Europos parlamento Strasburge pirmininkei Catherine Lalumiere. Joje reikalaujama sudaryti vieną Europos karinę sąjungą, kuri apsaugotų Europą („Liberation“, 1990. II. 24-25).

V. Vokietijos pažiūra į naująją Europą labai skiriasi nuo Prancūzijos. Bent šiuo metu ji nesiekia didybės ir yra atmetusi Markso ir Clauswitzo ekonominės darbo klasės pirmumo teorijas. Kaip ir Japonija, ji nori laisvai parduoti savo gaminius ir investuoti kapitalą visame pasaulyje. Ji nėra suinteresuota statyti Europos tvirtovę. Pagal ją Europos DVYLIIKA gerai, tačiau labai palanki priimti daugiau neutralių ir R. Europos kraštų. V. Vokietija nori daugiau ekonominės negu politinės jungties, kuri būtų atvira Amerikai ir Sovietų Sąjungai. Šiuo metu svarbiausias jos tikslas — abiejų Vokietijų susijungimas.

AŲA

JONUI BALTAKIUI

iškeliavus amžinybėn,

žmoną IRENĄ, sūnus — ALGĮ, VYTĄ ir LINĄ su šeima skausmo valandoje nuoširdžiai užjaučiame —

V. E. Dailydės

L. M. Garbačiauskai

F. B. Kasperavičiai

V. Klupšai

V. Kecerienė

Ald. Jankaitienė

J. A. Paršeliūnai

A. T. Sekoniai

Br. V. Saulėnai

V. M. Vaitkai

Br. Liūnas

PADĖKA

Mūsų mylimai mamai, uošvei, močiutei ir seseriai

a.a. ADAI ŠAPOKIENEI-SUDIKIENEI

1990 m. sausio 23 d. iškeliavus iš šio pasaulio,

dėkojame Tėvams pranciškonams už nuoširdų religinį patarnavimą, muz. Daliai Viskontienei ir Danguolei Radke už giesmes šventovėje.

Ypatingą padėką reiškia meilės ir visiems palydėjusiems velionę į amžino poilsio vietą.

Nuoširdi padėka giminėms, artimiesiems ir draugams už gėles, išreiktas užuojautas žodžiu, raštu ir per spaudą, už aukas Mišioms, organizacijai „Caritas“, „Tėviškės žiburiams“, vysk. P. Baltakio sielovados fondui bei kitoms organizacijoms.

Dėkojame B. Stanulienai už pusryčių paruošimą ir visoms ponioms už sunėstus pyragus.

Jūsų visų nuoširdumas lengvino taip skaudžią liūdesio valandą.

Aldona, Vitolis, Liana,
Vitas, Valė, Bronė

Vėliavos, plakatai ir tūkstančiai žmonių Juodojo kaspino dienos komiteto rengtoje demonstracijoje kovo 31 d. Toronto rotušės aikštėje. Nuotr. St. Dabkaus

Žengiant ateitį

Atrodo, kad šiuo metu nė viena minėtų galybių negali nurungti viena kitos. Sovietų Sąjunga, nors oficialiai nėra priešinga Vokietijų susijungimui, tačiau nori ją kontroliuoti. JAV daro visa, kad apsaugotų Gorbaciova. Tai labai aiškiai matyti iš jos laikysenos nepriklausomos Lietuvos atstatymą paskelbus. Prancūzija, kaip paprastai, nėra pastovi ir vienu metu šliejasi prie Amerikos, kitu — prie Sov. Sąjungos. Kiek galėdama ji bando lėtinti Vokietijų susijungimą. Iš kitos pusės siūlo V. Vokietijai kartu su ja organizuoti „Trečiąją galybę“.

Iš visų tarptautinių reikišnių šiuo metu matyti, kad visi trys — Bush'as, Mitterrand'as ir Gorbaciovas nori matyti

naujosios Europos kraštų konfederaciją. Joje didelį vaidmenį turės Vokietija. Apie Prancūziją, anot Louis Wintzner'io, vienas amerikietis — ateities spėliotojas, su ironija pasakęs: „Tai bus didžioji Florencija, turistų svajonė, kurios negali aplenkti“.

Jeigu naujosios Europos formavimas ir toliau eis konfederacijos linkme, kurioje pagrindinę jungtįms bus ekonomija, savitvarkos reikalus paliekant kiekvienai narei, tai tokioje Europoje Lietuvai bus daug galimybių. Tačiau galvoti apie bet kokią jos dalyvavimą naujosios Europos santvarkoje bus galima tada, kai ji galutinai nusikratys Sovietų Sąjungos okupaciją, ir iš jos teritorijos bus išvesta okupacinė kariuomenė.

Naujas fondas

VLIKo valdybos posėdyje 1990 m. kovo 17-19 d.d. Vašingtone nutarta įsteigti Demokratinės Lietuvos atstatymo fondą. VLIKas pradinei šio fondo veiklai paskyrė \$500.000. Visuomenė ir organizacijos prašomos šį naująjį fondą remti. Aukos siųsti Tautos fondo vardu: P.O. Box 21073, Woodhaven, NY 11421.

Dr. Kęstutis Valiūnas, buvęs VLIKo pirmininkas, kovo 22 d. kreipėsi į senatorių Edward Kennedy, prašydamas Lietuvai pagalbos. Senatorius pažadėjo iškelti Lietuvos reikalą, kai jis lankysis Maskvoje ir matysis su M. Gorbaciovu.

Kovo 27 d. VLIKas pasiuntė telegramą AFL-CIO prezidentui Lane Kirkland, prašydamas pagelbėti Lietuvai.

Kovo 30 d. VLIKas, susitaręs su Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos pirmininku Vytautu Landsbergiu ir senatoriu D'Amoto, surengė telefoninę konferenciją, kuri vyko A. D'Amoto bute. Dar dalyvavo senatoriai Murkowski ir C. Mack. Iš Lietuvos konferencijos dalyviai buvo V. Landsbergis, B. Kuzmickas ir A. Čekuolis. Tarpininkavo Jonas Bobelis. Lietuvos valdžios atstovai padėjo senatoriams už teikiamą pagalbą Lietuvai. Pasikeista nuomonėmis apie Lietuvos nepriklausomybės praktišką įgyvendinimą. ELTA

Lietuvių išeivijos veiksmų taryba

Lietuvių išeivijos veiksmų konferencija įvyko 1990 m. kovo 31 — balandžio 1 d.d. Vašingtone. Joje buvo išreiktas Lietuvos Aukščiausiosios Tarybai, ministrų kabinetui ir Lietuvos gyventojams sveikinimas, paskelbus nepriklausomą Lietuvos valstybę. Taipogi išreiktas protestas prieš Sov. Sąjungos jėgos naudojimą Lietuvoje. Konferencija ragina išeivijos lietuvių prašyti savo kraštų vyriausybės ir parlamentus pripažinti Lietuvos vyriausybę, teikti jai politinę bei ekonominę paramą.

Lietuvių išeivijos veiksmų tarybą sudaro pirmininkai ar jų įgaliotiniai šių organizacijų: Amerikos Lietuvių Tarybos, JAV Lietuvių Bendruomenės, Kanados Lietuvių Bendruomenės, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės, Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto. PLB valdybos ir VLIKo pirmininkai sudaro tarybos prezidiumą. Taryba veiks balsų daugumos pagrindu. Ji palaikys artimą ryšį su Lietuvos atstovu Vašingtone ir prie Šventojo Sosto Stasiu Lozoraiciu ir su juo artimais bendradarbiais.

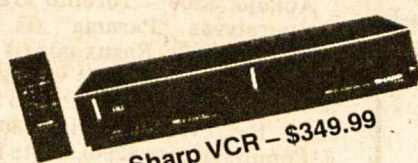
• Paremkite „Tėviškės žiburius“ auka, rėmėju ar garbės prenumerata, testamentiniu palikimu. Dėkingi —

„TŽ“ leidėjai

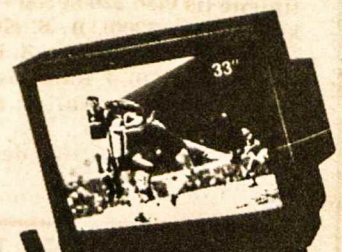
Ar jie veiks? Taip, jeigu jūs pirksite iš mūsų!!!

Mes turime šių bendrovių gaminius: Sony, Panasonic, Hitachi, Sharp, Phillips, Fisher, Akai, Sansui, Toshiba, Fuji, NEC, Grundig, Siemens, Sanyo, JVC, ITT. Mūsų kainos yra žemiausios, į jas įeina pristatymas iki Montrealio, Otavos, Hamiltono, Niagaros ir kitur.

EUROPA

Sharp VCR — \$349.99

Model #3352-A2

LIETUVA

Importo-eksporto bendrovė ENCHANTE INC. maloniai praneša, kad yra atidariusi savo parduodamų europietiškos sistemos video aparatų ir kitų reikmenų taisymo ir naujų dalių skyrių Vilniuje. Bendrovė užtikrina parūpinimą visų dalių su vienerių metų garantija. Skyriui vadovauja Vidimantas Kėkštas, VILNIAUS SPORTO RŪMŲ pramoginių renginių vyriausias garso režisierius.

EUROPA

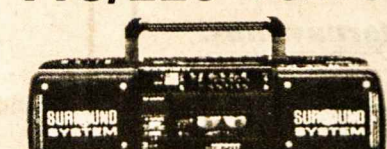
NATIONAL PANASONIC NV-M7EN

HITACHI VM-600 E

110/220 VOLTS

Dvikasetinis radijo magnetofonas — \$99.99

OUR EQUIPMENT WORKS WORLDWIDE

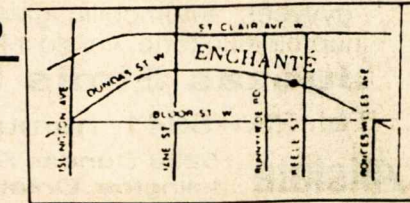
ENCHANTE INC
IMPORTERS EXPORTERS

110/220 V • MULTI-SYSTEM • TV • VIDEO • AUDIO • APPLIANCES • CRYSTAL & CHINA

2938 Dundas St. W.
(i vakarus nuo Keele g-t.)

Tel. 769-0631

Century 21 OFFORD
REALTY LTD.
Member Broker
1531 Mosley St., Site 311, Box 79,
Wasaga Beach, Ont. L0L 2P0

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamius, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwoodo apylinkėse kreipkitės:

Angelė Šalvaitytė, B.A.,
pirkimo ir pardavimo atstovė.
Ji mielai jums patars, daro tel. (705) 429-2121, namų tel. (705) 429-6428.

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9.00 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: Sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90-179 d. term. ind. 9¼%	Asmeninės paskolas
180-185 d. term. ind. 10 %	nuo 13¼%
1 metų term. indėlius 10¼%	Sutarties paskolas
2 metų term. indėlius 10 %	nuo 13¼%
3 metų term. indėlius 10 %	Nekiln. turto paskolas:
1 metų GIC-met. palūk. ... 11½%	Su nekeičiamu nuosimčiu
2 metų GIC-met. palūk. ... 11 %	1 metų 12¼%
3 metų GIC-met. palūk. ... 11 %	2 metų 12½%
1 metų GIC-met. palūk. ... 10¼%	3 metų 12½%
RRSP, RRIF ir OHOSP ... 9 %	Su keičiamu nuosimčiu
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind. 11¼%	1, 2 ir 3 metų 11¼%
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind. 10½%	
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind. 10½%	
Taupomąją sąskaitą 8 %	
Kasd. pal. taupymo sąsk. 9½%	
Kasd. pal. čekių sąsk.iki ... 5¼%	

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir morgičius iki 75% (kainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaides (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas (valais sąskaitas).

AKTYVAI virš 45 milijonų dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

STEPHAN'S FURS 406 Roncesvalles Ave.
Telefonas 536-5936 ir
2239 Bloor Street West. • Telefonas 762-7775
Parduodami kailiniai apsiustai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi potaisymai bei persiuvimai.

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.
408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS
PENSININKAMS 15% NUOLAIDA NUO VISKO (IŠSKYRUS CIGARETES)
NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

**MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJOS
SKAITYTVĄ (KOMPIUTERĮ)**

TOTAL TRADES RENOVATING

151 Carlingview Dr., Unit 5, Rexdale, Ontario

- atlieku visus elektrinius darbus – namų, įstaigų, (monij)
- įrengiu aliumininius gaminius – lauko sienas, langus, duris, veidrodžius
- atlieku pagrindinius namų remontus – prausyklių, rūšių, padidinu namus, verandas

Bob (Gintas) Artickonis 674-1068

AUTOMOTIVE FIBER

AUTOBODY AND COLLISION REPAIRS
Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas ir dažymas: sąžiningas darbas, pigios kainos.

Savininkas – RICHARDAS KYBARTAS,
22 BELVIA ROAD,
Etobicoke, Ont. M8W 3R3 **Telefonas 252-8863**

T. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS

1814 Berkel Rd., Mississauga L4X 1M7

Telefonas: 625-0707 Savininkas – Tom Thompson

Kauno "Zalgiris" 1987 m. be A. Sabonio. Pirmas iš kairės klūpo V. Chomičius, šiuo metu žaidžia Ispanijoje, ketvirtas – R. Kurtinaitis ir šalia jo S. Jovaiša, abu žaidžia Vakarų Vokietijoje; antroje eilėje pirmas stovi tuometinis treneris Vladas Garastas ir ketvirtas – R. Čivilis žaidžia Bulgarijoje

SPORTAS

—Redaguoja SIGITAS KRAŠAUSKAS.

32 Pasadena Gardens, Toronto, Ontario. M6S 4R5,
telefonas (416) 766-5367

Lietuvos sportininkai užsienyje

"Gimtojo krašto" 1989 lapkričio 30 – gruodžio 6 laidoje Vytauto Ru-secko paskelbtas ilgas sąrašas Lietuvos sportininkų, kurie kaip profesionalai žaidžia užsienyje. Kur žaidžia, kurioje sporto šakoje, už kiek pinigų pasirašyta sutartis, kurioje lygoje...? Į šiuos klausimus iš dalies atsakoma. Kadangi informacija įdomi, ją panaudojame. Autorius savo rašinį pradeda tokia pastaba:

"Užsienio sporto specialistų bei klubų trenerių žvilgsniai vis dažniau krypta į Lietuvą. Geriausi Lietuvos sportininkai jau palieka Respubliką. Daugelis pavardžių sporto mėgėjams yra žinomos. O kiti? Juk išvyko ne tik patys geriausi. Tad kas tie Lietuvos sportininkai, išvykę žaisti svetur? Noriu priminti, kad didžioji dalis kontrakto sąlygų laikoma paslaptimi ir yra žinoma tik pačiam sportininkui ir jį pardavusiam klubui."

Krepšinis

A. Sabonis ir V. Chomičius (Kauno "Zalgiris") abu krepšininkai žaidžia Ispanijos "Valladolid Club Balanesto". Kontraktas pasirašytas nuo 1989 rugpjūčio 10 d. iki 1990 birželio 1 d. 595 tūkst. JAV dolerių už abudu žaidėjus. A. Saboniui – 25 tūkst., V. Chomičiui – 3 tūkst. per mėnesį. Kelios ištraukos iš kontraktų:

Pagal abipusį susitarimą toliau žaidėjas bus vadinamas specialistu, o jį pirkęs klubas – klientu.
4 straipsnis: Klientas įsipareigoja parūpinti už savo lėšas: a) asmeninį automobilį (įskaitant kurą ir techninį aptarnavimą), b) priemones apsaugoti nuo traumų, c) šeimą ir specialistą aprūpinti butu (ne mažiau kaip 4 kambarių su visais patogumais ir apstatymu), apmokėti išlaidas už komunalines paslaugas, d) aprūpinti specialistą ir jo šeimos narius maisto produktais, e) suteikti medicininį draudimą specialistui ir jo šeimos nariams, g) esant reikalui, specialistui parūpinti vertėją ir t.t.

R. Kurtinaitis ir S. Jovaiša (Kauno "Zalgiris") abu krepšininkai žaidžia VFR Hageno SSV "Gold Star" klube. Kontraktas galioja nuo 1989 rugpjūčio 1 d. iki 1991 birželio 1 d. Ištrauka iš kontrakto: "Už Kurtinaitį užsakove įsipareigoja sumokėti "Litimpex" 150,000 DM. Užsakovas įsipareigoja mokėti specialistui 1500 DM per mėnesį".

S. Marčiulionis (Vilniaus "Statyba") žaidžia JAV "Golden State Warriors" klubo komandoje. Kontraktas kol kas pasirašytas 2 metams, tačiau sąlygos laikomos paslaptimi. ("The New York Times Magazine" jau buvo skelbta, Marčiulionio kontraktas su NBA "Warriors" – 3 metai ir 3.8 mil. dolerių. Red.). Yra žinoma, kad visus pinigus laisvai disponuoja pats žaidėjas.
V. Jankauskas ir R. Čivilis (Kauno "Zalgiris") pastaruoju metu žaidė

Lietuvoje ir jėgos demonstravimo varžybos yra populiarios. Nuotraukoje – stipriolis ARŪNAS VITKEVIČIUS neša 90 kg maišą

Nuotr. Valdo Malinausko

VERSLININKŲ SUVAŽIAVIMAS LIETUVOJE

1990 metų birželio 5-20 dienomis

Siūloma kelionė: Torontas-Frankfurtas-Vilnius, birželio 2 d.

Vilnius-Frankfurtas-Torontas, birželio 25 d.

ŽURNALISTŲ SUVAŽIAVIMAS LIETUVOJE

1990 m. birželio 29-30 dienomis

Siūloma kelionė: Torontas-Frankfurtas-Vilnius, birželio 23 d.

Vilnius-Frankfurtas-Torontas, liepos 2 d.

Grįžimo datas galima užsakyti pagal pageidavimą. Parūpiname bilietus į Frankfurtą iš visų Š. Amerikos miestų. Sutvarkome visus kelionei reikalingus dokumentus. Pageidaujantiems užsakome viešbučius. Smulkesnės informacijos suteikiame

AUDRA TRAVEL CORPORATION
2100 Bloor Street West Toronto, Ont. M6S 1M7
Tel. (416) 769-2500, FAX (416) 763-6279.

Futbolas

V. Kasparavičius, A. Mackevičius (abu Klaipėdos klubo "Atlantas"), G. Kvilūnas (Vilniaus "Zalgiris"), visi trys futbolininkai vieną sezoną žais Lenkijos Balstogės "Jageloni-jos" klube. Kontraktas: kiekvienam apie 7 milijonus zlotų per metus, taip pat premijos.

I. Pankratjevas (Vilniaus "Zalgiris") pradeda naują futbolą sezoną VFR Herno SC "Westfalia" klube. Kontrakto sąlygos kol kas nežinomos. V. Bridaitis (Vilniaus "Zalgiris") – VFR Remscheido futbolo klubas "TV".

Rankinis

Lietuvos rankinio federacija pati pirmoji ryžosi apėiti "Sovintersportą" ir nuo šiol naudojasi tik "Litimpex" bei respublikinės "Zalgirio" tarnybos paslaugomis. Keturi "Granito" rankininkai šiemet debiutuos Vakarų Vokietijos čempionate.

V. Novickis ("Granitas") – Bad Schwartano "VFL" I lyga. Kontraktas: apie 60 tūkst. VFR markių. R. Valuckas ("Granitas") – Leverkusen TSV "Bayer" I lyga. Kontraktas: 60 tūkst. VFR markių. J. Kaučikas ("Granitas") – Eintracht Hageno "VFL" I lyga. V. Babarskas ("Granitas") – Herno SC "Westfalia" II lyga.

Panevėžio "Auridos" rankininkas R. Banionis pasirašė kontraktą su Vengrijos Debreceno miesto SO "Dozas" klubu nuo 1989 lapkričio 10 d. iki 1992 birželio 30 d. Kontraktas – apie 17 tūkst. forintų per mėnesį. Įdomu, kad klubas mokės algą ir jo žmonai (5 tūkst. forintų). Banionis žaidžia aukščiausioje lygoje.

Vieną sezoną VFR žais ir "Egls" rankininkė S. Strečen. Ji žais Remscheido "TV" klube, II lygoje.

Tinklinis

D. Vaitulionienė, T. Koftailova (Kauno "Neris") abi tinklininkės vieną sezoną žais Lenkijoje. Kiekvienai sportininkei bus išmokėta 25 tūkst. inвалютinių rublių.

Madridio dienraštis "El Pais" š.m. kovo 18d. laidoje rašo:

Vilniaus "Zalgiris", vienintelė Lietuvos futbolo komanda žaidžianti Sov. Sąjungos aukščiausioje lygoje, šio mėnesio pradžioje nusprendė iš jos pasitraukti. Po to, kai Lietuvos parlamentas paskelbė Lietuvos nepriklausomybę, Valstybinis sporto ir Lietuvos tautinis olimpinis komitetas pageidavo, kad lietuviai sportininkai nedalyvautų sovietiškoje pirmenybėse. (...) Komandos treneris Benjaminas Jaklevičius sutiko su šiuo sprendimu, tačiau yra nepatenkintas, kad negalės dalyvauti sekančiose žaidynėse dėl Europos federacijos taurės.

Panašus atvejis yra ir krepšinio pirmenybėse, kadangi Kauno "Zalgiris" turi atsiskyti žaidimo (sovietų) lygoje ir tuo savo veiksmu paremti derybas dėl Lietuvos Tautinio olimpinio komiteto pripažinimo. Dėl šios priežasties atsirado gandai apie lietuvių žaidėjų, kaip Marčiulionis, Chomičius, Kurtinaitis ir pats Sabonis, atsiskakymą dalyvauti Sov. Sąjungos rinktinėje pasaulio pirmenybėse, kurios įvyks ateinančių rugpjūčio mėnesį Argentinoje, Buenos Aires mieste. Šie keturi žaidėjai pastaruoju metu sudarė Sovietų rinktinės pagrindą." J.B.

Skautų veikla

• Kristaus prisikėlimo šventė teatinėja tyro džiaugsmo visiems broliams ir sesėms. Aleliuja te-skamba varpų dūžuose laisvėjančiojo Lietuvoj.

• Toronto "Šatrijos" skaučių tuntas dėkoja Kanados lietuvių fondui už \$400 auką. Ji bus panaudota auklėti jaunas vadoves.

• Š. m. "Gintaro" ir "Ąžuolo" mokyklų stovykla vyks rugpjūčio 18-25 d.d., B.S.A. Camp Resolute, Bolton, MA (netoli Worchesterio). Priimamos skautės nuo 16 metų II-ro prityrusių skaučių patyrimo laipsnio, skautai nuo 17 m. I-mo skautų arba II-ro prityrusių skaučių patyrimo laipsnio, abiejų šakų vadovai arba turintieji sugebėjimų vadovauti. Registracijos lapai su mokesčiu atsiunčiami kursų vadovams iki gegužės 1 d. "Ąžuolo" mokyklos vedėjas yra v.s. fil. K. Matonis, "Gintaro" – v.s. fil. A. Muliolienė. M.

Mažosios Lietuvos fondas

Aukojo: \$200 – Toronto kredito kooperatyvas "Parama" (iš viso \$800); \$100 – Pr. Kazukonis (iš viso \$500), dr. J. Uleckas (iš viso \$600); \$50 – A. M. Bumbuliai (iš viso \$90), A. A. Paškevičiai (iš viso \$80), K. E. Čeputis (iš viso \$290), Greta Buntinienė (iš viso \$260); \$30 – E. Senkus (iš viso \$200), A. S. Kenstavičius (iš viso \$66); \$20 – Z. H. Lapi-nas (iš viso \$70), J. Kalainis (iš viso \$60); \$19.46 – V. Saulius; \$15 – V. Jakonis (iš viso \$40).

Valdyba nuoširdžiai dėkoja už papildytus įnašus.

OVERSEAS VIDEO TAPE

Pakeičiame 3 val. video juostas iš vienos sistemos į kitą tik už \$45. Darbas garantuotas. NTSC, PAL, SECAM, Europos, Azijos, Afrikos ir Australijos sistemos (kanadišką ir atvirkščiai. 8 ir 16 mm filmas ir skaidres pakeičiame į video.

KODĖL MOKĖTI DAUGIAU?
Skambinkite tel. 244-1822.

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:

9¼% už 90 dienų term.indėlius
10 % už 6 mėn.term.indėlius
10¼% už 1 m. term. indėlius
10 % už 2 m. term. indėlius
10 % už 3 m. term. indėlius
10¼% už 1 m. GIC mėn. palūk.
11½% už 1 m. GIC invest. pažym.
11 % už 2 m. GIC invest. pažym.
11 % už 3 m. GIC invest. pažym.
9 % už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)
11¼% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.
10¼% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.
10¼% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.
8¼% už namų planą - OHOSP (variable rate)
8 % už taupymo sąskaitą
9½% kasd. pal. sąsk. virš 10.000
6½% už kasd. pal. čekių sąsk.

IMA:

už asmenines paskolas nuo...13¼% už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuosimčiu
1 metų 12¼%
2 metų 12½%
3 metų 12½% (fixed rate)
su keičiamu nuosimčiu
1, 2 ar 3 metų 11¼% (variable rate)
Asmenines paskolas duodame iki \$65,000 ir mortgortus iki 75% įkainoto turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgiciai.

AKTYVAI virš 76 milijonų dolerių

Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydye, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$15,000. Nemo-kamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama pinigines perlaidos, kelionių čekiai (American Express).

BŪSTINĖ: Lietuvių namai –

1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonas 532-1149

KINGSWAY NATIONAL REAL ESTATE LTD.

1614 Bloor St. W., Toronto, M6P 1A7 (Arti Toronto Lietuvių namų)

PERKANT – PARDUODANT NAMĄ VISADA JUMS SAŽINGAI IR DRAUGIŠKAI
PATARNAUS STASYS JOKUBAITIS.

Telefonai 535-2331 arba 537-2869

A. W. GARBENS REAL ESTATE INC.

121 Willowdale Ave., Suite 106, Willowdale, Ont. M2N 6A3.

Telefonai: 225-5699 arba 489-1543

Nekilnojamo turto įstaiga, tarnaujanti tautiečiams nuo 1951 metų. Lietuviams nuolaida namo pardavimo atveju.

Alfonsas Garbenis, sn. (tėvas) ir
Alfonsas Garbenis, jn. (sūnus) – s a v i n i n k a i
Namų įkainojimo skyrius

HURONIA YORK APPRAISAL CORPORATION
1211 Gorham St., Units 1&2, Newmarket, Ont. L3Y 7V1.
Telefonas (Toronto linijos)

(416) 773-6480, (416) 773-3779

ALFONSAS W. GARBENIS, jn., B. Econ. CRA, SRA, kvalifikuotas įkainotojas nuosavybių – mortgicijų, palikimų, investicijų, (V. Day Capital Gains) ir patarėjas kituose nekilnojamo turto reikaluose.

RE/MAX
renown realty ltd., realtor
an independent member broker

daiva t. dalinda, B.A.
associate broker

4887 dundas street west
islington, ontario M9A 1B2
res: 766-2897

232-2322

DEŠIMTIES METŲ PATYRIMAS

NEMOKAMAS NAMO ĮKAINOJIMAS

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti.

Prizadu mielai ir sąžiningai patarnauti.
Lina Kuliavienė tel. 534-7788
431 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario

Kokia
jūsų namo
vertė?

Skambinkite dar šiandien dėl nemokamo jūsų namo įkainojimo.

ANTANAS GENYS

an independent member broker

RE/MAX professionals inc. Realtor

1 east mall crescent
etobicoke, ontario M9B 6G8

232-9000
res: 231-2839

Greitas ir tikslus patarnavimas!

DRAUDA

gyvybės, automobilių, gaisro atveju, nuomininkų turto, verslo ir komercijos

Juozas Eimis Ramas

Tel. 231-5641, namų 766-5857

Allstate, 5233 Dundas St. W. (arti Kipling)
Islington, Ontario M9B 1A6
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

MARIUS E. RUSINAS, turis aštuonerių metų patyrimą, patarnauja visose pensijų srityse:

- RRSP – nuo 1 iki 10 metų garantuoti pažymėjimai
- RRIF pensijų fondas
- metinė renta (Annuities) – nuo 5 iki 20 metų išmokos abiem (vyriui ir žmonai) arba vienam (kitam mirus)
- įvairūs fondai (Segregated Funds) – gyvybės, sveikatos, grupinė drauda
- atstovauja visom gyvybės draudos bendrovėm
- klientų patogumui, susitarus, atvažiuoja į namus

Canada Life Assurance Company

390 Bay St. nr. 600, Toronto M5H 2Y2
Darbo (416) 868-0922, namų (416) 848-0320

UNIVERSAL OVERSEAS SERVICES

1960 Ellesmere Road, Unit 6
Scarborough, Ontario M1H 2V9
Tel. (416) 438-7500

**SIUNČIAME IR PARDUODAME PREKES I
BALTIJOS VALSTYBES**

- Apdraudžiame, supakuojame, palaikome sandėlyje
- Siunčiame iš eilės
- Siunčiame dideles ir mažas siuntas
- Namų reikmenis, asmeninius ir kitus įvairius daiktus.

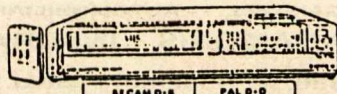
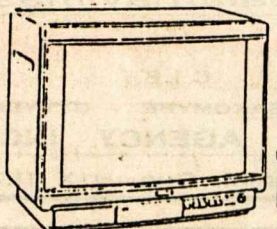
TAIP PAT SIUNČIAME IR PARDUODAME**220 VOLTŲ/50Hz ELEKTRINIUS REIKMENIS****NAUDOJIMUI EUROPOJE-LIETUVOJE**

SONY

NATIONAL PANASONIC

SIUNČIAME "TV", "VCR's, VIDEO KAMERAS, MICRO
KROSNELES IR DAUG DAUGIAU.

Turime įvairių šaldytuvų, krosnių, "freezers", skalbimo ir
džiovinimo mašinų, didelių ir mažų reikmenų.

DRAUDA

"ALL THE
CHOICE IN THE
WORLD"

**MASKELL INSURANCE
BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)**

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

AUDRA
Travel
CORPORATION

**KELIONĖS
I LIETUVĄ
1990**

Paremiant Sąjūdžio raginimą vengti Maskvos,
užsakome tiesiogines keliones į Lietuvą.

SKRIDIMŲ MARŠRUTAI:

Torontas-Frankfurtas-Vilnius (išskrenda kiekvieną šeštadienį);
Vilnius-Frankfurtas-Torontas (grįžta kiekvieną pirmadienį). Grįž-
tant, nakvynė Frankfurte; Torontas-Varšuva-Vilnius (išskrenda
pirmadieniais ir penktadieniais); Vilnius-Varšuva-Torontas (grįžta
trečiadieniais ir sekmadieniais). Grįžtant nakvynė Varšuvoje.
Apie visus šiuos ir kitus tiesioginius skridimus į Lietuvą, smulkesnių žinių
teiraukitės mūsų įstaigoje. Vietos garantuojamos įmokėjus \$200 rank-
pinigių. Vietų skaičius labai ribotas. Užsakykite vietas dabar.

KVIEČIAME DALYVAUTI**LIETUVIŲ DIENOSE****Australijoje - Melbourne**

1990 m. gruodžio 26 – 31 dienomis.

Šventėje dalyvaus svečiai iš viso pasaulio ir Lietuvos.
Norintiems paruošta įdomi turistinė programa aplankant
Australijos įžymybes su lietuviškai kalbančio vadovo pagalba.

Bilieto kaina iš Toronto,

pilnai apmokant iki birželio mėn. \$1999 kan.

Tad aplankykite svetingus Australijos lietuvius!
Smulkesnių žinių teiraukitės mūsų įstaigoje.

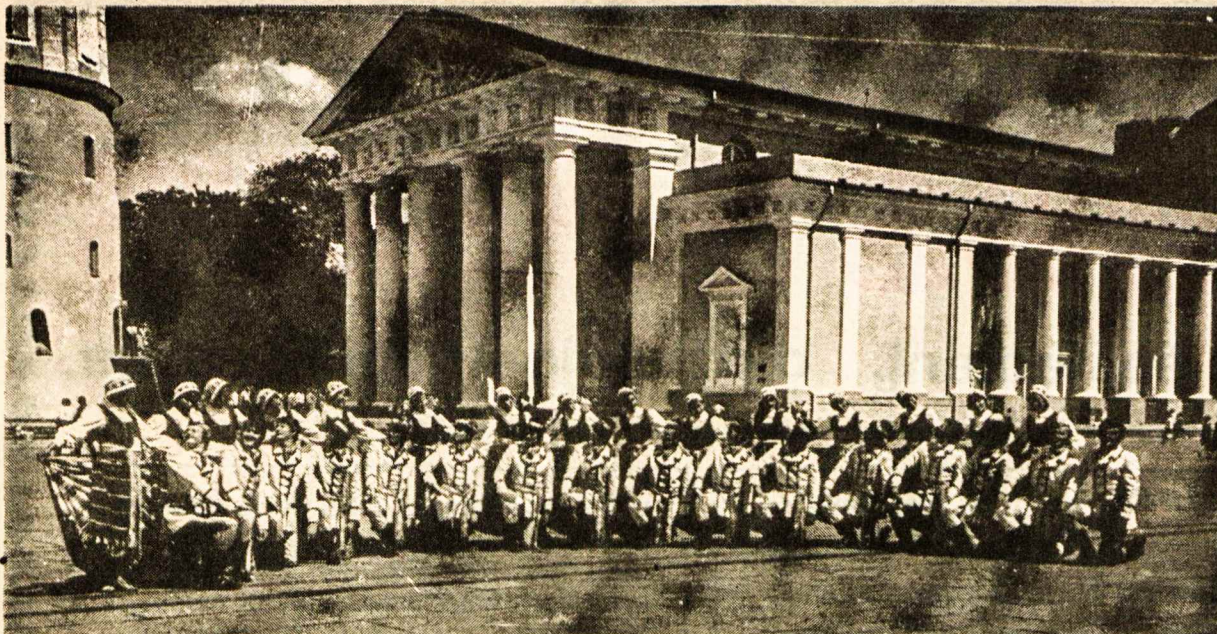
tel. (416) 769-2500, TELEX 06-967812, FAX (416) 763-6279
2100 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6S 1M7

Registracijos numeriai 2559030 ir 2475066

"Audra Travel Corporation"

praneša lietuvių klientų priėmimo valandas.

Pirmadienį, antradienį, trečiadienį nuo 10-13 ir 16-18 val.;
ketvirtadienį, penktadienį nuo 10-13 ir 16-19 val. Kitu laiku
patarnaujame susitarus tel. (416) 769-2500.

Vilniaus inžinerinio statybos instituto tautinių šokių liaudies ansamblis "Vingis" atvyksta gegužės 18 d. Daly-
vaus Kanados lietuvių dienose Hamiltone, koncertuos "Canada's Wonderland" parke, St. Catharines, Toronte.
Svečių globėjas – "Atžalynas"

TORONTO

A.a. Pr. Žaliausko atminimui
K. Kudirka "Tėviškės žibu-
riams" aukojo \$20.

A.a. Antano Rinkūno penke-
rių mirties metinių atminimui
J. Rinkūnienė "Tėviškės žibu-
riams" aukojo \$100.

A.a. O. Gaillūnaitės atmini-
mui M. Gaputytė "Tėviškės ži-
buriams" aukojo \$25.

A.a. J. Klimo ketverių mir-
ties metinių atminimui duktė
Elena Zulenė "Tėviškės žibu-
riams" aukojo \$25.

A.a. S. Gindrienės atmini-
mui I. Vibrienė "Tėviškės ži-
buriams" aukojo \$20.

A.a. Juozo Siminkevičiaus
20 metų mirties prisiminimui
duktė Prima Saplienė "Tėviš-
kės žiburiams" aukojo \$50.

A.a. J. Baltakio atminimui
vietoje gėlių "Tėviškės žibu-
riams" aukojo: \$50 – M. ir A.
Vaišvilos; po \$20 – J. ir R. Dū-
dai, L. ir M. Garbačiauskai.

Toronte viešėjusiam Lietuvos
Aukščiausiosios Tarybos vice-
pirmininkui Br. Kuzmickui, ne-
mokamai naudotis limuzinu su
soferiu davė vienas adv. Algio
Pacevičiaus bičiulis.

Tarptautinės organizacijos

"Canadian Society for Defence
of Tradition, Family and Pro-
perty" pirmininkas Mac Las-
celle parašė laiškus Kanados
ministeriui pirmininkui ir Už-
sienio reikalų ministeriui, ra-
gindamas Kanados valdžią pa-
dėti sovietų spaudžiamai Lie-
tuvai. Kanada turėtų energin-
gai išreikšti protestą Maskvos
vadams, kurie naudoja paver-
gimo veiksmus prieš Lietuvos
žmones.

"The Toronto Star" balandžio
4 d. laidoje išspausdino Dal-
ton Camp straipsnį, kuriame
jis gina Kanados valdžios už-
imtą poziciją Lietuvos atžvil-
giu. Jei Kanada pripažintų Lie-
tuvą, tai esą turėtų tuojau
pripažinti Estiją, Latviją ir
netrukus Gruziją bei Moldavi-
ją. Lietuviai ir jų draugai ži-
no Kanados valdžios nuomonę
ir jausmus. Tačiau neapdairus
žingsnis diplomatijoje gali iš-
šaukti tik nelaimes.

Paieškojimas

Ieškomas Marijonas Jurgelevi-
čius. Paskutiniomis žiniomis jis
turėtų gyventi Edmontone, Alber-
toje. Jis pats ar apie jį žinantys
prašome rašyti: Juozas Milinskas,
Vytauto gatvė 61-9, Ukmergė, Li-
thuania.

"Atžalyno" žinios

— Vidurinė grupė (27 asmenų)
išvyksta į Kalgari balandžio 19 d.
Koncertas įvyks balandžio 22, sek-
madienį.

— Tėvų posėdis bus balandžio
22, sekmadienį, 2 v.p.p. Lietuvių
namuose. Dienotvarkėje: "Vingio"
ansamblio viešnagė.

— Popietė – gegužės 6, sekma-
dienį, Lietuvių namuose. Bus žai-
dimai jaunimui, gausi loterija.
Mening programa 3.00 v.p.p. atliks
visos "Atžalyno" grupės.

— Gegužės 18 d. atvyksta an-
samblis "Vingis" iš Vilniaus. Jis
bus Kanadoje dvi savaites ir kon-
certuos Kanados lietuvių dienose
Hamiltone, Canada's Wonderland
vietovėje, St. Catharines, Toron-
te. Ansamblių globos "Atžalynas".

FUTURE.I

REAL ESTATE LTD. REALTOR

Nijolė Bates
Namų pirkimo
bei pardavimo
bendrovės atstovė
verslo 769-3300
namų 769-1835

- Patarnauja lietuvių kalba.
- Nemokamas namų įvertinimas

130 Kennedy Avenue,
Toronto, Ontario M6S 2X9

**Pirkite namus
geresnei savo atečiai**

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.

2 Jane St., Suite 500

Telefonai:

Bloor ir Jane gatvių kampas

įstaigos (416) 762-7393

Toronto, Ontario M6S 4W3

namų 233-0303

Advokatas

VIKTORAS E. RUDINSKAS

B.C.L., LL.B., M.B.A., M. Eng.

15 John St., Suite 2

Tel. 240-0594

Weston, Ontario M9N 1J2

Fax. 248-5922

Advokatas

PETRAS K. ŠIMONĖLIS B.A. M.L.S. LL.B.

perėmė a.a.advokato Algio Puterio
bylas ir testamentus

3425 Dundas St. W., Suite 200

Telefonas

prie Windermere Ave.

įstaigos (416) 763-3362

Toronto, Ontario M6S 2S4

Vaidotas Jonynas, M.B.A., C.F.A.

Telefonai – (416) 864-2734

1-800-387-1883 (toll free)

- Turi daugiau kaip 13 metų patyrimą
investicijų srityje
- Asmeniškai pataria apie "T-Bills",
"Canada Savings Bonds", RRSPs,
"Mutual funds", auksą ir sidabrą
- Sąžiningai patarnauja lietuviškai
arba angliškai

Moss, Lawson & Co. Limited
1 Toronto Street, Toronto, Ont. M5C 2W3

EDMUNDAS M. PAKŠTAS

Namų pirkimo ir pardavimo atstovas
Toronte ir Wasagoje

Tel. 534-7788

431 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N3
Fax 534-8953

**SHERLOCK
HOMES**
REAL ESTATE LTD.

RE/MAX

west realty inc., realtor
an independent member broker

Juozas (Joseph)
Norkus
namų pirkimo ir
pardavimo atstovas

patarnauja lietuvių kalba

Nemokamas namų įvertinimas

Lietuvių pensininkų namuose "Vilnius" I-me aukšte.

1700 bloor street west
toronto, ontario M6P 4C3

769-1616

Century 21

DRESHER Ltd.
Real Estate
Member Broker

FAX 233-0285

Tel. 233-3334

3830B Bloor St. W., Islington, Ont. M9B 1K8

Patarnavimai visose pirkimo ir pardavimo srityse.

Kreipkitės į Valterį Drešerį. Kiekviena įstaiga tvarkosi atskirai.

Didžiausia pirkimo ir pardavimo organizacija pasaulyje.

DRESHER

**INSURANCE
BROKERS**

Fax 233-0285 - Tel. 231-2661

3830B Bloor Street West, Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja – V. DREŠERIS ir

RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ

Darbo valandos: 9 v.r. – 7 v.v., šeštadieniais – 9 v.r. – 5 v.p.p.

Narys "Better Business" biuro

Patarnavimas – greitas ir tikslus!

V. Dauginis – telefonai (416) 533-1121 (416) 822-8480

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA — INSURANCE

Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,

1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6

(416) 533-1121

SVĖSKIME, GIMTĄJĮ KRAŠTĄ PRISIMINE

Zytnia – tai speciali degtinė,
importuota tiesiai iš Lenkijos.
Prisiminkime gerus praeities laikus...
gerą maistą... gerus draugus...

gerą šviežiai iškeptą duoną,
kvepiančią rugiais iš kurių –
speciali Zytnia degtinė.
Laimingų švenčių ir šiais metais.

EXTRA ZYTNIA • DOUBLE RYE GRAIN • VARIETAL VODKA

Dėl daugiau informacijos kreipkitės:

Peter Mielzynski agentūra, 3075 Ridgeway Dr., Mississauga, Ont. L5L 5N6 tel. 820-4117

"TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ" SPAUDOS BALIUS

1990 m. balandžio 21, šeštadienį, didžiojoje Anapilio salėje.

Dalyvausime visi ir paremkime savo laikraštį!

MENINĖJE PROGRAMOJE išgirsite su nauju dainų repertuaru Toronto "Sutartinę"

PRAMOGINĖJE DALYJE galėsite pasidžiaugti smagia orkestro "Les & The Music Masters" šokių muzika.

DALYVAUSITE dviejose loterijose — didžiojoje ir mažojoje (su įėjimo bilietais). **PASIVAĮSINSITE** žymių kulinarių gamintais valgiais ir įvairiais baro gėrimais.

Pradžią — 6.30 valandą vakaro, meninės programos — 7.00 v.v.

Stalai (po 10 asmenų) bei vietos užsakomi iš anksto šiokiadieniais "TŽ" administracijoje tel. 275-4672 arba parapijose po pamaldų sekmadieniais. Bilieto kaina — \$8 asmeniui, studentams po programos — šokiams įėjimas nemokamas ir vietos nerezervuojamos.

Visus dalyvauti kviečia — "Tėviškės žiburių" leidėjai

TORONTONT

Anapilio žinios

— Didžiosios savaitės pamaldų tvarka: D. ketvirtadienį — 7 v.v. Švč. Sakramento įsteigimo Mišios; D. penktadienį — 3 v.p.p. Kristaus kančios ir mirties pamaldos; D. šeštadienį — 8 v.v. Kristaus prisikėlimo pamaldos romėniškom apeigom; Vėlykų rytą — 7 v. Kristaus prisikėlimo pamaldos lietuviškom apeigom, 9.30 ir 11 v.v. — Vėlykų Mišios. Autobusas vež maldininkus D. penktadienį pamaldom nuo Islington požeminių traukinių stoties 2.30 v.p.p. ir atgal nuo Anapilio išvės 5 v.p.p. Vėlykų dieną autobusas vež maldininkus įprasta sekmadienio tvarka.

— D. šeštadienio vakarą 8 v. ir Vėlykų rytą 9.30 v. Mišiose giedos parapijos vaikų chorai ir dainų vienetas "Sutartinė". Vadovauja muz. N. Benotienė. Vėlykų rytą 7 v. Kristaus prisikėlimo apeigose bei Mišiose giedos mūsų parapijos chorai, vadovaujamas muz. J. Govedo.

— Vėlykų sekmadienį Pirmosios Komunijos ir Sutvirtinimo sakramento pasirušimui pamokų nebus. Pamokos bus tęsiamos toliau balandžio 22, Atvelykio sekmadienį.

— Motinos dienos pietūs Anapilio salėje bus gegužės 13, sekmadienį, 1 v.p.p. Numatyta jaunimo atliekama meninė programa. Maistą ruoš J. Gorkienė. Bilietai platinami parapijos salėje sekmadieniais.

— Per šalpos popietę kovo 25 d. Anapilyje Lietuvos sambūriui "Caritas" aukoj: \$400 — K. Dalinda; \$200 — dr. J. Sungaila; \$100 — Anapilio moterų būrelis, V. Dalinda, P. Kripas, H. Lapas, G. Trinkienė, A. P. Augaicius; \$50 — S. J. Andriulius, O. V. Anskiai, dr. A. Barkauskas, S. Girčienė, A. V. Buragai, B. Liškauskas, H. T. Petkai, J. V. Plečkaičiai, dr. M. D. Valadkos, A. B. Vitkai, A. Vaisvilienė; \$40 — Z. Girdauskas, V. J. Jasinevičiai; \$30 — prel. dr. P. Gaida, R. J. Karasiejai, G. R. Paulioniai; \$25 — E. Čepienė, Z. Linkevičienė, A. Matusevičiūtė, dr. P. I. Lukoševičiai, J. A. Šimkai; \$24 — P. L. Butėnai; \$20 — O. Ažubaliene, R. Čelejewska, M. Norkienė, D. Radzevičienė, L. Radzevičius, B. Sapijonienė, R. Sirutienė, G. A. Sprainaičiai, B. Stalioraitienė, A. Vaičiūnas; \$10 — B. Kasperavičienė, A. Pajaujienė, N.N.; \$7 — O. Derliūnienė.

— Aukoj šv. Jono lietuvių kapinėms: \$100 — E. Giedra; "Caritas": \$500 — M. Lazdūtis; \$100 — A. Sungailaitė; parapijai: \$200 — A. Kanapka, J. Arštikaitis; \$50 — dr. R. Zabieliuskas, dr. M. D. Valadkos, P. E. Žuliai.

— Mišios balandžio 15, Vėlykų sekmadienį, 7 v.v. Kristaus prisikėlimo Mišios, 9.30 v.v. už a.a. Jadvygą ir Justiną Pikšilingius, 11 v.v. už parapiją; Wasagijoje 11 v.v. už a.a. Vaelovą Verikaitį.

Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvas bus uždarytas Didįjį penktadienį ir Vėlykų sekmadienį. **Vedėjas**

Dipl. teis. Marijonas Šnapštys ir jo šeima Kristaus Prisikėlimo šventėje sveikina savo giminės, bičiuliai, bendradarbiai, geros valios brolius bei seseris ir linki visiems vėlykinių džiaugsmo. Aleliuja!

HALLING ELECTRICAL (Estonian)

Gyvenamiems namams ir komerciniams pastatams.

- elektros išvedžiojimas
- elektros vielų atnaujinimas
- elektrinis šildymas
- vėdinimo įrengimas
- geras darbo atlikimas

Tel. 762-9190 LIC E 1044

Prisikėlimo parapijos žinios

— Didžiosios savaitės pamaldų tvarka: D. ketvirtadienį — Mišios 7.00 v.v., po jų procesija su Švenčiausiuoju ir adoracija.

— D. penktadienį 3 v.p.p. — žodžio liturgija, Kryžiaus pagarbimas ir komunija. Po pamaldų adoracija. D. Penktadienį dienos metu į šventovę įėjimas pro skautų būklą.

— D. šeštadienį — privati adoracija nuo 8 v.v. įėjimas pro kampanes duris. Vėlykų vigilijos apeigos prasidės 10 v.v. ir tuoj po to, 10.45 v.v. — Prisikėlimo Mišios.

— Ruošiasi tuoktis — Julia-Eli-zabeth Jasoni su Brian-Francis Heaney.

— Balandžio 5 d. palaidotas a.a. Jonas Baltakys, 68 m.

— Metiniame parapijos susirinkime į tarybą buvo išrinkti: Albinas Arlauskas, Aldona Barisaitė, Birutė Čepaitienė, Judita Čuplinskienė, Jonas Današis, Laimutis Dūda, Bronius Genčius, Ramutė Grigonienė, Lina Kuliavienė, Aloyzas Kuolas, Rimas Petrauskas, Bronius Saplys, Kazimieras Šapočkinas, Juozas Stravinskas, Arija Škėmienė, Vytautas Tasekas, Regina Valickienė, Janė Vingelienė. Taryba susirinko po Vėlykų ir išsirinko pirmininką, vicepirmininką, sekretorę ir sekcijų pirmininkus.

— Parapijai aukoj: \$500 — R. P. Čeponkai; \$300 — R.J.B.; \$104 — K. Juknevičienė; \$100 — M. Vaškevičienė; \$90 — K. Lisauskas; \$50 — A. Kavaliauskas, V. K. Juskei, L. B. Matukai, V. K. Gapučiai, U. Palulis, A. Kairienė, R. Klemkienė, St. Vaitekūnienė; "Share Life": \$75 — H. Butkevičius; \$50 — P. Kudreikis, J. O. Mickai, V. Sinkevičius, P. Skrupskas, A. Vilimienė; Religinei šalpai: \$100 — S. V. Liuimos, M. Vaškevičienė; \$50 — A. R. Uibos; Šv. Kazimiero kolegijai Romoje: \$100 — M. Vaškevičienė; Vyskupo fondui: \$300 — P. Ūkelienė; Klierikų fondui: \$300 — P. Ūkelienė; \$100 — J. Žilinskas; \$50 — St. Vaitekūnienė; "Caritas": \$100 — M. Vaškevičienė; vargšams: \$20 — A. Kairienė.

— Religinei šalpai nuo praėjusių metų kovo mėnesio iki šių metų kovo 31 d. buvo surinkta \$19,855.30.

— "Share Life" vyskupijos vajui praėjusį sekmadienį mūsų parapiją surinkta — \$1,838.75.

— Mišios balandžio 15, Vėlykų sekmadienį, 8.30 v.v. — už Zalgėnų šeimos mirusius, 9.20 v.v. — už a.a. Antaną Svirplį, 10.15 v.v. — už a.a. Balį Radzevičių, už a.a. Reginą Hillebrand ir Šmigelskių šeimos mirusius, 11.30 v.v. — už gyvus ir mirusius parapijiečius.

Lietuvių namų žinios

— Lietuvių slaugos namams aukoj: \$1,000 — J. Bajoraitis iš Hamiltono a.a. Elenos Zostautaitės atminimui; \$100 — A. Draugelis; \$50 — Lois Dagsy a.a. Leokadijos Česekienės atminimui. Iš viso statybos fonde yra \$167,759 (įskaitant procentus). Aukos priimamos "Paramoje" sąsk. nr. 8711, Prisikėlimo parapijos kooperatyve sąsk. nr. 155332.17 ir "Talkoje" sąsk. nr. 4259. Aukos atleidžiamos nuo valstybinių mokesčių.

— Sekmadienio popietėje dalyvavo 320 asmenų. Svečių knygoje pasirašė: S. Vinskas iš Jonišio, A. Stukas iš Klaipėdos, J. Didaitis iš Vilniaus, O. Martišienė, I. Trepkienė iš Kauno, P. M. Siuliai iš Hamiltono, V. J. Zemačiai iš St. Catharines.

— Lietuvių namai bus uždaryti: D. penktadienį ir per Vėlykas, balandžio 13 ir 15 d.d. Neveiks svetainė "Lokys" ir nebus sekmadienio popietės.

Toronto Lietuvių namų karaliaus Mindaugo menėje balandžio 22, sekmadienį, 1 v.p.p. ruošiami

VĖLYKŲ PIETŲS

Šiltas maistas, vynas, tortai, kava.

Programoje: pianistė Leokadija Kanovičienė, Toronto Maironio mokyklos mokiniai, Vėlykų senelė.

Stalai numeruoti. Įėjimas suaugusiems — \$15, jaunuoliams nuo 5-12 metų — \$7, vaikams iki 5 metų — nemokamai. Bilietus prašome įsigyti iš anksto sekmadienio popietėse pas LN moterų būrelį nars ir darbo valandomis LN raštinėje.

Atsilankę į pietus turėsite progą aplankyti P. Markušio ir B. Marijošaus darbų parodą, kurios atidarymas įvyks balandžio 21, šeštadienį, 4 v.p.p. Visus kviečia rengėjai — Toronto Lietuvių namai ir LN moterų būrelis

Toronto choras "VOLUNGĖ" švenčia 15 metų

gegužės 5, šeštadienį, 7 v.v., Prisikėlimo parapijos salėje.

PROGRAMOJE — koncertas

— vakarienis su vynu
— šokiai

Stalai numeruoti. Bilieto kaina \$30 asmeniui. Bilietai platinami parapijose po Mišių.

Maloniai kviečiame visus dalyvauti "Volungė"

Maloniai kviečiame visus dalyvauti

Toronto lietuvių jaunimo ansamblio "GINTARAS"

35-čio KONCERTE

kuris įvyks 1990 m. gegužės 12, šeštadienį, 6 v.v., Anapilio salėje, 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario.

PROGRAMOJE: visos gintariečių grupės virš 150 šokėjų ir kitos staigmenos

Šokiai — grojant "Les & the Music Masters" orkestrui
Loterija — vertingais laimikiais. Šampanas, kava, pyragai

Įėjimas — \$6 studentams, \$8 — suaugusiems. Bilietai gaunami pas J. Vingelienę tel. 233-8108, G. Šimkienę tel. 766-8844 ir sekmadieniais abiejose parapijose.

"Gintaro" ansamblis ir tėvų komitetas

KODĖL DAUGELIS IŠ JŪSŲ UŽ KREDITO KORTELIŲ (Credit Cards) PASKOLAS MOKATE

20% - 34%

— Kodėl nepaimti sutarties paskolos (contract loan) iš savo kredito kooperatyvo?
— Šią paskolą galima automatiškai pervedti kiekvieną kartą, kai tik pritrūks pinigų jūsų čekių sąskaitoje.
— Ją galima atmokėti pagal susitarimą dalimis arba visą iš karto.
— Ją galima atnaujinti daug kartų be naujo prašymo.
— Nušimčiai imami už šią paskolą yra tokie pat kaip ir už reguliarią asmeninę paskolą. (Žiūrėk mūsų skelbimą "Tėviškės žiburiuose").
— Taupyk ir skolinkis tik savam kredito kooperatyve, bet nemokėk plėšikiškų nušimčių svetimiesiems.

Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvas Toronte

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka staltiesius, plytelių dėjimą, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimą darbus už prieinamą kainą. Skambinti tel. 769-5024 Toronte.

PARDUODAMAS grynas bičių medus. Kreiptis pas bitininką J. Norkų (didesnius kiekius pristatui į namus) tel. 389-8179. Taip pat galima gauti Anapilio knygyne.

CATERING

Maistas gaminamas visom progom — vestuvėms, krikštynom, laidotuvių, parengimam. Skambinkite Vidai Šiaučiušienei tel. (416) 626-5184.

MONTREALQUE

Demonstracijos už nepriklausomas Lietuvos pripažinimą kovo 31 d. pavyko puikiai. Baltų federacija visą organizavimą patikėjo KLB Montrealio apylinkėi, bet savo dalyvavimu stipriai parėmė. Antrą valandą prie Sov. Sąjungos konsulato gausiai rinkosi lietuviai, latviai, estai, ukrainiečiai, lenkai ir čekai su savo vėliavomis. Susirinko apie 600 asmenų, kurių daugumą, aišku, sudarė lietuviai.

Tenka pabrėžti, kad nemažai buvo lietuviškos kilmės žmonių, net ir tokių, kurie retai kur pasirodo. Sugiedojus "Marija, Marija", padainavus porą dainų, pritarant Zigmui ir Algiiui Lapinsams bei Rimui ir Linui Piečiaiciams paręšius, Arūnas Staškevičius ragyskino šių dienų paskutinius įvykius ir padėjo dalyviams už jų atsilankymą. Dr. M. Danytė perskaitė protesto tekstą, kuris įteiktas Sov. Sąjungos konsuliui, kad persiųstų M. Gorbačioviui. Po to lydimi RCMP jie buvo įsileisti į konsulatą. Susirinkusieji smarkiai plojo, kai po 15 minučių atstovai grįžo iš konsulato. Dr. M. Danytė trumpai atpasakojo pasikalbėjimą su konsulato tarnautoju, kuris pažadėjo protesto raštą persiųsti į Maskvą (pasirodo, konsulas šeštadieniais nedirba). Po šio pranešimo visi dalyviai, gavę po gėlytę, pajudėjo didžiosiomis Montrealio gatvėmis į Donchester Square prie Paminklo žuvusiems už Kanados laisvę. Eišena truko virš pusvalandžio ir nusitęsė per du blokus. Buvo daug lietuviškų bei kitų vėliavų ir gausybė įvairių plakatų. Eišenos dalyviai skandavo šūkius, kurie tarp dangoraižių ypatingai gerai skambėjo. Prie paminklo buvo priglaustas didokas Lietuvos žemėlapis, prie kurio kiekvienas dalyvis padėjo savo gėlę. Kun.

Juozui Aranauskui, Aušros Vartų parapijos klebonui, sukalbėjus maldą, dr. M. Danytė pasakė puikią užbaigiamąją kalbą.

Demonstracija laikoma geriausia pasisėkusia kokia tik kada yra buvusi Montrealyje. Džiaugiamės, kad mūsų KLB apylinkė gavo gerų talkininkų, kurių pagalba galėjo viską puikiai suorganizuoti.

Aloyzas Stankevičius balandžio 1 d. AV parapijos salėje dviem aparatais rodė puikią vaizdą suostę iš paskutinių įvykių Lietuvoje. Jis ten lankėsi rinkimui į Lietuvos aukščiausiąją tarybą metu. Galėjom matyti, kokia priešrinkiminė reklama buvo rodoma per Lietuvos televiziją. Taip pat parodė pasikalbėjimą su Juozu Urbšiu, Kazimiera Prunskiene ir jau daugiau ar mažiau matytus gabaliukus, kaip Kryžių kalną, Baltijos kelią, Sibiro lietuvių karstų pargabenimą, Šiluvą ir kt. Vaizdą juostė tik 45 minučių, bet labai gerai suredaguota. Apie pusantro šimto žmonių su dideliu dėmesiu sekė filmą. Privačiai galėjo pasiaikinti su autoriumi. AV parapijos chorai visus pavaišino pyragais ir kava. Buvo renkamos aukos Lietuvos televizijos darbuotojams, kurių darbais gerėjome.

Montrealio LK Mindaugo šaulių kuopa kovo 11 d. dvejų metų kadencijai perrinko valdybą — pirm. Augustas Myle ir nariai: V. Sušinskas, A. Račinskas, A. Žukas, P. Gabrys, A. Kalvaitis, G. Rimkeičienė, V. Barauskas ir A. Čepulis. Revizijos komisiją sudaro A. Rusinas, J. Šulmistras ir K. Ali-nauskas. Kapelionas yra kun. Jonas Kubilius ir jo pavaduotojas kun. Stasys Šileika. B.S.

Greitas ir tikslus patarnavimas

Tel. Bus.: 722-3545 **PETRAS ADAMONIS**
Res.: 256-5355 C.I.B.

GAISRAS - AUTOMOBILIAI - ATSAKOMYBĖ - GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DeSeve St., Montreal, Que. H4E 2A8

Tel. 766-5827; 766-5830

Skyrius: 3907A Rosemont Boulevard
VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

AKTYVAS — virš \$26,000,000 REZERVAS — virš milijono.

MOKA UŽ:

Certifikatus	11 1/2 %	Taupymo — special.	7 %
Term. indėlius:		Taupymo — su gyv. dr.	6 1/2 %
1 metų	10 1/2 %	Taupymo — kasdienines	6 1/4 %
180 d. - 364 d.	10 1/4 %	Einamos sąsk.	4 1/2 %
120 d. - 179 d.	10 1/4 %	RRIF — RRSP — term.	11 1/4 %
60 d. - 119 d.	10 %	RRIF — RRSP — taup.	8 %
30 d. - 59 d.	10 %		

IMA UŽ:

Nekiln. turto nuo 13 %, asmenines — nuo 13 1/2 %

Informacija apie naujausias palūkanas "Lite"

KASOS VALANDOS:

	1475 DeSeve	3907A Rosemont
Pirmadieniais	9.00- 3.00	10- 2
Antr., treč.	9.00- 3.00	
Ketvirtadieniais	12.00- 8.00	3.00- 7.00
Penktadieniais	10.00- 6.00	2.00- 6.00

JAUNIMO ŠOKIAI

Prisikėlimo parapijos Parodų salėje
(1021 College Street West, Toronto, Ontario)

balandžio 15,
Vėlykų sekmadienį,
7 v.v. - 11.30 v.v.
Baras — alus ir vynas
Muzika
Pelnas skiriamas jaunimo veiklai.
PLJ sąjungos valdyba

PAVEIKSLUS iš Lietuvos įreminių už pusę kainos. Skambinti tel. 763-5863 Toronte.

PARDUODAMAS GERAS NAMAS gražioje, ramioje Wasaga Beach vietoje Bay Colony. Tel. (705) 429-4030.

MOTERIS IŠ LIETUVOS su gero mis rekomendacijomis ieško bet kokio darbo. Gali prižiūrėti vyresnio amžiaus asmenį. Skambinti į "Tėviškės žiburių" administraciją darbo valandomis tel. 275-4672.

EUROPEAN CATERING

Gaminamas maistas visom progom. Parūpinama salė, muzika, gėlės, sutvarkomi gėrimų (baro) reikalai. Skambinti bet kuriuo laiku: Antanas Gataveckas tel. (416) 234-0243 Toronte.

REIKALINGA MOTERIS prižiūrėti vyresnio amžiaus vyriškį. Butas su maistu ir atlyginimas pagal susitarimą. Tel. 890-2626 arba 767-5505.

DĖMESIO. Lietuvoje nebrangiai parduodu 1988 m. 4 cilindrių automobilį. Įvažiuota tik 6,000 mylių. Šios rūšies automobiliai Lietuvoje yra labai mėgiami. Nuosavybės dokumentai yra JAV. Kaina — \$3,500 (amerikietiška). Taip pat parduodu didelį modernišką 6 kambarių mūrinį namą su garažu ir dideliu sodu, prie centrinės gatvės Prienuose arti Nemuno (netoli Kauno). Kas norėtų sau ar savo mylimiems giminėms padaryti didelį malonumą pasinaudokite šia proga. Rašykite "Tėviškės žiburių" adresu, pažymint ant voko "Jonui" arba skambinkite vakarais tel. (716) 856-1782.